

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๓/๒๔๕๑ (วิสามัญ)

วันจันทร์ที่ ๑๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๕ นาฬิกา

ประธานวุฒิสภา : วันนั้นมีสมาชิกมาประชุม ๕๒ คน เป็นองค์
ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุม พิจารณาร่างองค์ก่างมาหากคราวก่อน
ร่างพระราชบัญญัติวิธีการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ของรัฐบาล

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑

หลักการ

เพื่อให้รัฐบาลมีอำนาจควบคุมการคลังให้รัดกุม

เหตุผล

รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับโครงสร้างอำนาจควบคุมการคลังแผ่นดิน
โดยสมบูรณ์ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดวิธีการควบคุมเงินเพื่อให้
เป็นไปตามนโยบายนั้น

LIRT

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑

.....
.....
.....
.....

โดยที่เห็นเป็นการสมควรที่จะขอการควบคุมการคลังแผ่นดินให้รัดกุม

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“บัญชีคลังแผ่นดิน” หมายความว่า บัญชีเงินฝากกระแสรายวัน มีไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้

“มติให้จ่ายเงินไปก่อน” หมายความว่า มติของรัฐมนตรีภายใต้ความยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร หรือมติของสภาผู้แทนราษฎรที่ออกโดยมติของสภาผู้แทนราษฎร หรือมติของสภาผู้แทนราษฎรที่ออกโดยมติของสภาผู้แทนราษฎร หรือมติของสภาผู้แทนราษฎรที่ออกโดยมติของสภาผู้แทนราษฎร

“เงินยืมกระทรวงราชการ” หมายความว่า เงินซึ่งกระทรวงการคลังอนุญาตให้ส่วนราชการมีไว้ตามจำนวนที่เห็นสมควร เพื่อดำเนินการใช้จ่ายโดยมีลักษณะยืมยักจำสำนักงานตามระเบียบของกระทรวงการคลัง

LIRT

“เงินฝาก” หมายความว่า เงินที่กระทรวงการคลังรับฝากไว้ และจ่ายคืนตามคำขอของเจ้าฝากตามระเบียบของกระทรวงการคลัง

“เงินชดเชย” หมายความว่า เงินที่กระทรวงการคลังรับไว้ ณ ที่แห่งหนึ่ง เพื่อโอนไปจ่ายให้ ณ ที่อีกแห่งตามระเบียบของกระทรวงการคลัง

“ทุนหมุนเวียน” หมายความว่า ทุนที่คงเงินเพื่อจัดการซึ่ง อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๔ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๑ บรรดาเงินทั้งปวงที่ พังชำระให้แก่รัฐบาล ไม่ว่าจะโดยวิธีชำระ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ เงิน หรือเงินอื่นใด หัวหน้าส่วนราชการใดก็ได้แก่หรือรับเงินนั้นมาที่ควบคุมให้ ส่งเข้าบัญชีคลังแผ่นดิน หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอตามกำหนดเวลา และข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด โดยไม่หักเงินไว้เพื่อจูงใจ ๆ เลย

รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดข้อบังคับอนุญาตให้หัวหน้าส่วนราชการใด ๆ หักรายจ่ายตามแต่ละระเบียบไว้จากเงินที่ระคลังส่งเข้าบัญชีคลังแผ่นดิน หรือส่ง คลังจังหวัดหรือคลังอำเภอดังกล่าวข้างบนนั้นได้. แต่จ้รายจ่ายดังกล่าวนี้ คงเป็นรายจ่ายที่มีกฎหมายอนุญาตให้จ่ายได้

มาตรา ๕ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๐ การส่งจ่ายเงินจากบัญชีคลังแผ่นดินหรือคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ ให้ กระทำไว้แก่แต่ละเพราะตามบัญชีไว้ ในพระราชบัญญัติงบประมาณ ประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม พระราชบัญญัติโอนเงินงบประมาณ มติ ให้จ่ายเงินไปก่อน หรือพระราชกำหนดที่ออกตามความในขบบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญ

ในกรณีจ่ายเงินตาม มติให้จ่ายเงินไปก่อน หรือ ตาม พระราชกำหนด

LIRT

ให้ทั้งเงินรายจ่ายเพื่อชดใช้ในพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม

มาตรา ๖ ในกรณีต่อไปนี้จะให้ส่งจ่ายเงินจากบัญชีคลังแผ่นดินหรือคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอไว้ก่อนที่มีกฎหมายอนุญาตให้จ่าย คือ

(๑) รายการจ่ายที่มีภาระอนุญาตให้จ่ายเงินไว้แล้วตามพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม แต่เงินที่จังหวัดมีจำนวนไม่พอจ่าย ทั้งนี้ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด

(๒) มีกฎหมายใด ๆ ที่กระทำไว้ถึงจ่ายเงินเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายนั้น ๆ และมีความจำเป็นที่ต้องจ่ายโดยเร็ว

(๓) มีข้อผูกพันกับรัฐบาลต่างประเทศที่จำเป็นต้องจ่ายเงินและมีความจำเป็นที่ต้องจ่ายโดยเร็ว

การจ่ายเงินในสามกรณีข้างต้นนี้ เมื่อได้จ่ายแล้วให้ตั้งเงินรายจ่ายเพื่อชดใช้ในพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม หรือตราพระราชบัญญัติโอนเงินในงบประมาณ

มาตรา ๗ เงินต่อไปนี้ให้ส่งจ่ายจากบัญชีคลังแผ่นดินหรือคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอไว้โดยมีทั้งกฎหมายใด ๆ อนุญาตให้จ่าย คือ

- (๑) เงินมัครของราชการ
- (๒) เงินฝาก
- (๓) เงินขายมีด

มาตรา ๘ การส่งจ่ายเงินจากบัญชีคลังแผ่นดิน ให้เป็นหน้าที่รัฐมนตรีหรือเจ้าพนักงานที่รัฐมนตรี มอบหมายให้เป็นผู้ส่งจ่ายไว้

มาตรา ๙ การส่งจ่ายเงินจากคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ ให้ปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงการคลัง ตามเงินเหลือจ่ายให้ส่งเข้าบัญชีคลังแผ่นดินตามวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๐ การจ่ายเงินเป็นทุนหรือเป็นทุนหมุนเวียนเพื่อการใด ๆ ให้กระทำไว้แต่กฎหมาย

มาตรา ๑๑ องค์การใด ๆ ของรัฐบาลที่ใดตั้งขึ้นแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นหรือจะตั้งขึ้นใหม่ บรรดาที่ใช้ทุนหรือทุนหมุนเวียนซึ่งได้จ่ายจากบัญชีคลังแผ่นดิน ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำทุนหรือผลกำไรเข้าบัญชีคลังแผ่นดิน

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ส่วนเพิ่มเติม

ครุภัณฑ์

หม่อมเจ้าวิวัฒน์ ไชยพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าการคลัง มีหลักการว่า เพื่อให้รัฐสภาอำนาจควบคุมการคลังให้รัดกุม และเหตุผลว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะจัดให้รัฐสภาอำนาจควบคุมการคลังแผ่นดินโดยสมบูรณ์ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงกำหนดวิธีการควบคุมจนไว้เพื่อที่จะให้เข้าไปตามนโยบายนั้น วิธีการที่กำหนดไว้นั้น กระผมจะได้เรียนเพิ่มเติมกันอยู่ คือ วิธีการมีหลักการเป็นสำคัญอยู่ ๒ ประการ ประการที่หนึ่งมุ่งว่าเป็นทุกบาทที่จ่ายหรือชำระให้แก่รัฐนั้นจะต้องส่งคลังทั้งหมด แล้วเงินทุกบาทที่จ่ายออกจากคลังก็จะต้องเอามานับเอามาแจกกันในรัฐสภา เพราะหลักการใหญ่ในพระราชบัญญัตินี้ หมายความว่า การจ่ายเงิน ออกจากคลังต้องเป็นไปตามอำนาจของกฎหมาย ไม่ใช่อำนาจของรัฐบาลหรือของรัฐมนตรีคลัง ฉะนั้นเช่น รัฐบาลจะจ่ายเงินโดยพลการหรือตามอำเภอใจไม่ได้ ยกตัวอย่างเช่น

LIRT

รัฐบาลจะนำผลดังกล่าวจะบังคับการอะไรอื่นหนึ่ง เช่นองค์การสรรพพาทาร แล้วไว้เงินไปเช่นนั้นก็ไม่ได้ หรือว่ารัฐบาลจะเกิดใจคิดเงินมาจ่ายเงินให้ใครต่อใครทำอะไรต่าง ๆ ก็ได้เช่นกัน กฎหมายฉบับนี้จึงเป็นกฎหมายที่มีมิต้องรัฐบาลไว้อย่างแน่นอน เป็นเครื่องมือของรัฐบาลที่จะใช้ในการควบคุมดูแลเงินแผ่นดิน คือเงินที่เก็บมาจากรายการต่าง ๆ ให้อย่างมั่นคง เพื่อเห็นแก่ประโยชน์ของราษฎรทั่วไป รัฐบาลจึงมีความยินดีที่จะเสนอเครื่องมือนี้นมอมให้ไว้แก่รัฐสภา

พ.ท. พระสารสาสน์พลพันธ์ : ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๔ ข้าพเจ้าขอออกความเห็นไว้ในที่นี้ว่า สภาไม่ควรรับหลักการแห่งพระราชบัญญัตินี้ เหตุผลก็คือความหมายของการควบคุมการคลังให้รัดกุมในที่นี้ของรัฐบาลนี้ ตามพระราชบัญญัติที่ร่างส่งมายังไม่เห็นมีอะไร ตอนท้วงลงเหตุผลในการออกพระราชบัญญัตินี้ รัฐบาลว่ารัฐบาลมีนโยบายที่จะรักษาไว้รัฐสภามีอำนาจควบคุมการคลังแผ่นดิน แต่ตามพระราชบัญญัตินี้กลับตรงกันข้ามประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งว่าถึงที่สุดว่ารัฐบาลมีนโยบายที่จะรักษาไว้รัฐสภาควบคุมการเงินนั้น ก็รัฐสภามีอำนาจควบคุมอยู่แล้วตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๔ เพราะฉะนั้นการที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะให้รัฐสภาควบคุมเงินไปไม่ได้ เป็นนโยบายไปไม่ได้ เพราะรัฐธรรมนูญมีปรากฏอยู่ในข้อพระราชบัญญัติที่ส่งมากี่ไม่แนบเนียนเสียแล้ว เพราะวิธีการคลังไม่ใช่มีแต่ ๑๒ มาตราเท่านั้น ถ้าหากว่าเราเรียกว่าวิธีการคลังพิเศษก็เห็นจะไปได้ เพราะเห็นว่าหลักการพิเศษจริง ๆ พิเศษในข้อที่ที่อำนาจของพระราชบัญญัติงบประมาณ และที่สิทธิ์ของสภาจะไปพร้อมกัน อีกข้อหนึ่งว่า บัญชีคลังแผ่นดิน ถ้าหากว่าเราดูตามข้อแล้วคงจะหมายถึงเงินคลังคลังด้วย กัน ไม่ใช่ เป็นแต่เพียงบัญชีกระแสเท่านั้น มันได้ไปก่อนนี้ตั้งมากมาย คือว่า ร่างพระราชบัญญัติอันนี้ญาติให้รัฐบาลจ่ายเงินไปได้ตามมติของรัฐสภาเป็นการผูกมัดรัฐสภา และรัฐสภาไม่มีสิทธิ์แล้วไม่ควรมอบให้ผูกมัด

LIRT

เช่นนั้น เพราะยังไม่ได้เป็นพระราชบัญญัติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึง
 ไม่ได้ลงพระนาม และถ้าหากว่าไม่ทรงลงพระนาม รัฐสภาจะต้องพิจารณ
 ใหม่ ข้าราชการใหม่ไม่เหมาะกษัตริย์เก่าก็ได้ เหตุนี้เมื่อกิจย้ายไปก่อนนั้น
 เหมือนกันว่าจะให้สภาเป็นผู้มีมติชอบในการกระทำของรัฐสภา เว้นแต่เป็น
 ตัวอย่างข้อ ไปว่ามติของรัฐสภาแล้วก็ใช้เป็นพระราชบัญญัติได้ ซึ่งไม่ถูกต้อง
 ความรัฐธรมนูญ ข้าพเจ้าได้คอยที่จะเสนอสมรปโสมโนมพรอดของพระราช
 บัญญัตินจากรัฐสภามานานแล้ว เพราะรัฐสภาได้ยกกว่าร่างขึ้นมา แต่ว่า
 ที่ส่งมานั้นเช่นนางสาวที่เตนกล และฮารแปลงถายยี่เพอกริกพลัดคักได้
 ภัยเทศกันนั้นข้าพเจ้าขอให้ท่านสมาชิกทั้งหลายได้คักกให้คักก่อนที่ระบหลัก
 การแห่งร่างพระราชบัญญัติจะขึ้น เพราะยังมีอะไรที่สมควรออกมาเป็น
 กฎหมายมากกว่าที่ข้าพเจ้าได้แถลงมาแล้ว

หม่อมเจ้าวิวัฒน์ไชย ไชยยันตี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง :
 ความที่ท่านสมาชิกกล่าวมาเมื่อตะกนกระดมระเวี่ยนชแจงตั้งในอนทนกันถอน
 ว่าเรื่องนี้เป็นชนที่ ๒ ที่ฮางงบประมาณ คคือที่ใดกล่าวมุนเมื่อตะกนว่ามีบท
 บัญญัติอะไรตามรัฐธรมนูญนั้น บทบัญญัติในรัฐธรมนูญว่ารัฐสภาจะต้อง
 เสนอขบประมาณรายไกรายจ่ายเพอรรัฐสภาได้อนุมัติ ซอนนี้ถูกแล้ว แต่ว่า
 ในทางปฏิบัติที่เป็นมาแล้วนั้นว่า เมื่อรัฐสภาได้อนุมัติขบประมาณ รายไกราย
 จ่ายแล้ว ก็เมื่อใดที่ถลถลายกเป็นพระราชบัญญัติขบประมาณได้รจนแล้ว
 ในทางปฏิบัติคนรัฐมนตรียังมีอำนาจที่จะส่งจ่ายเงินไปก่อนนอกเหนือพระ
 ราชบัญญัติขบประมาณที่ได้ตราขึ้นไว้ การจ่ายเงินนอกเหนือพระราชบัญญัติ
 ขบประมาณนั้นก็มิตัวอย่างมาแล้วหลายรายอย่างก็กระดมไกรู ยนมาเมอถักนว่า
 เขาไปตั้งโรงงานอะไรต่างๆ ย้าง ไปจ่ายให้ใครต่างๆ ย้าง เช่นเมอนทน
 ในทางปฏิบัติที่เคยทำกันมาแล้ว ความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติที่
 ว่าระบหลักทางไม่ให้รัฐสภากระทำเช่นนั้นอีก ถ้ากระทำไปก็เป็นการผวน
 พระราชบัญญัติจะขึ้น เพราะฉะนั้นก็เห็นได้ว่าร่างกฎหมายจะขึ้นในนาม

กฎหมายที่ออกจากราชบัญญัติงบประมาณ มีเนื้อเรื่องอันคล้ายกับ ๒ เรื่อง
ลงมา

อีกประการหนึ่งที่ท่านสมาชิกกล่าวมาเมื่อครั้งก่อนว่ามติให้จ่ายเงินไปก่อน
นั้นก็หมายความว่า เมื่อสภา ลงมติไปแล้วรัฐบาลก็จ่ายเงิน ได้โดยไม่ต้องมี
พระราชบัญญัติอะไรนั้น นั้นกระผมขอเสนอให้อ่านมาตรา ๓ ในพระราช—
บัญญัติฉบับที่เห็นได้ว่าการไม่ได้เป็นเช่นนั้น คำว่ามติให้จ่ายเงินไปก่อนนั้นใน
ร่างพระราชบัญญัติก็หมายความว่ามติของรัฐบาลซึ่งได้ตราขึ้นไว้เป็นพร—
ราชบัญญัติ ข้อนี้ถ้าผมอ่านผิดก็ขออภัยว่าไม่ได้ว่ามีแต่เพียงมติที่จ่ายเงินไป
ได้หากแต่ต้องตราขึ้นเป็นพระราชบัญญัติด้วย ส่วนที่ว่าในชื่อพระราชบัญญัติว่า
อย่างไรก็ดีควรที่จะมีความจำเป็น ในข้อนี้กระผมก็ควรจะเรียนชี้แจง
ต่อที่การที่เสนอพระราชบัญญัตินี้ ก็ที่ว่าเงินอุดหนุนที่เข้าคลังแล้วเงินทุก
บาทที่ออกจากรคลังจะต้องออกไปช่วยอำนาจของกฎหมายนี้ หลักก็เป็นหลัก
ธรรมดาที่ถือกันแต่ในมหาวิทยาลัยเขาก็ถือกันแล้ว เพราะฉะนั้นความ
เห็นของกระผมจึงเห็นว่าเป็นหลักธรรมดาไม่ใช่พิเศษอะไร เพราะฉะนั้นจึงได้ลง
ไปว่าเป็นพิเศษจึงไม่เป็นถาวรเหมาะสม

๑๔.๓๐ น.

พระสมุหบดีกรมมหาดไทย : ตามหลักการแห่งของพระราชบัญญัติ
เพื่อให้รัฐบาลมีอำนาจควบคุมการคลังให้รัดกุม ก็เหตุผลที่ได้ยกมา
รัฐบาลนั้นโดยหลักที่จะให้รัฐบาลมีอำนาจควบคุมการคลังแผ่นดินโดย
สมบูรณ์ ทั้งค่าที่ควรควบคุมและทั้งค่าที่ควรสมบูรณ์นั้น ข้าพเจ้าได้เข้าใจว่า
พระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วไม่พบที่ไหนเลย ก็เท่าที่รัฐบาลได้แถลงมาเมื่อก่อน
แต่เพียงว่าเป็นของกฎหมายวางหลักไว้ว่าคลังจะจ่ายเงินเต็มกว่า อ่างน้ำท่วมใน
กฎหมายฉบับนี้เอง เวอย่างนั้นว่ามีปัญหา เดี๋ยวนี้กำลังจะแถลงมา ได้หลาย
วิธีอย่างนี้กับ ก็คงอยู่กับคำถามหลักกันเป็นส่วนใหญ่นั่นเอง ในวิธีของ
ประชาธิปไตยแล้ว คำว่าที่เขาเงินทุกสิ่งจากที่ราษฎรช่วยการใช้จ่ายนั้น

LIART

ของรัฐบาลก็ผู้แทนราษฎรไปเกี่ยวข้องเอามานั้น ก็ควรจะตั้งไต่ถามไปทุก
 สดงก็ด้วยความควบคุมดูแลของรัฐบาล ซึ่งเป็นผู้แทนราษฎรเหมือนกัน ซึ่ง
 ส่วนใหญ่ไม่ได้ประกาศไว้ในพระราชบัญญัติกันเลย ที่ข้าพเจ้าว่านัยหมาย
 ความว่าในการที่ออกกฎหมายไว้โดย ๆ แล้ว มอຍให้รัฐมนตรีคลังเป็นผู้ดูแล
 ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น จะเรียกว่ารัฐบาลควบคุมมันไม่ได้
 เลย ที่ถูกแล้วตามระบอบประชาธิปไตยที่เขาทำกันนั้น รัฐบาลจะต้องมี
 เจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐบาลตั้ง รัฐบาลมีอำนาจออกตนเอง เป็นอิสระจากรัฐบาล
 เป็นผู้คอยตรวจตราดูแลให้รัฐบาลได้ปฏิบัติตามกฎหมายการคลัง ในการจ่าย
 เงินทุกสาดงก็อย่างในประเทศอังกฤษ ตำแหน่งนี้เขาเรียกว่า Comp troller
 of Auditor General แล้ว กว่าการรัฐบาลเขาไปตรวจงกว่าจะรู้เรื่องว่า
 เงินเสีย ก็กินเวลาไปมากเสียแล้ว ขางโอกาสอาจจะไปเกาะเซนต์เฮลิยา
 แล้วจะไปเอาที่ไหน และบางโอกาสจะเอารัฐมนตรีคลังไปคุมถึงไว้ที่หนึ่ง
 เช่นนั้น ในระบอบประชาธิปไตยไม่ควรจะมี และข้าพเจ้าขอว่ารัฐบาลของเรา
 ในสมัยนี้ควรจะเห็นข้อเสียที่เลือกที่ทีเป็นคนดี ๆ มีจำนวนมากมาย และ
 แข่งกันกันและถ้าจะเรียกว่าเป็นเซ็นเซอร์แห่งรัฐบาล โดยให้เสรีแก่ผู้
 สมควรแข่งขันอย่างเต็มที่เช่นนี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่ามันแทนในสมัยนี้เขาควรจะไต่ถาม
 คุมอย่างจริงจังอย่างที่ข้าพเจ้าได้เสนอมานอกจากนั้นก็ต้องมีคนที่เขาจะไต่มา
 แสกรับผิดทุกสาดงแก่บทที่หน้ากรรมาธิการให้รับรองทุกสิ่งทุกอย่างไป
 สิ่งใดที่ผิดพลาดไป ก็มาออกกฎหมายแก้ไขเสียให้ถูกต้อง แต่หลวงระดมกับ
 พลักรการที่ว่าให้รัฐบาลมีอำนาจควบคุม เพียงแต่ออกกฎหมายไปแล้วทำนจะ
 ปฏิบัติได้หรือไม่ก็ตามแต่รัฐมนตรีคลังเท่านั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ควรจะกำให้
 เหมาะสมกับระบอบประชาธิปไตยจริงๆ เพราะฉะนั้นควรจะตั้งคนเอาร่าง
 พระราชบัญญัติกันเสียไป แล้วเพิ่มเติมให้รัฐบาลมีอำนาจควบคุมจริงๆ ให้มี
 กับพลักรการที่ท่านได้แถลงมา และให้สมกับระบอบประชาธิปไตยที่ข้าพเจ้า
 อธิบายว่า ก็เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลจะต้องไปดูแลการจ่ายเงินทุกสาดงที่

คือหมายความว่าวิธีการดังนี้ เมื่อกรมกองเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ มีหน้าที่ช่วย
 เริ่มขอรัฐบาลก็เบิกมาเป็นก้อนใหญ่ ในภาวะครั้งเบิกก้อนใหญ่จากบัญชีคลัง
 แผ่นดินนั้นก็จำเป็นจะต้องไว้ด้วยความระมัดระวังเท่านั้น หากหมายความว่าไป
 ทดสาคงคว้ายจ่ายแล้วอีกประการหนึ่งความมาตรา ๔ นี้ ข้าพเจ้ายังมีความ
 คัดค้านคือ คือว่าตามขบวนการเงิน ก็ความเงินของราษฎรทุกสาคงก็แก่งแย่ง
 ทางการเก็บมานั้นจะต้องฝากไว้ในที่มั่นคงคือธนาคารแห่งประเทศไทย แต่
 ว่าในมาตรานี้อาจจะไม่จำเป็นให้ทำดังนั้น เพราะเหตุว่าขอว่าหัวหน้าส่วน
 ราชการราชการเก็บเงินส่งคลังจังหวัดก็ ได้ คลังอำเภอก็ได้ ทามข้อบังคับที่
 รัฐมนตรีกำหนดนั้น ข้าพเจ้าอยากจะทำอย่างหนึ่งข้อบังคับที่กำหนดคลังหน่วย
 มีตระหนักกับธนาคารพาณิชย์ ข้อบังคับที่ระบอตามขบวนการแล้วจะต้อง
 เอาเงินเข้าที่มั่นคงคือธนาคารแห่งประเทศไทย แต่จำนวนขอว่าเขาถอน
 ก็ได้ เพราะฉะนั้นอยากจะทำข้อบังคับมีอะไรบ้าง แล้วเงินจากนั้นค่าใช้จ่าย
 ทดรับไว้เพื่อจ่ายประการใดก็ได้ คือส่งเหล่านี้ถ้าไม่เสียดก็เท่ากับชำระ
 เหลือนเท่านั้นเอง

ม.จ. วิวัฒน์ไชย ไชยยันต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง :

ที่ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถามก็มีเป็นหลายข้อ ข้าพเจ้าจะขอเรียนเช่นข้อ ๆ ไป
 ข้อแรกท่านว่าคลังเราถ่มารอขายแล้ว ก็ควบคุมกันขายไม่ตื่นมืออะไรใหม่ก็
 ขน ไม่มีอะไรที่กักตุนสมรรถนะ ขอนผมขอเรียน ทว่าขอขบถอยากเรียนเป็น
 สลิมย์ไป เมื่อแต่ก่อนนั้นถ้าจะมีการจ่ายเงิน ถ้ารัฐบาลจำเป็นต้องจ่ายเงินนอก
 เห็นขอพระขอขบัญญัติงบประมาณไปแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
 ก็ต้องนำความกราบถวายบังคมทูลพระกรุณา แล้วเมื่อมีพระบรมราชานุญาต
 ก็จ่ายจ่ายจ่ายเงินนอกเหนืองบประมาณไปได้ ครั้นมาสมัยต่อมาโดยฉะเพาะ
 อยลงลงในยี่หลัง ๆ นั้น คณะรัฐมนตรีได้ขอพระราชอำนาจขึ้นนั้นมาใช้เสียเอง
 คือเมื่อจะมีการจ่ายเงินนอกเหนืองบประมาณไปอย่างไร คณะรัฐมนตรีก็
 มาขึ้นที่คลังจ่าย ท่านสมาชิกก็ตั้งพระทัยแล้วว่า พระบรมราชโองการในสมัย

โน้น สมัยก่อน ๒๔๗๕ ก็ยังมีของคณะรัฐมนตรีในสมัยนั้นแตกต่างกัน
 อย่างไม่รู้ และยิ่งกว่านั้นในตอนหลังๆ นี้บางทีไม่ต้องมีมติคณะรัฐมนตรี
 รัฐมนตรีคลังก็ส่งจ่ายเงินไปได้โดยเรียกเสียว่าเงินยืม ตามพระราชบัญญัติ
 ฉะนั้นทั้งวงไว้ คณะรัฐมนตรีก็ รัฐมนตรีคลังก็ ระบายเงินออกเห็นอ
 กฎหมายไปไม่ได้ ถ้าขึ้นทำไปก็เป็นผิดพระราชบัญญัติฉะนั้น คราวนี้ต่อมา
 ที่ท่านสมาชิกพูดถึงการ ควบคุมควบคุม ซึ่งท่านว่าใน เมืองอังกฤษ มีการ ควบคุม
 โดยรัฐสภา ก็คือมีคณะกรรมการตำแหน่งหนึ่ง ผู้รับตำแหน่งเรียกว่า
 คอมมิตีรอลเลอร์ แอนด์ ออคิดเตอร์ เช่นเนอราลนั้น ในประเทศอังกฤษ
 รัฐสภาไม่ได้แต่งตั้ง และรัฐสภาไม่ได้ถอดถอน ตำแหน่งที่กล่าวนี้เป็น
 ตำแหน่งที่มีฐานะ เช่นเดียวกับผู้พิพากษาทุกประการ เงินเดือน ของ ท่าน
 คอมมิตีรอลเลอร์ แอนด์ ออคิดเตอร์ เช่นเนอราล มีกฎหมายบัญญัติไว้ใน
 กฎหมายฉะฉิมเกี่ยวกับผู้พิพากษา ทั้งรัฐสภาอังกฤษไม่ได้ตั้ง ไม่ได้
 ถอดถอนผู้พิพากษานัก ก็ไม่ได้ตั้งและถอดถอน คอมมิตีรอลเลอร์ แอนด์
 ออคิดเตอร์ เช่นเนอราล ฉะนั้น อีกประการหนึ่งถ้าเราจะดูว่าพระราชบัญญัตินี้
 ในมาตรา ๕ ก็กระเห็นว่ายกบัญญัติในมาตรา ๕ นี้เป็นยกบัญญัติที่ทำให้สภา
 ได้ควบคุมการคลังโดยสมบูรณ์จริงๆ ก็ขอออกว่าการส่งจ่ายเงินจากบัญชีคลัง
 แผ่นดินหรือคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ ให้กระทำไปแต่เฉพาะที่บัญญัติไว้ใน
 พระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม พระ
 ราชบัญญัติโอนเงินในงบประมาณ มติให้จ่ายเงินไปก่อน มตินี้ต้องตราขึ้นเป็น
 พระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดที่ออกตามความในพบัญญัติแห่งรัฐธรรม
 นูญ นอกจากนั้นจึงมีมูลค่าเข้าอีกว่าในกรณีที่จ่ายเงินไปก่อนตามมติให้จ่ายเงิน
 ไปก่อน หรือตามพระราชกำหนดนั้น รัฐบาลยังต้องเอาเงินรายจ่ายนั้นมาส่งใน
 งบประมาณหรือในงบประมาณเพิ่มเติมอีก คือมาแจ้งรายละเอียดให้สภาเห็น
 ทั้งๆที่ได้จ่ายเงินไปแล้วโดยชอบด้วยกฎหมาย แล้วจึงจะต้องมาส่งแจ้งกลับ
 คราวนี้ในพระราชบัญญัติงบประมาณหรืองบประมาณเพิ่มเติม อีกประการหนึ่ง

LIRT

ในมาตรา ๔ ที่ท่านสมาชิกแสดงความข้องใจว่า เงินที่เก็บมารายกววน
 ควรจะส่งเข้าบัญชีคลังแผ่นดินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นที่มั่นคงเชื่อถือ
 โถงหนึ่งเดียว ทำให้ไม่ต้องมีคลังจังหวัด คลังอำเภอ คลังกิ่งอำเภอ
 บัญชีหลายใบจะต้องเรียนอธิบายมาก เพราะการเก็บเงินนั้นเราเก็บอยู่ที่
 ราชอาณาจักร เมื่อเก็บแล้วก็ต้องมีที่จะเอาเงินรักษาไว้ที่มั่นคงก่อนที่จะ
 ส่งเข้ามารายกววน ก่อนที่จะเข้าธนาคารแห่งประเทศไทยได้ กฎหมายจึงได้
 บัญชีไว้ว่า เงินที่เก็บไว้นี้จะเก็บที่ไหนตามข้อใจไม่ได้ จะเก็บตาม
 ใดก่อนหลังไม่ได้ ให้เก็บไว้ในคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ ส่วนข้อบังคับที่
 รัฐมนตรีกำหนดขึ้นมานี้ว่า ข้อบังคับนี้กำหนดไว้เพราะเวลาเอาเงินส่ง
 คลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ แล้วก็นอกจากนี้ถึงจังหวัดส่ง หมายความว่า
 ไปถึงจังหวัดหรือส่งไปไหนส่งอย่างไร ไปส่งเงิน ๒ ทอน ๓ ทอน หรือ
 ครบหนึ่งบาทหรือครึ่งบาท ซึ่งจากการเหล่านี้เป็นเพียงรายจ่ายเล็ก ส่วนหลัก
 การชำระคือส่งเงินเข้าคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ นั่นหมายความว่าเงินที่
 เก็บไว้ในส่วนภูมิภาค ส่วนที่กวรวางไว้เงินจะต้องมีในคลังอย่างไร เป็น
 ๒ ทอนหรือ ๓ ทอนนั้นเป็นส่วนรายละเอียดจึงไม่ได้ใส่ไว้ในพระราช-
 บัญชี เพราะไม่เป็นการจำเป็น จึงได้กำหนดไว้ว่าถ้าจะส่งเงินนี้ให้เป็นไป
 ครบถ้วนด้วย เมื่อไรได้หลักใหญ่ว่าเงินจะเก็บที่ไหนไม่ได้ จะต้องเก็บที่
 ราชการในพระราชบัญญัติแล้ววิธีการที่เราเอาเงินเก็บไป สมมติว่าเงิน
 เพิ่มส่วนรายจ่าย ซึ่งจะมีบัญชีไว้ในพระราชบัญญัติการรับและเงิน
 รายละเอียด หนึ่งข้อซึ่งไม่เป็นการจำเป็น

พระมนมถาณวิมลศาสตร์ : ข้าพเจ้ายังขอเขียนคำกล่าวที่ว่า

ความมั่นคงระบอบรัฐธรรมนูญเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งกว่าสิ่งอื่นใด
 ที่เราเห็นในประเทศกฤษฎีกมตัวอย่าง แต่ข้าพเจ้าในข้อจากเรื่องใน
 เรื่องที่ถาม ข้าพเจ้าพวกรังมาตรา ๔ นั้น ไม่ใช่หมายความว่า

ให้เขียนไว้ในกฎหมายนี้ แต่ขอให้ชี้แจงให้เข้าใจเท่านั้นเอง แต่ถึงว่าท่าน
รับแล้ว ก็ยังขาดความสำคัญที่ยังไม่เข้าใจเพราะทางจังหวัดหรือทาง
อำเภอก็ควรมี ลีมีตีให้รักุม อย่างคล้ายจังหวัดระยองก็ได้เท่าใด และมี
จำนวนเท่าใด รายละเอียดกระเถิบไ้มากเท่าใดหรือจะต้องส่งโดยรวดเร็ว
อย่างไร ขอให้แสดงให้ทราบ เพราะไม่ใ้เขียนไว้ในกฎหมาย

ม.จ. วิวัฒน์ ไซย ไพยยันต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง :
เรื่องการที่ขอเงินส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ หรือเข้ามาส่ง ทกรุงเพื่อ
คัดส่งที่ธนาคารแห่งประเทศไทยนั้น มีระเบียบปฏิบัติมาช้านาน เมื่อ ๑๐๐
ปีมาแล้วก็ใช้เหมือนกัน เพราะมีกำหนดว่า สมมติว่าอำเภอๆ ก็ต้องส่งเงิน
คลังจังหวัดเดือนละครั้ง หรือว่าถ้าก่อนถึงกำหนดเดือนละครั้งมีเงินเกิน
ยกเท่านั้นก็ต้องนำส่งก่อนครบกำหนดเดือนละครั้งนั้น รายละเอียดเหล่านี้
โดยปรกติก็อยู่ในระเบียบอย่าง เช่นว่าอย่างอำเภอเก็บเงินได้มาก บางอำเภอเก็บ
เงินได้น้อย เพราะฉะนั้นในประเทศไทยมีจำนวนอำเภออยู่เกือบ ๕๐๐ อำเภอ
ระเบียบการในรัฐสภาจะต้องส่งเงินจากจังหวัดจึงมีหลักทั่วไปว่า ต้องส่งเงิน
เดือนละครั้ง ส่วนวงเงินนั้นก็แล้วแต่อำเภอ อำเภอใหญ่ก็จะมีเงินมากกว่า
น้อย ถ้ามีวงส่งบ่อยๆ ก็เช่นการเสียเวลาและค่าเดินทาง นอกจากนั้นเป็นการ
เสียเวลาส่งเข้าพนักงานอย่างที่ท่านอ้างมาก็ เป็นเรื่องแล้วแต่ท้องถิ่นแล้ว
อำเภอใดระจังหวัด ส่วนระเบียบการมีแล้วแน่นอนที่จะต้องส่งเงินอย่างไรมี
จำนวนเท่าไร ส่งเหล่านี้เป็นของที่มีมาแล้วเก่าแก่ แล้วก็ยังปฏิบัติอยู่ในเวลา
นี้ ขอขงคยที่จะกำหนดขึ้นนั้นก็คงเป็นไปได้ตามระเบียบที่ปฏิบัติอยู่แล้ว แต่ขอ
สำคัญที่ว่าจะส่งเงินโดยมีระเบียบอย่างไรก็ตามแต่ เงินนั้นจะออกจากคลัง
จังหวัดหรืออำเภอไม่ได้ เว้นแต่โดยอำนาจของกฎหมายนี้เป็นรายละเอียด
เรื่องที่ว่ากระต้องส่งเมื่อไรนั้นก็เป็นรายละเอียดเล็กน้อยขบปฏิบัติอยู่แล้ว

พ.ท. พระสารสาสน์พฒานนท์ : ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องจำนวนของรัฐสภา
ก็อย่างนี้และมีความมั่นคงที่ทานมีเจตนาข้างเช่นนั้น ระเบียบรัฐสภาควบคุมการ

อย่างทรมานระลอกหนึ่งเห็นชัดคือการต่างประมาณ เมื่อต่างประมาณและ
 งบประมาณได้รั้งอนุญาตแล้วควรเป็นพระราชบัญญัติที่มาถึงวันที่ ๒ คือการ
 จ่ายเงินออกจากคลังตามพระราชบัญญัติงบประมาณ ส่วนการตรวจการสอบ
 บัญชีนั้นเป็นวันที่ ๓ ของการคลัง ผมเชื่อว่ารัฐสภาต่อไปจะเป็นใครก็ตาม
 เมื่อเห็นรัฐสภาที่เห็นแก่ประโยชน์ของราษฎรจริงๆ แล้วก็คงจะได้พิจารณาวันที่
 ๓ คือการตรวจเงินแผ่นดินเหมือนกัน

๑๙๔๕ น.

พระยาอรุณกรมนตรี : สำหรับพระราชบัญญัตินี้ผมขอแสดงความ
 เห็นพ้องด้วยเพราะว่ามีหลักการข้อที่หลายข้อ ซึ่งควบคุมการเงินที่จะจ่ายหรือ
 รั้งให้แน่นอนขึ้น แต่กว่าก่อนที่พระบารมีพระราชบัญญัติได้เคยผ่านหนังสือ
 พลับพลาซึ่งหนึ่งปรากฏว่าร่างเกินแรงเกินกว่ามาก ถึงกล่าวว่ามีขลกรโชน
 กระทำลิดพระราชบัญญัตินี้ แต่พระราชบัญญัตินี้ตลอดมาตั้งแต่เมื่อทูลกระหม่อม
 ลีกราชการปกครองไว้ สำหรับคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีนั้นยอมเห็นว่าใช่
 การยาก เพราะมีการควบคุมความผิดทางรัฐธรรมนุญชกจากปรากฏชัดเจ
 ว่าเป็นการทุจริต และเจ้าพนักงานก็ไม่ปรากฏว่ามีการส่งโทษแก่กระทำความ
 ทุจริตหรือยังคดีที่ระออกตามพระราชบัญญัตินี้ประการใด นี่เป็นข้อสงสัย
 ประการหนึ่ง ความจริงจะเป็นอย่างที่ว่าหรืออย่างไรขอทราบจากรัฐสภา
 ประการที่สองตำแหน่งคณะมนตรีหรืออธิบดีหรือ เช่นมนตรี ได้ทั้งเมื่อ
 พ.ศ. ๒๔๗๖ คือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินนั้นเอง และคณะกรรมการ
 เท่าที่กล่าวมานั้นจะเป็นความผิดของสภาหรือรัฐบาลไม่ทราบชัด ก็เหมือนว่า
 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้รายงานให้ทันทั้งที่ทั้งการตรวจที่ให้เป็น
 ไปอย่างที่ได้ว่ามีคดีล่าช้ามาดังหลายไม่ได้ตรวจเงินเลย ทำให้การควบคุม
 ไม่เป็นผล ทั้งนี้เข้าใจว่าระเบียบ ราชภาวะบริหาร และพระราชบัญญัติ ปรียบ
 ปรกฏทรงพระบรมกฤษฎ์ของรัฐบาลเป็นต้นเหตุ คือคร่าวๆนี้คณะกรรมการตรวจ
 เงินแผ่นดินซึ่งนักสำนักนายกรัฐมนตรี การเงินแผ่นดิน ลักเงินเคอชอน

LIRT

คณะรัฐบาล จะทำอะไรให้ใครๆ ก็เป็นการลำบาก ไม่เหมือนเดิมซึ่งกรม
ตรวจเงินแผ่นดินเช่นแต่ครั้งที่เกี่ยวข้อง นอกจากนั้นมีความสำคัญที่ทำให้การ
ตรวจเงินแผ่นดินไม่สามารถเป็นไปได้ด้วยก็ ก็คือว่าพระราชบัญญัติอีกฉบับที่
หนึ่งเรียกว่าพระราชบัญญัติ การบัญชีทำให้ร้านค้าขายเงินทองคสมทั้งผู้
ค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ ทวราชอาณาจักก็ต้องทำบัญชี แม้แต่เล็ก ๆ น้อย ๆ
ที่วราชอาณาจักก็ต้องมีบัญชี ชื่อนี้ทำให้ต้องมีกรมตรวจบัญชี เมื่อมีการ
ตรวจบัญชีแล้ว . . . .

ประธานวุฒิสภา : ขอให้เข้าประเด็น

พระยาอรุณกรมนนุตติ : ก็อยู่ในประเด็นแล้ว

ประธานวุฒิสภา : ก็ออกนอกพระราชบัญญัตินี้ คือบัญชีหารับหลัก
การแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือไม่ ระคิดกันอย่างไรก็ดีก็ดีกว่า

พระยาอรุณกรมนนุตติ : ขอทราบบอกไปจากรัฐบาล ก็ขอพระราช—
บัญญัติฉบับนี้ ให้เจ้าพนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้มา ตรวจเงินของรัฐบาลนี้
หรือไม่ ไม่ใช่ได้ออกนอกประเด็น ขอประธานโทษ

อีกข้อ ๑ ที่ขอจะเรียนถามรัฐบาลก็คือว่าตั้งแต่ออกพระราชบัญญัติ
นี้ระเบียบการคลังมากมายถึง ๑๐๐ กว่าข้อ ขึ้นตามพระราชบัญญัติที่
ร่างมาไม่ปรากฏว่าได้ยกเลิกระเบียบการเก่า จะซ้ำกันหรือไม่ซึ่งยังไม่ทราบ

อีกข้อหนึ่ง ที่ขอจะทราบว่า เงินทุนหมุนเวียนจะให้จ่ายได้ ตามพระ—
ราชบัญญัตินี้ ทราบว่าในตัวอย่างประเทศอื่น ๆ น่ากลัวจะมี ขอประธาน
ชี้แจงด้วย

ม.จ. วิวัฒน์ไชย ไชยยันตี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง :
ตามที่ท่านสมาชิกกล่าวเมื่อก่อนว่าเคยได้ยินเรื่องเดิม อันหนึ่งมีการเขียนด้วย
กันเรียบร้อยกัน กระผมขอเรียนตรง ๆ ว่ากระผมฟังได้ยินด้วยตนเอง เพราะ
ร่างเดิมก็ไม่ได้มีใครไหนที่จะมีการลงโทษกัน

ส่วนที่ ท่านถามว่า ระคิดอันแก้ไขอย่างไร ในคณะตรวจเงินแผ่นดิน

กระผมเห็นใจสมาชิกพรรคการเมืองในเรขงการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งกระผมถือว่า
เป็นเขต ๓ ของการคลังแผ่นดิน ส่วนที่ถามว่ารัฐบาลนี้แรกใช้อย่างไร
หรือไม่ก็เป็นที่ทราบอยู่แล้วว่าอายุของรัฐบาลนี้เหลือไม่พอนักใจกันแน่ แล้วใน
ที่สุดที่ถามถามถึงข้อบังคับเกี่ยวกับการคลังนี้มีข้อหลายข้อนั้น ถ้าพระราช
บัญญัติฉบับนี้ออกไปข้อบังคับเหล่านั้นก็หายไปเอง เพราะว่าไม่ได้เป็น
กฎบัตรกฎหมายอะไร เป็นแต่เพียงระเบียบการที่ใ้กำกับกันไว้เท่านั้น

พระยาไชยยศสมบัติ : ตามหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
ฟังก์กชันที่นำเข้ามาซึ่งรัฐบาลยอมมอบอำนาจให้แก่รัฐสภาที่จะควบคุมการเงิน
แต่ที่ว่าเมื่ออำนาจรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งกล่าวในนั้นแล้วรัฐสภาจะคล้าย ๆ กับ
เรือนที่ระพังลงมาแล้วเราพยายามเอาเสาเข้าไปทำงันให้คงอยู่ เพราะฉะนั้นใน
รูปนี้เกรงว่าจะไปไม่รอด เพราะฉะนั้นก่อนที่รับหลักการ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอ
เรียนถามรัฐบาลว่า เมื่อการเงินของเราเป็นอยู่อย่างที่เป็นอยู่เวลานี้ คือทาง
กระทรวงการคลังทำหน้าที่ทั้งเป็นที่เก็บเงิน และทำการธนาคาร คุ้มกันระบอบ
ส่วนการที่เกี่ยวข้องกับการธนาคารออกเสียไม่ได้หรือ คงทำหน้าที่แต่การเงิน
แผ่นดินอย่างเกี่ยวประการหนึ่ง

ประการที่ ๒ เรื่องชื่อของพระราชบัญญัตินี้ฟังเสียงคนแล้วน่าจะดีมาก
คือเรียกว่าวิธีการคลัง แต่เมื่ออยู่ในรายละเอียดแล้วความมุ่งหมายก็มีแต่เพียง
ว่าเงินคลังนั้นเมื่อถือว่าเป็นเงินคลังแล้วจะรายได้เป็นอย่างดีเท่านั้น ทว่าใช้
วิธีการคลังไม่

ประการที่ ๓ ที่มีข้อบกพร่องอยู่บางประการเมื่อพูดถึงเงินคลัง กล่าว
คือในขณะนี้หากกฎหมายใด ๆ ที่กำหนดไว้ไม่พอ ถ้าหากรัฐบาลทำการ
ค้าประกันได้มีทุนเป็นการผูกมัดเงินคลังแล้วจะทำให้หรือไม่ การที่ทาง
การผูกมัดเงินคลังนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรที่จะมอบให้เป็นอำนาจของรัฐบาล
จนกว่าจะใคร่รับอำนาจการรัฐสภาแล้ว อีกประการหนึ่งเรื่องเงินทุนหมุนเวียน
ตัวเงินที่เห็นสมควรให้รัฐบาลเป็นอยู่อย่างนี้ แต่ก็คงข้าพเจ้ากล่าวมาแล้ว การ

LIART

ที่เสนาข้างพระราชบัญญัติฉบับนั้นเข้ามาคล้ายกับว่าเรอนะพียงเอาเข้าไปค้า จึง
 ค้ำหรือเงินต้นหมื่นถ้วน ถ้าจะให้เขียนทั้งหกสิ่งแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าน่าจะ
 ทำเป็นว่าเงินที่ระไว้ใช้ต้องมีประมาณ เงินที่ใดมากที่สุดขอเข้าบัญชีเงินแผ่นดิน
 ถ้าย่างนั้นแล้วกระเขียนทั้งสามม ถ้าวัดคิดทางรัฐสภากระไว้แล้วเห็นเสียก่อนว่า
 เงินทุกบาทอย่างที่ทำนุรัฐมนตรีไว้กล่าว รัฐสภาไว้ให้เห็นและอนุมัติแล้วจึงจ่าย
 ใต้ นอกจากนั้นข้าพเจ้ายังเห็นต่อไปอีกอย่างหนึ่งว่าเงินร้อยใดบ้าง ๆ หรือเงิน
 ร้อยหรือบ้าง ๆ ของรัฐบาลนั้น เมื่อได้รับแล้วก็ควรระนำเข้าบัญชีเงินคลัง
 แผ่นดิน ซึ่งข้าพเจ้าเองก็ไม่สมควรช้อนเข้า จึงขอเรียกอย่างนั้นก่อน แต่เมื่อระนำ
 จากบัญชีนั้นแล้ว รัฐสภาไม่มียกประกันอย่างไรซึ่งรัฐบาลครั้งกระทำก็ไม่ได้
 ข้าพเจ้าเห็นว่าควรกระทำเป็นตอน ๆ ให้ตกเป็นต้น ๆ ระไว้มีการจ่าย ให้ยากขึ้น
 กล่าวคือหาหากว่าได้นำเงินเข้าบัญชีคลังแผ่นดินแล้ว การที่ระนำออกไป
 ควรให้รัฐบาลครั้งอนุมัติเงินก่อนแล้วทำการเบิกจ่ายออกขึ้นหนึ่ง การที่ระนำ
 เงินไปจ่ายเป็นก้อนก็ต้องมีงบประมาณเสียก่อน ถ้าอย่างนั้นแล้วกระเป็นการ
 ประกันอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งจะได้ให้เงินของแผ่นดินไม่เสียด้วยผิดอย่างที่เป็นมาแล้ว
 ส่วนการที่ระไว้ที่กรมขึ้นโดยมี การตรวจ บัญชี แผ่นดินได้ ทุนเวลา และศึกษา
 ความเห็นของข้าพเจ้าก็มีอยู่ว่าปรานที่เขยื้อยเวลานี้ไปไม่รอช ะแต่อย่างไร
 ก็ไม่รอช นอกจากรอพิมพ์พจนานุกรมใหม่ วัตถุประสงค์ทางทำหลายทาง
 แต่อาจขางที่รัฐบาลครั้งได้กล่าวแล้วว่าขึ้นวันที่ ๓ ข้าพเจ้าจึงขอกล่าว
 กล่าวในที่นี้ จึงขอเรียนว่าข้อสงสัยของข้าพเจ้า ๔-๕ ประการ ทาง
 รัฐบาลระไว้พิจารณาอย่างไร

หม่อมเจ้าวิวัฒนไชย โฆษกในที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง :

ขอทั้งสามข้อที่ท่านได้ถามข้อนี้ มีอยู่ ๓-๔ ข้อ ข้อที่ ๑ ท่านเสนอ
 จะขอตั้งเกี่ยวกับธนาคารนั้น ก็ควรระแยกออกไปจากคลัง ไม่ควรรวมเข้า
 มาไว้ในคลังเช่นเดียวกับเรื่องเงินแผ่นดิน ข้อที่สามหลักการในเวลานี้ก็มีอยู่หลาย
 ข้อตามพระราชบัญญัติธนาคาร แห่ง ประเทศไทย ได้กำหนดไว้แล้วว่าการ

เงินตรา คือรวมทั้งการถือถอนบัตรกระดาษเงินเป็นหน้าที่ของธนาคาร ไม่ใช่
 หน้าที่ของกระทรวงคลัง ส่วนการควบคุมธนาคารที่เรียกกันว่าธนาคารพาณิชย์
 นั้น เวลานี้ตามกฎหมายยังคงเป็นหน้าที่ของกระทรวงการคลังอยู่ แต่ในทาง
 ปฏิบัติกระทรวงการคลังก็ได้มอบหมายให้อาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้กระทำ
 การ แต่ว่าเพราะยังไม่ได้นักใจกฎหมาย การกระทำ ของ ธนาคารแห่ง
 ประเทศไทย ขอนักเช่นเรื่องกระดาษเงินออกไป แล้วการแลกออกก็ไป
 จากคลัง นักก็ควรสังเกตว่าตาม พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยนั้น
 ธนาคารนั้นเป็นองค์การอิสระ ไม่ให้ขึ้นต่อกับคำสั่งของรัฐบาล รัฐบาลมี
 อำนาจเห็นธนาคารนั้นแต่เฉพาะที่จะปลดให้อาคาร ปฏิบัติให้ถูกต้องตาม
 พระราชบัญญัติ ถ้าปรากฏว่าธนาคารใดปฏิบัติผิดกฎหมาย รัฐบาลก็มีอำนาจ
 ว่าจะสั่งให้ไปออกก็ว่าการธนาคารเสีย การที่แย่งแยกออกไปก็เป็น
 อิสระจริงเพียงนั้นถึงแม้ว่า ใ้กระทำไปเป็นอิสระ อย่างมาก ที่สุดที่จะเป็นได้ แล้ว ใน
 พุทธการณียุคนี้ เพราะว่าทุนของธนาคารชาตินั้นักขึ้นทุนของรัฐบาลทั้ง
 ร้อยเปอร์เซ็นต์ ใ้รัฐบาลไม่เลือกตั้งกรรมการธนาคารก็ไม่มีคนอื่นที่จะมีสิทธิ
 คิดว่าตนจะมาเลือกตั้ง นอกจากการตั้งกรรมการแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทย
 ก็เป็นธนาคารอิสระไม่ใช่รับคำสั่งจากรัฐบาล เขาปฏิบัติการไปตามที่เขาเห็น
 ชอบสมควรว่า ในเรื่องเงินทุนหมุนเวียนที่ท่านสมาชิกกล่าวอธิบายครั้นก่อนนั้น
 ก็ขอเสนอให้กู้มาตรา ๑๐ ของร่างพระราชบัญญัติที่กล่าวว่าการใช้เงินขึ้น
 ทุนหรือทุนหมุนเวียนเพื่อการใด ๆ ให้กระทำใ้แต่ใ้ไทยกฎหมาย เพราะฉะนั้น
 สันมติว่ารัฐบาลเห็นควรที่จะองค์การอะไรขึ้นมาอีกแล้ว ก็จะต้องควักเอาเงิน
 จากคลังไปทำเป็นทุนหรือทุนหมุนเวียน แล้วรัฐบาลก็ทำไม่ใ้เร็วใ้แฉ่งทำ
 เป็นร่างพระราชบัญญัติขึ้นมาเสนอต่อรัฐสภาเพื่อใ้โปรดพิจารณา ส่วนที่ท่าน
 ได้กล่าวถึงเรื่องรายได้เข้าคลังนั้นเห็น เมื่อกระนั้นกระผมขอประทานโทษที่ยัง
 ไม่เข้าใจสัก แต่ทว่าที่กระผมใ้คือขยายแล้วเมื่อทวงเงินที่เกี่ยวใ้ในส่วน
 ภูมิภาคนี้ คือเราส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอแล้วแต่ใ้ของ แล้วที่เมื่อคลัง

L I R T

จังหวัดไหนมีเงินเหลือมากกว่านั้นมาส่งกรุงเทพฯ การส่งกรุงเทพฯ นั้นก็ส่งเข้า
บัญชีคลังแผ่นดินที่อื่น เคารพแห่งประเทศไทย โดยตรง ไม่ได้มาฝากพันที่คลัง
หรือที่ไหนเสียก่อน ออกข้อหนึ่งก็ตาม ได้ถามเมื่อถึงเรื่องการค้าประกันนั้น
การค้าประกันก็มีการบางอย่างอาจเป็นการจำ เป็นที่ที่ต้องทำไปโดยด่วนแล้วก็
ถ้าหากว่ากระชั้นชิดกฎหมายก็อาจทำให้กิจการนั้นชำรุดและเสียหายไป โดย
เห็นจริงไม่ได้มีบทบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ แต่ขอคัดบัญญัติว่า
รัฐบาลจะต้องจ่ายเงินให้ศุลกากรประกันแล้วไซ้ รัฐบาลก็จ่ายไม่ทันแล้วแต่
โดยอำนาจของกฎหมายก็ต้องเอาเงินสดจากธนาคาร เมื่อมีข้อผูกพันไว้
เช่นนั้นแล้ว กระผมก็เชื่อว่าคงไม่มีรัฐบาลไหนจะให้ศุลกากรประกันง่าย ๆ เพราะ
ว่าเวลาจะต้องจ่ายเงิน ค่าประกันจริง ๆ ถ้า ถ้าไม่มีคนคัด ธนาคาร นั้นจะ เป็น
อย่างไรก็ควรจะเป็นที่ทราบกันแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่าเมื่อมีการค้า
ประกันแล้วจะมีการจ่ายเงินไม่ทันออกจากคลังจะอนุมัติ เพราะฉะนั้นการค้า
ประกันจะมีอะไรจะประเอื้อไปก็ควรจะเข้าไปไม่ได้

พระยาไชยศรมสมบัติ : ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีคลังที่โก
ธธิยานและเสียใจที่ว่าคำอธิบายไม่ตรงกับคำถามของข้าพเจ้า

ประการแรก ในเรื่องกิจการธนาคาร ข้าพเจ้ามีความต้องการ
กระทำของรัฐบาลซึ่งเป็นหน้าที่ของธนาคารที่จะ พึงกระทำเห็นได้เท่าที่
พระราชบัญญัติที่เสนอมานี้ว่ามีเช่นเงินขายยึดเป็นต้น นั้นเป็นการโอนเงินจาก
คลังจังหวัดเข้ามาในกรุงเทพฯ หรือการโอนเงินจากคลังกรุงเทพฯ ไปยังคลัง
จังหวัด นั้นสมควรทำได้ โดยธนาคารแห่งประเทศไทย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
จึงเห็นว่าการพระราชบัญญัตินี้ มีข้อความซึ่ง เกี่ยวกับการธนาคารแห่งประเทศไทย
ไทยจะพึงกระทำด้วย ซึ่งควรจะต้องชกได้ ข้าพเจ้าไม่ได้หมายความว่า
ว่าการที่ธนาคารพึงกระทำซึ่ง ได้มอบหมายให้แกธนาคารแห่งประเทศไทยทำ
แล้ว

ประการที่สอง เกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียนซึ่งท่านว่ากระทำโดย
กฎหมายนั้น แต่ทว่าถ้าคิดแล้วจะแสดงให้เห็นได้ว่าเงินทุนหมุนเวียนนั้นมีความหมาย
อย่างไร ประการแรกให้เงินไป แล้วเวลาที่นำเงินส่งกลับรัฐคือกรณีเช่น
ผู้ค้าหนักในการเก็บรักษา ในการนำเงินรายได้ส่งรัฐ เพราะฉะนั้นในข้อ
รัฐสภาที่ไม่มีอำนาจในการที่จะไปควบคุมการใช้จ่ายเงินขององค์การ ซึ่งทั้ง
เงินทุนหมุนเวียนนั้นไว้ คอยดูแลเพียงว่าเมื่อมีรายได้แล้วนำส่งเท่านั้น งาน
การที่ทูลไปก็อาจไม่เป็นที่สมควรก็ได้ เมื่อองค์การของรัฐบาลซึ่งมีฐานะ
เทียบเท่าข้าราชการส่วนหนึ่งทำการได้อย่างกระทรวงทบวงกรมอื่นๆ แล้ว จะ
เป็นการสมควรหรือ ข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อรัฐบาลจะตั้งองค์การใดแล้ว ก็มิทาง
อื่นที่จะทำได้ ไม่ใช่ถือเป็นส่วนราชการ ระดังเช่นบริษัททั้งทวีปอย่างทั่ว
ออกก็รู้สึกเสียว่า ไม่พึงใช้อำนาจที่เป็นรัฐบาลมาอยู่ในองค์การนั้น แต่เอา
เปรียบแต่บริษัทเอกชนอื่น ๆ เมื่อรัฐสภามีอำนาจควบคุมเงินของรัฐบาลแล้ว
ก็ควรจะต้องควบคุมไม่ให้เงินใช้ขององค์การเหล่านั้นด้วย

สำหรับประการที่สามที่ท่านได้บอกแก่ข้าพเจ้านั้นคือ การค้าประกัน
ท่านว่าการค้าประกันไม่ต้องจ่ายเงินแล้ว ก็ไม่เห็นมีข้อเสียหาอะไร
แต่ท่านหาได้นักต่อไปให้ยาว ๆ ไปกว่านั้นไม่ว่า การค้าประกันนั้นอาจ
มีประโยชน์แก่ผู้ที่ได้รับการค้าประกัน การที่ใคร่ประโยชน์จึงแสดงให้เห็น
เงินทองอาจไม่ได้ แต่เป็นการเอาเปรียบงานบางอย่าง ถ้าหากว่าการ
ค้าประกันนั้นจะเป็นการไม่ต้องเสียเงินทองตลอดไปแล้ว คือ ไม่เป็นการผูก
มัดกับคนคนหนึ่งหรือเงินคงคลังที่ข้าพเจ้าขอจะเรียนก็ไม่เป็นประโยชน์ การ
ค้าประกันจะทั้งมีประโยชน์และอาจผิดพลาดได้ และอาจสูญเงินราย
หลังก็ได้ และท่านไม่ให้มีการเสียเงินนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ เท่ากับว่า
“พระเจ้าทศกษัตริย์ไม่มีจนคร”

๑๙.๐๖ น.

หม่อมเจ้าวิวัฒนไชย ไรชยันต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ข้าพเจ้าขอประทานโทษที่ข้าพเจ้าพดงเรื่องการธนาคารเมื่อนานนักท่าน
 สมาชิกได้กรุณาอธิบายให้ข้าพเจ้าทราบแล้วว่า หมายความว่าความใน
 มาตรา ๗ อัน ๓ เวชเงินขายบิล เงินขายบิลก็ใช้อย่างไรแล้ว มี
 ขบวนการที่ศัพท์ว่าเป็นเงินที่คลังรับไว้ สมมติว่าอยู่ในกรุงเทพ ฯ แล้ว
 ไปส่งขายให้ทางส่งออก หรือรับเงินไว้ทางซึ่งใหม่เอามาขายทางกรุงเทพ ฯ
 ก็พิจารณาอันนั้นว่าเป็นการธนาคารส่วนหนึ่งจริง แต่ทว่าคลังได้เคยทำมาช้านาน
 แล้ว เพราะเหตุว่าการธนาคารของเรานั้นยังไม่ได้นับออกไปมากทั่วทุก
 จังหวัด จังหวัดไหนซึ่งยังไม่มีการธนาคาร พอค้ามาขายก็ยังไม่ได้รับความ
 สะดวกในการโอนเงินไปมาระหว่างจังหวัดหนึ่งกับกรุงเทพ ฯ หรือกับจังหวัด
 อื่น เมื่อเป็นเช่นนี้พอที่จะให้ความสะดวกแก่พ่อค้า คลังจึงยังคงไปทำ
 อยู่นั่นแหละทุกวันนี้ แล้วก็ถาวรกระทำการไม่เป็นการแข่งขันกับธนาคารไหน
 เมื่อในท้องที่ไหนจะโอนเงินรายกันก็ได้โดยสะดวก แล้วคลังก็ไม่ค่อยรับทำ
 บิลเงินให้ทางธนาคารของตัวเอง การที่จะไปตั้งที่นอกเสียจากพระราช
 บัญญัติก็เท่ากับเป็นการห้ามไม่ให้คลังได้ช่วยเหลือพ่อค้า ประชาชนต่อไปอีก
 อย่างแต่เดิม ในหน้าที่ของคลังเองก็ไม่ควรจะรังเกียจ การที่จะแยกงานเสีย
 ไม่ควรจะรังเกียจซึ่งมันได้แก่ว่าผมซึ่งเป็นห่วงว่าในบางจังหวัดก็การธนาคารของ
 เรายังมีไม่ทั่ว ในบางจังหวัดเขาอยากก็คิดก็คิดจริง ๆ ถ้าคลังไปแยกการโอน
 เงินเสีย เพราะเหตุฉะนั้นจึงมีบัญญัติเงื่อนไขเพ่งที่ว่าถ้าเห็นว่าจำเป็นซึ่ง
 บางจังหวัดก็จะคงทำการช่วยเหลือพ่อค้าประชาชนให้ความสะดวกเขา ไป
 พดง ๆ ก่อนจนกว่าจะมีธนาคารที่เขาทำเองได้ เมื่อเช่นนั้นแล้วคลังก็คงไม่
 ทำต่อไปส่วนเรื่องการควบคุมในตำแหน่งเวลานั้น ผมเห็นว่าอำนาจที่รัฐสภา
 นั้นแล้ว คือเมื่อรัฐบาลจะช่วยเหลือไปเป็นทุนหมุนเวียนเพื่อกิจการใดก็ตาม
 รัฐบาลก็จำเป็นต้องเสนอขึ้นพระราชบัญญัติ แล้วก็ในกรณีพิจารณาว่าพระราช
 บัญญัตินั้นถ้าทำรัฐสภาไม่พอใจหรือยังไม่ไว้วางใจในเรื่องเงิน เก่งกว่าจะ
 ไปค้นหายุทธกตผลเสียที่ใหม่ เช่นนั้นท่านก็ขอท่านกำหนดข้อบังคับไว้หรือ

เรียกเอาค่านะอะไรจากรัฐบาลก็คงจะเห็นเรื่องทกรทำได้ แต่ที่ท่านกล่าว
 คือไปคิดว่าถ้ามึงชงคักการจ่าย เป็นขุมหมุ่ รวยง่าย คุณะไรน้ ท่านไม่หึงด้วย
 เพราะเป็นการเอาเปรียบ ขริยัทการคักก็เอา อะไรก็เอา ซึ่หมั้นหมั้นเห็นใจท่าน
 แล้วผมเรียนท่านตรง ๆ ว่าการชงคักการอะไรอ้อมยก ผมไม่ชอบ
 แต่ที่ว่าเราคักก็ซื้อเท็จจริงกัน เวลานั้นชงคักการอะไรต่าง ๆ นั้นคงชงเป็น
 จำนวนมากมายก่ายกอง จะเป็นจำนวนเท่าไรผมสารภาพว่าไม่ทราบเวลานั้น
 แต่ว่ามีอยู่มาก ชงคักการเหล่านั้นโดยหมายของรัฐบาลก็มีเวลานั้นที่มันเหลว-
 ไทลเป็นไม้โต เหลวเหลกทั้งนั้นนักของ Liquidate ช่างปัญญาให้สร้างลงไป
 ส่วนอันไหนซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์แก่ประชาชนแล้วก็ไม่เหลว ไทล ชงคักการ
 เหลานั้นเอาไปก็คงจะคักง พิจารณาว่าอะไรที่เป็นของกลางเอาไปหรืออะไรที่เป็น
 ขริยัทหรืออะไรก็กรมราชการกรมไหนเป็นไปก็คักทำ มันเป็นเรื่องสร้างของ
 เก่า และส่วนที่ชงคักการอะไรอันไหนนั้น กระผมมีใจว่ารัฐบาลเห็นจะ
 ไม่ได้คักทำ ส่วนเรื่องค่าประกันก็อย่างทีกระผมเรียนเมื่อครั้งหมั้นกัน การคัก
 ประกันนั้นถ้าวามาร่างรัฐบาลก็คักค่าประกันโดยเห็นแก่ประโยชน์ทั่ว ๆ ไป
 แค่นั้นสำคัญมันอยู่ที่ว่าการคักค่าประกันจะทำไปช่วย ๆ คักทำไม่ได้ เมื่อมี
 พระราชบัญญัติแล้ว เพราะว่าอะไรให้คักค่าประกันไปนั้น จะคักคักว่าค่า
 ประกันนั้นเอาจากเงินจริง ๆ อันก็ได้นั้นสิน โลอะบิลิต อารเกิดขึ้นจริง ๆ
 ก็ได้นั้นเมื่อถึงเวลาแล้วก็ไม่มีอะไรจะไปคักมีคัก เมื่อมีการชงคักคักคักไว้
 ในที่นั้นหลังเช่นนั้น กระผมก็เห็นว่าเป็นเรื่องที่ควรระล่อยไปไม่ได้ เพราะว่ากร
 ค่าประกันในบางกรณีนั้นอารเกิดขึ้นเป็นเรื่องส่วนตัวซึ่งถ้าวา วินัยคักเข้าไป
 อารเสียหายก็ใครจะได้อะไรคักคักคักนั้นไว้ แล้วมาชงคักไว้ก่อนหลังว่าช่วย
 เงินไม่ให้โอนออกจากสภาอะนั่นคัก เมื่อเห็นคักคักนั้นกระผมเห็นเวลาทีให้คัก
 ประกันนั้นคงจะต้องระวังตัวไม่ให้อัย เพราะถ้าวาลากทำไปอย่างไว้คักคักคัก
 คักคักคักคักคัก

๑๕.๑๓ น.

พ.ท. พระสารสาสน์พลภินธ์ : ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านรัฐมนตรี
 ใหญ่ช่วย ให้เพื่อนสมาชิกของข้าพเจ้าและภรรยาของข้าพเจ้า อย่างชาวแคว้น
 แคว้นยังมีประเด็นอีกบางข้อทำให้ข้าพเจ้าไม่สบายใจ คือว่ากฎหมาย
 ชี้แนะเป็นกฎหมายชี้แนะกฎหมาย คือกฎหมายเดิมที่มีอยู่แล้วว่าทำเช่น
 นั้น ๆ ได้ แต่กฎหมายนี้มาบอกว่าทำเช่นนั้น ๆ ก็ผิดอีก หมายความว่า
 ว่าเป็นกฎหมายชี้แนะกฎหมาย จึงยังไม่ควรรับหลักการ ในส่วนที่ท่าน
 รัฐมนตรีบอกว่าเรื่องคำวินิจฉัย เพื่อนสมาชิกของข้าพเจ้าก็กลัวไปเลย
 เสียดายแล้ววาระของเรื่องนั้นเป็นเรื่องพิเศษ จึงคงเป็นเรื่องพิเศษอยู่นั่นเอง เพราะ
 มีพิเศษไปกว่าธรรมดา และในการที่เราขอกฎหมายนั้นย่อมเป็นการ
 มีมติของรัฐสภาให้ความรับผิดชอบมากขึ้น ในส่วนคำวินิจฉัยไปก่อน
 ข้าพเจ้าเห็นในมติที่ทางรัฐมนตรีว่า แต่ว่าถ้าหากว่ามีพระราชบัญญัติ
 แล้วเราก็เรียกว่าอนุโลมตามพระราชบัญญัตินั้น ๆ เพศใดจึงจะตั้งไปเรียก
 ว่ามติให้ย้ายไปก่อน ข้าพเจ้าก็ยังสงสัย อีกข้อหนึ่งเรื่องชายบด ในการที่
 กระทรวงการคลังได้มีกระทำเพื่อพ่อค้าประชาชนนั้นเป็นของคืออย่างไร แต่ไม่
 ได้ทำทั่วไป เป็นถาวร ๆ ตอน ๆ อยู่ในเวลานี้ และในการที่กระทรวง
 การคลังท่านแต่ละจึงไม่แยกชนหรือชนชั้นคือคิดทำ ถ้าหากว่ากระทรวง
 การคลังจะช่วยเหลือพ่อค้าประชาชนจริง ๆ แล้วควรที่เร่งดำเนินการทำอื่น
 และให้เอกชนเข้าไปทำ เช่นมี ขวานซ์ แบงกิง (Branch Banking) ในที่ ๆ
 ควรได้ เหตุที่นั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าควรเรียนตามความเห็นของข้าพเจ้าว่า
 รัฐบาลควรระวังไปพิจารณาใหม่.

ม.ร.ว. ศึกฤทธิ ปราโมช : รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง :
 กระทรวงการคลังขอชี้แจงข้อไขอีก คือว่า ที่ท่านสมาชิกได้กล่าวหาว่า
 กฎหมายจะย่อนั้น รัฐบาลขอขอบคุณไว้ก่อน ฉะนั้นท่านว่าเป็นกฎหมาย
 ชี้แนะกฎหมายนั้น ชัดเจนว่า ความจริงกฎหมายนั้นเป็นการกำหนดข้อควร

ใหม่ที่เกี่ยวข้องการที่ปรากฏในร่างกฎหมายฉบับนี้ ไม่เคยมีอยู่ในกฎหมาย
 ฉบับใดมาก่อน และที่เห็นว่า เป็นกฎหมายซ้อนกฎหมายก็เพราะเป็นหลักการรวม
 ศาลรัฐธรรมนูญมานานแล้ว แต่เสียอยู่ไม่มี เมื่อเสนอเข้ามาถึงเห็นเป็นของใหม่
 ไปเสียหมด ความจริงก็เป็นเช่นนั้น แต่ที่น้อยยากจะระงับก็คือว่า แต่ก่อน
 มีแต่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณเท่านั้นที่ทางรัฐสภาได้มีสิทธิที่จะควบคุม
 ได้ ถ้าพร้อมเงินทอนทอนเงินยืมก็ เงินยืมก็ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจโดย
 สมบูรณ์ที่จะส่งจ่ายได้โดยไม่ต้องผ่านรัฐสภา และลดทอนว่ามีความจำเป็น
 ที่จะต้องให้รัฐสภาเป็นระบอบส่งงบประมาณแล้ว ~~ก่อนหรือเกินแล้ว~~
 รัฐสภาได้แต่คำที่เห็นด้วยหรือเห็นคัดค้าน แต่ระบอบกันนั้นทำไม่ได้เพราะเงินได้
 จ่ายไปแล้ว อย่างในเรื่ององค์การสหภาพเวลานั้น ที่ในรัฐสภาไม่ได้ทราบ
 เลื่อง แต่พอทราบเรื่องเศรษฐีเขารัฐบาลก็ขอมีมติแล้วเป็นทักท้วงว่า ใครถูก
 ใดสัก แต่ตามวิธีการที่รัฐบาลเสนอมาใหม่นี้ เงินจะเข้าไปอยู่ในมือ
 เพราะฉะนั้นขอการขอขอร้องประท้วงความกระด้างจากสภาแล้วความประสงค์ขอขมา
 นั้นไม่ใช่เป็นการมีมติของรัฐสภา แต่เป็นการขอให้รัฐสภาที่มีความรับผิดชอบ
 ในกิจการเงินของประเทศตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญ รัฐบาลทำมา
 ความจำเป็นที่ตลอดประสงค์อย่างอื่น นอกจากจะให้การงบประมาณประเทศโดยมีไป
 ตามระบอบประชาธิปไตยโดยแท้จริง คือให้ประชาชนเป็นผู้ควบคุมงบประมาณ
 เช่นที่ควบคุมการใช้จ่ายเงินแผ่นดินตลอดจนรายรับรายจ่าย ที่รัฐบาลมีความ
 เป็นถาวรติดอำนาจของตนเองทุกสิ้น คือว่า การใช้จ่ายเงินทุกชนิดจะต้อง
 ผ่านรัฐสภาทั้งสิ้น ไม่มีการทวงอำนาจไว้ด้วยประการใด ๆ แต่รัฐสภา
 ให้จ่ายเงินไปก่อนอย่างที่ท่านสมาชิกทักท้วงนั้น ก็คือว่า ที่มีความจำเป็น
 ต้องทำไว้ก็เพราะเหตุว่า การจะเสนอเข้ามาเป็นงบประมาณใด ๆ หรือ
 งบประมาณเพิ่มเติมก็ตาม มันมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอเข้ามาเป็นจำนวน
 เงินแผ่นดินนั้นขอจะเขี้ยวหรือหาราชาการแผ่นดิน ซึ่งอาจมีเหตุที่ควรถวาย
 เกิดขึ้น ซึ่งจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงิน ถ้าไม่มีกฎหมายฉบับนี้ คณะรัฐมนตรี

ถ้าผมมีมติให้ใช้ไปก่อนได้โดยไม่ต้องผ่านรัฐสภา แต่รัฐบาลไม่มีความประสงค์เช่นนั้น จึงได้ขอให้มีการเสนอเข้ามาสู่สภาเป็นรูปพระราชบัญญัติที่กำหนดวงเงินให้ช่วยภายในเท่านั้นเท่านี้ เพื่อเหมาะสมแก่ความจำเป็นเฉพาะหน้าแล้ว เมื่อลงมติอนุมัติให้ออกเป็นพระราชบัญญัติให้ช่วยไปก่อนได้แล้ว เงินที่ช่วยไปจริงก็จะต้องเสนอเข้ามาในงบประมาณแผ่นดิน เพื่อให้เป็นการเรียบร้อยกันไป มติช่วยไปก่อนก็หมายความว่าเป็นการจ่าย

ชั่วคราว แต่เมื่อคืนทุนค่าดอกเบี้ยแก่เราไปแล้วก็ต้องเข้าส่งยงบประมาณในที่สุดรัฐบาลจึงได้เสนอจัดการอย่างนี้และในวงการขายสินค้าก็เห็นความเห็นที่แตกต่างกัน แต่ชยาภจะขอเรียนให้ทราบว่าในท้องที่ใดที่มีการธนาคารหรือพ่อค้าที่ทำการโอนเงินไปโดยสะดวกก็มีความจำเป็นทางราชการ คือคลังจึงต้องขอกระทรวงการคลังระงับไปแข่งขันกับพ่อค้าเหล่านั้น

แต่ที่จำเป็นตรงนี้ก็ไว้ทั่ว ๆ ไปก็เพราะว่าอาหารในบางกรณี ซึ่งพ่อค้า หรือประชาชนที่ซื้ออาหารโอนเงินเป็นจำนวนมากเป็นครั้งคราว ซึ่งเป็นการสละสิทธิ์สำหรับราชการใด ๆ ในจังหวัดหรือพ่อค้าที่เห็นเอกชนระดับที่ทำการให้

ถ้าหากว่าเงินเป็นจำนวนพัน จำนวนหมื่นก็ไม่ใช่ปัญหา ความแปลกก็ไม่มีดังคลังขอแล้ว เพราะว่าพ่อค้าธนาคารเขาจัดการกันได้ แต่ถ้ามึงเงินจำนวนเงินหนึ่ง ๆ เช่นเห็นว่าภาคเหนือก็ ภาคใต้ก็จำเป็นที่จะต้องสัมปทานอาหารหรือเหมืองแร่ก็ เหล่านี้ก็เป็นการค้าขายที่เอกชนจะทำได้ เพราะเงินไม่พอเช่นนั้น คลังก็สามารถทำได้ ก็ยังเก็บเอาการขายสินค้าไปขายประโยชน์ในชั้นสุดท้าย คือชั้นคลังก็ยอมรับว่าทำหน้าทีคล้าย ๆ ธนาคารกลางพิเศษ ในเมื่อเอกชนหรือธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถทำได้แล้ว เพราะจำนวนเงินมาก ไปจึงขอขังเงิน

เพราะฉะนั้นจึงขอขังเงิน : ข้าพเจ้ามีความข้องใจอันนี้เกี่ยวกับ
ในเรื่องเกี่ยวกับการค้าประกัน คือข้าพเจ้าเห็นว่ารัฐบาลให้คลังควรระคำ
ปรกติ จะมอบหน้าที่นี้ไปให้ใช้หน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยจะเหมาะ

กว่า เพราะเป็นกิจกรรมการค้าของธนาคารอยู่แล้ว เมื่อเช่นนี้ควรระมัดระวัง
ในร่างพระราชบัญญัติไม่ให้รัฐบาลทำสัญญาการค้าประกัน.

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช รัฐมนตรี : คือถ้าหากว่าจะให้รัฐบาล
ทำอย่างนั้น เกรงว่าจะเป็นการผิดหลักในการดำเนินการปกครอง เพราะ
ว่าการค้าประกันนั้นทางราชการทำได้ก็ต่อเมื่อเห็นว่ามีประโยชน์แก่ราชการ
แผ่นดินเป็นเรื่องของรัฐบาลโดยทรงจะไปค้าประกันบุคคลใดก็ตามจะต้องเห็น
ว่าเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือประโยชน์ทางใดทางหนึ่งเกี่ยวกับการปกครอง
ประเทศ รัฐบาลจึงจะไป และในเรื่องเช่นนี้รัฐบาลย่อมจะต้องคำนึง ถ้า
จะไปมอญ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นส. ทำหน้าที่ธนาคาร แต่ไม่เกี่ยว
ข้องกับการรับผิดชอบในการปกครองประเทศเข้าไปค้าประกันนั้น ทาง
รัฐบาลยังไม่เห็นด้วย.

๑๕.๒๔ น.

พรยาไชยยศสมมติ : ข้าพเจ้าขอมาขึ้นพูดเป็นครั้งทีสามเรื่อง
การชื้อที่ดิน ตามความเห็นของข้าพเจ้ามีดังนี้ การที่จะระดมการคลังคง
รับซื้อที่ดินเกี่ยวกับเงินราชการหรือใช้ชื้อที่ดินเงินราชการ กล่าวคือชื้อ
เงินของส.ก.ภาคเอกชน รับทางห้างหรือโอบการกระทรวงการคลังทาง
กรุงเทพ ฯ หรือเงินที่เหลือจ่ายเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นเงินค่าพาหนะข้าราชการ
แยกมาวางลดวงเพาฯ เหลือจ่ายก็นำส่งคลังจังหวัด แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าวิธี
การนี้มีข้อแก้ไขให้กระทรวงคลังทำหน้าที่เป็นทนายความ ถ้าหากว่าพอค้า
ต่าง ๆ อยากระขอโอนบ้างแล้วก็มีทางอื่นที่จะทำได้ ถ้าจังหวัดใดที่ไม่
มีธนาคารพาณิชย์ย่อมจะทำได้โดยธนาคารออมสิน หรือทางธนาคารหรือทาง
เชื่อกไปรษณีย์ วิจารณ์เงินเหล่านี้จะเป็นเงินส่วนมากที่กระทรวงคลังออมสินหรือ
ทางไปรษณีย์ไม่มีขาย แต่ที่ทำการเดือน เข็มจังหวัดใดจะจ่าย
ให้ที่ทำการไปรษณีย์ ซึ่งมีอยู่ไม่กี่จังหวัด หรืออีกเรื่อง ทำส.ทบกว่า
กระทรวงคลังเสนอ กระทรวงคลังแยกเข้ามอญหรือมอญไปอีก ในเรื่อง

นี้ข้าพเจ้าเห็นว่าควรระงับออกเสีย ได้มีให้ชดกัน ส่วนการกำปรกันนี้
ข้าพเจ้าขออนุญาตว่าควรมีพระราชบัญญัติห้ามมิให้รัฐวิสาหการกำปรกัน

๑๕.๒๖ น.

ม.จ. วิวัฒน์ ไซโย ยืนต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง :
เรื่องเงินขายปลั๊กเงินเห็นที่แตกต่างกัน คือทางฝ่ายหนึ่งเห็นว่าคลัง
ควรระงับเลิกเสียไม่ควรทำเพราะเป็นการธนาคาร แต่ความเห็นของอีก
ฝ่ายหนึ่งก็เห็นว่าสำหรับในท้องที่ใด ซึ่งระโอนเงินกันทางอื่นนอกจากเงิน
คลัง ไม่สะดวกหรือไม่ได้เสียแล้ว ทางกระทรวงคลังก็ควรช่วยเหลือเพื่อ
ให้ความสะดวกแก่การค้าขาย รัฐบาลเห็นว่าทางที่สองน่าจะประโยชน์ทั่วๆ
ไปมากกว่าคือ ในท้องที่ใดไหนซึ่ง เขาโอน เงินกัน ได้โดยเรียบร้อย ไม่มีข้อพิพาท
แล้วกระทรวงคลังก็อย่าไปยุ่งกับเขา ส่วนในท้องที่ใดไหนซึ่งเขาโอนกันไม่ได้
สะดวกก็คว้อย่างเช่นพวกเหมืองแร่เขาโอนเงินกันคราวหนึ่ง ๆ ทั้ง ๕ ล้าน
บาท แม้จะเป็นในจังหวัดซึ่งมีสาขาธนาคารพาณิชย์ตั้งอยู่ สาขาหนัก
อาจไม่เงินพอที่จะจ่าย ได้เมื่อเป็นเช่นนั้น หากคลังขอกว่าไม่รับไม่ใช้หน้า
ของคลังการโอนเงินก็ควรจะหาความสะดวก และอาจมีการเสียหายนันได้
และอีกประการหนึ่ง การที่คลังรับเงินโอนเงินตามการปฏิบัติที่เป็นอยู่เวลานี้
ค่าธรรมเนียมที่คลังเก็บก็สูงกว่าค่าธรรมเนียมที่ธนาคารพาณิชย์ เขา
เก็บอยู่แล้ว เมื่อเป็นเช่นนั้นก็เพื่อที่จะไม่เป็นการแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์
และในที่สุดก็ในท้องที่ซึ่ง โอนเงินกันไม่ได้สะดวกแล้วคลังก็ควรจะไม่ทำ เพราะ
การที่งานก็ทางสมาคมการค้าแล้ว เมื่อกันนั้นไม่ใช้หน้าของคลัง โดยจะเพราะ
ส่วนเรื่องการกำปรกันนี้รัฐบาลก็เห็นอยู่ว่าในการปกครองแผ่นดินในภาวะ
แต่ประโยชน์ของส่วนรวมทั่วไปนั้น อาจมีบางกรณีซึ่ง จำเป็นที่รัฐบาลจะต้อง
กำปรกัน จึงเห็นว่าเรื่องนี้นควรระงับปล่อยให้รัฐบาลกระทำไปก็ก่อนเพื่อ

ประโยชน์ทั่ว ๆ ไป ส่วนการควบคุมไม่ให้รัฐบาลทำเลอะเทอะเปะอะ
เขื่อนไปหนักมืออย่างที่กระผมได้เขียนแล้วเมื่อกี้.

นายบรรจง ศรีเจริญ: ข้าพเจ้าตกใจหนักใจไม่ใช่น้อยในฐานสนับสนุน
หรือคัดค้าน แต่มีข้อสงสัยบางประการจึงขอเรียนถามรัฐบาลบางประการ
ดังต่อไปนี้

คือว่าการควบคุมงบประมาณแผ่นดินเป็นที่ยากยิ่งอยู่แล้วว่าสภาผู้
ปฏิวัติซึ่งอำนาจการควบคุมได้ แต่วิธีการหาไม่มากฎหมายตามรัฐธรรมนูญ
การกระทำการดังกล่าวจึงเข้มงวดมาแล้ว ที่มียกเว้นแต่เพียงวิธีการภายใน
สภาเท่านั้น ยืนยันรัฐบาลเสนอเป็นกฎหมายเพื่อให้รัฐสภาควบคุมวิธีการ
จ่ายโอนหรือเก็บรักษาให้เช่นเดียวกับกฎหมายขนานนี้ นักเขียนการ์ตูน
โรเนอซึ่งจากกฎหมายฉบับนี้ขอคัดวางข้อว่า "พระราชบัญญัติวิธีการ
คลัง" เมื่อเช่นนี้จึงขอเรียนถามว่าการที่ท่านเสนอขนานนี้มีเจตนารมณ์ที่จะ
รอนอำนาจของท่านเอง เมื่อเช่นนี้ขอเรียนถามว่าการที่อำนาจของท่าน
เองในเรื่องการยกเลิกธนบัตร ๆ หรืออะไรต่าง ๆ นั้นยังคงทำได้ยังมี
อำนาจเต็มบริบูรณ์หรืออย่างไร เพราะในครั้งธนบัตร ๆ แล้วถูกยกเลิก
ว่าเป็นอันยุติตลอดนั้น ข้อนี้ความผิดทั้งหลายแต่เกิดจากการกระทำของ
รัฐบาลเอง แต่การโยนบาปให้ราษฎรอย่างนี้เท่าไรก็อำนาจอย่างนั้น
หรือไม่มี และนอกจากนี้รัฐบาลจะแจ้งให้ราษฎรทราบว่าอันนี้ทำอย่างไร
ดังซึ่งในมาตรา ๔ ท่านบอกว่าท่านจะกำหนดอำนาจอะไรก็ได้.

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช รัฐมนตรี: รัฐบาลขอชี้แจงว่าร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้เกี่ยวกับวิธีการคลังโดยละเอียด และการคลังมีความสำคัญ
กฎหมาย หมายถึงการรับจ่ายโอนเงินแผ่นดิน ส่วนที่ท่านถามว่าสิทธิอำนาจนั้น
มันคนละเรื่อง เรื่องเงินตรา เรื่องการธนบัตร การเก็บธนบัตร การออก
ธนบัตรหมดใบในรูปใดอย่างไรใช้ใช้เท่าไรนั้นเกี่ยวกับกฎหมายเงินตรา อีก
เรื่องหนึ่งขอกระผมทิ้ง หากมีการแก้ไขก็ไปในทางนั้น

พระยาอาณาจักรบริบาล : ข้าพเจ้าได้พำนักแห่งของฝ่ายรัฐบาล และคำคัดค้านของท่านสมาชิกคณะมนตรีตลอดแล้ว และเมื่อไ้เข้าอันกฎหมาย คณะนั้นโดยตลอด ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับรัฐบาล เห็นว่าเป็นโอกาสอันดีแล้ว ที่รัฐสภาจะได้ควบคุมรัฐบาลในเรื่องการเงินให้ดียิ่งขึ้น เพราะเหตุไร เพราะ เหตุว่าเท่าที่ผ่านมาแล้วเราว่าไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยละเอียด เพราะ เป็นโอกาสของรัฐบาลที่ลเจ้าหน้าทำลายคลังจ่ายเงินเล่นไ้ตามชอบใจอย่าง ที่จะทำให้เกิดลัทธิมั่วแก่ประเทศ เมื่อมีกฎหมายแน่นอนเช่นนี้มาอย่างนี้ก็เป็น การดีแล้ว แต่ถึงแม้กฎหมายว่าไม่ให้บัญญัติว่าจ่ายเงินไปแล้วมีกระดิกโทษ ความผิดอย่างไร เมื่อมีกฎหมายแน่นอนแล้วจำกัเขตกไ้ให้เจ้าหน้าที่จ่าย ตามพระราชบัญญัติคณะนั้นแล้ว ถ้าเห็นว่ายังฝืนจ่ายตามพระราชบัญญัติ ทวิภังค์ของรัฐมนตรีตลอดทั้งทางแพ่งและทางอาญา เพราะมีกฎหมายแน่นอน เลียนแล้วทำให้คนนครนความระต้องจ่ายเงินใช้แทนทำให้หนักถึงทรัพย์สินของตัวระ ถูกฟ้องล้มละลาย .....

ประธานวุฒิสภา : ท่านสนับสนุนหรือคัดค้าน

พระยาอาณาจักรบริบาล : สนับสนุน

ประธานวุฒิสภา : เวลาอันเป็นเวลาของฝ่ายค้าน ถ้าสนับสนุนต้องรอ ที่หลัง เวลาถึงขัของฝ่ายค้านขงแล้ว แล้วที่หลังจึงพำเอาอนุญาตให้พูดไ้.

พ.ท. พระสารสาสน์พลขันธ์ : รัฐบาลยังไม่ไ้แต่กระต้งในความ ข้องใจที่พูดถึงเหตุผลเมื่อคะกันวาระรัฐบาลนั้น โยขยายให้รัฐสภาควบคุมอันหนึ่ง ไม่เห็นรัฐบาลไ้โดยชอบ แล้วประการหนึ่งขอของพระราชบัญญัติก็เหมือนกัน และอีกข้อหนึ่ง ถ้าหากว่ารัฐบาลมีเจตนาที่จะให้รัฐสภาควบคุมการเงิน ของแผ่นดิน ความคุมรัฐบาลรั้ง ๆ แล้ว ควรจะเริ่มต้นด้วยกรมตรวจ เงินแผ่นดิน เพราะรัฐสภามีหน้าที่กัแผ่นดินและยื่นปถ่าย ไม่ใช่ยื่นกลาง ไม่ใช่ที่ ๓ ที่ ๓ เป็นหน้าที่ของรัฐบาลฝ่ายบริหาร รัฐสภามีหน้าที่กั กิจคือการกระงะประมาณแผ่นดิน การกัแลการใช้จ่ายให้ถูกที่ควรหรือไม่เป็น

ยื่นปลาย รัฐสภาทันทีเพื่อยื่นขึ้น เพราะเหตุฉะนั้นในการที่รัฐบาล
เสนอร่างพระราชบัญญัติขึ้นมา ข้าพเจ้าจึงสงสัย เช่นเรื่องมกทให้ย้ายไปก่อน
เถรว่าจะไรที่ผิดกฎหมายไปแล้วจะกลายเป็นผิดที่หลัง

พระยาอาณาจักรบริบาล : ที่นว่ากฎหมายไม่ได้บัญญัติความ
ผิดของแผนผังจริง มันก็เป็นผล ๒ ประการ คือทางแพ่งและอาญา ทาง
คดีแพ่ง ปรากฏว่า กฎหมาย จำกัดจำเลยระ ชนย้ายต้องรับผิดชอบ ที่เดียว
ไม่ฟ้องมีปัญหาได้เถียงว่าเหตุผลสมควรหรือไม่ หรือคณะรัฐมนตรีเห็นว่า
ควรย้ายหรือไม่ย้าย เป็นถ้อยอะไรไม่ได้ ส่วนทางคดีอาญาคือหากว่ามี
กฎหมายขึ้นแล้วห้ามส่งจ่าย ผลของกฎหมายคืออาญาที่กำหนดว่า
เมื่อปรากฏว่ามีกรททุจริต เพราะกฎหมายมีขึ้น ถ้าขึ้นย้ายอาชวต้องรับผิดชอบ
ชอบในทางคดีอาญา ส่วนข้อปลัดขอยที่ท่านสมาชิกคัดค้านนั้น ข้าพเจ้า
เห็นว่าเห็นเพียงหลักการ ควรรับเป็นข้อปลัดขอยหรืออะไรต่าง ๆ หรือ
กฎหมายไม่รัดกุมพอควร ไปพูดในชั้นกรรมาธิการได้ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่า
ควรทบทวนสภากรรมาธิการ

๑๕.๓๗ น.

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช รัฐมนตรี : รัฐบาลขอถือโอกาส
แจ้งให้ท่านสมาชิกที่ไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติที่บุคคลสักท้าย คือ
ในเรื่อของพระราชบัญญัติ รัฐบาลขอรับว่ายังไม่เห็นว่าจะเรียกชื่อ
อย่างไรก็ไปอีก เพราะวิธีการคงอย่างที่ว่าไม่อะไรหนักหนา คือท่าน
รวบรวมเอาการเงินการภายในต่าง ๆ เข้าไปไว้ในกรคลังแล้ว ย่อมหมายความว่า
ความว่าการคลังสาธารณะ การคลังที่หมายถึงการคลังของกระทรวงการ
คลังเท่านั้น เช่นเดียวกับกรมโยธาธรณ ก็คือหมายถึงการรับจ่ายเงินแผ่นดิน จะ
ขออนุญาตให้ย้ายไปเพียงไว้กรมโยธาธรณอยู่แล้ว ซึ่งที่ข้าพเจ้าได้เรียนแล้ว
รัฐมนตรีว่าการก็เรียนแล้ว ไม่ใช่เรื่องภายในเรื่องที่จะทำมาแล้ว แต่
ยังไม่ได้ออก และเมื่อยังไม่ได้ออกมาทำขึ้นให้ครบถ้วน แล้วในภายหลังให้

สิทธิ์ที่จะให้รัฐสภาควบคุมดูแล พระราชบัญญัติที่จะเห็นคือ ไม่มีการจ่ายเงิน
 ใดๆ ที่ระงับสายการรัฐสภาไปได้ คณะรัฐมนตรีหรือใคร ๆ ก็ทำไม่ได้ทั้ง
 สั้น จะทำก็ได้ต้องขออนุมัติจากรัฐสภาเท่านั้น นั่นก็เป็นการเบียดเบียนสภาให้ด้วย
 คณะรัฐบาลไทยแน่นอนที่สุดแล้ว เรื่องการจ่ายเงินไปก่อน มีที่จ่ายเงินไปก่อน
 ก็เป็นการทำตามคำหรือที่ราชการคลัง ไม่ใช่ที่คิดขึ้นใหม่และเรื่องการจ่าย
 เงินไปก่อนนั้นก็เป็นการทำตามคำหรือที่ราชการคลัง ไม่ใช่ว่าไปที่คิดขึ้นใหม่ ถ้า
 หากว่าท่านอ่านแล้วไม่เข้าใจก็อยากจะขอเรียนว่ามติให้จ่ายเงินไปก่อนนั้นภาษา
 อิงกฤษเขาเรียกว่า ไทวคออนแอคเคานท์ แล้วเมื่อมี ไทวคออนแอคเคานท์
 แล้วก็มีพระราชบัญญัติที่เรียกว่าคอนโซลิเดเทดเฟ้นแอคตามมาที่หลัง จึงขอ
 เรียนให้ทราบ

ไม่มีสมาชิกผู้ใดขออภิปรายอีก

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีผู้ใดอภิปรายต่อไปข้าพเจ้าขอมติจากที่
 ประชุม

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดเห็นว่าควรรับร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้
 พิจารณาไปรษณีย์ก็มี

มีสมาชิกยกมือ ๘๗ คน

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วยไปรษณีย์ก็มี

มีสมาชิกยกมือ ๑ คน

ประธานวุฒิสภา : เห็นด้วยไว้พิจารณา

หม่อมเจ้าวิวัฒน์ไชย ไชยยนต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
 ขอประธานกรรมการวิสามัญ

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลขอเสนอกรรมการวิสามัญ เมื่อไม่มี
 ผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่าประชุมอนุมัติ

หม่อมเจ้าวิวัฒน์ไชย ไซยยันต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง :

รัฐบาลขอเสนอ ๗ คน

ไม่มีสมาชิกผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลขอเสนอ ๗ คน เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่าประชุมอนุมัติ มีกรรมวิธีการ ๗ คน

หม่อมเจ้าวิวัฒน์ไชย ไซยยันต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง :

รัฐบาลขอประธานเสนอ ๒ คน คือ

๑. หลวงเสถียรโชติสาร

๒. ม.จ. วิวัฒน์ไชย ไซยยันต์

ไม่มีสมาชิกผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

น.อ. ม.จ. พรปรีชา กมลาสน์ ร.น. : กระผมขอเสนอ

พระยาไชยยศสมยทิ

มีสมาชิกรับรอง

พระยาจินดารักษ์ : ข้าพเจ้าขอเสนอพระยาโกมารกุลมนตรี

มีสมาชิกรับรอง

หลวงชลาสนุสสร : ข้าพเจ้าขอเสนอพระยาไถถวนิกมนตรี

มีสมาชิกรับรอง

พล.ท. พระยาอภัยสงคราม : ข้าพเจ้าขอเสนอพระยาทรงสุรชัย

มีสมาชิกรับรอง

หลวงประกอบนิติสาร : ข้าพเจ้าขอเสนอ พล.ท. พระสารสาสน์พลชั้น

มีสมาชิกรับรอง

ประธานวุฒิสภา : รายงานกรรมวิธีการครบ ๗ คนแล้ว ผู้ที่จะ

เสนอออกได้แต่ได้พาสั่งแล้ววิธีของมีการคัดเลือก ถ้าไม่มีผู้ใดเสนออีก

แล้วขอให้เลิกขบวนการอ่าน

LIRT

เลขาธิการรัฐสภา : รายชื่อกรรมการวิสามัญ คือ ๑. หลวงเสด็จ
โชติสาร ๒. ม.จ. วิวัฒน์ไชย ไชยพันธ์ ๓. พระยาไชยยศสมันต์
๔. พระยาโกมารกุลมนตรี ๕. พระยาไพฑูริย์มนตรี ๖. พระยาทรง
สุรชัย ๗. พ.ท. พระสารสาสน์พลขันธ์

ประธานวุฒิสภา : แปรญัตติภายใน ๓ วัน

หม่อมเจ้าวิวัฒน์ไชย ไชยพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง :
แปรญัตติภายใน ๓ วัน

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ถึงว่าที่
ประมุขอนุตตแปรญัตติ ภายใน ๓ วัน

ข้อไขพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการค้ำค่าไรจากราชการเกินสมควร
พ.ศ. ๒๔๕๑ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแล้วแล้วเป็นวาระที่ ๒
ขอเชิญกรรมการ

กรรมการเข้าประจำที่

บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติขังกั้นการค้ำค่าไรจากราชการเกินสมควร

พ.ศ. ๒๔๕๐

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แก้ไขแปรญัตติ ๒ ราย คือ ๑. พล.ท. พระ
อุคมโยธาธิบดี ๒. นายสง่า วรดิลกัตต์ คณะกรรมการได้ทำการพิจารณา
พร้อมด้วย ม.จ. วิวัฒน์ไชย ไชยพันธ์ ผู้แทนรัฐบาล ปรากฏผลของการ
พิจารณากังข้อไขนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่แปรญัตติ มีการแก้ไขโดยกรรมการ
คำปรารภ " " "
มาตรา ๑ " " "

มาตรา ๒

ไม่มีผู้แปรญัตติ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

มีการแก้ไขโดยกรรมาธิการ

มาตรา ๔ อนุมาตรา ๑

พล.ต. พระอุดมโยธาธิบดี ขอแปรญัตติไว้

กรรมาธิการไม่เห็นด้วยและโต้แย้งแล้ว ผู้แปรญัตติ

พอใจ

นายสง่า วรวัฒนศิริ ขอแปรญัตติไว้

กรรมาธิการไม่เห็นด้วยและโต้แย้งแล้ว ผู้แปรญัตติ

พอใจ

อนุมาตรา ๒

พล.ต. พระอุดมโยธาธิบดี ขอแปรญัตติขอแก้คำว่า

“มีมูลค่าต่ำกว่าห้าแสนบาท” เป็น “สองแสนบาท”

กรรมาธิการไม่เห็นด้วยและโต้แย้งแล้ว ผู้แปรญัตติ

ขอสงวน มีการแก้ไขโดยกรรมาธิการ

มาตรา ๕

พล. ต. พระอุดมโยธาธิบดี ขอแปรญัตติไว้

กรรมาธิการไม่เห็นด้วยและโต้แย้งแล้ว ผู้แปรญัตติ

พอใจ

นายสง่า วรวัฒนศิริ ขอแปรญัตติไว้

กรรมาธิการไม่เห็นด้วยและโต้แย้งแล้ว ผู้แปรญัตติ

พอใจ

มีการแก้ไขโดยกรรมาธิการ

มาตรา ๖

พล. ต. พระอุดมโยธาธิบดี ขอแปรญัตติไว้

กรรมาธิการไม่เห็นด้วยและแก้ไขตามคำแปร ญัตติ ของ

ผู้เสนอ

LIRT

มาตรา ๗ พ.ต. พระอุดมโยธินธิษิต ขอแปรญัตติไว้
กรรมาธิการไม่เห็นด้วยและแก้ไข้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติ

พอใจ

มีการแก้ไขโดยกรรมาธิการ

มาตรา ๘	ไม่มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไขโดยกรรมาธิการ
มาตรา ๙	„	„
มาตรา ๑๐	„	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑	„	มีการแก้ไขโดยกรรมาธิการ
มาตรา ๑๒	„	„
มาตรา ๑๓	„	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔	„	มีการแก้ไขโดยกรรมาธิการ
มาตรา ๑๕	„	„
มาตรา ๑๖	„	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๗	„	มีการแก้ไขโดยกรรมาธิการ
มาตรา ๑๘	„	ไม่มีการแก้ไข

หยุด แสงชัย
(นายหยุด แสงชัย)

เลขานุการ

พระราชบัญญัติ กำหนดวิธีการระงับ การค้ากำไร เกินสมควร จากราชการ

พ.ศ. ๒๔๘๘.....

.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรระมิกกฎหมาย กำหนดวิธีการระงับ การค้ากำไร เกินสมควร จากราชการ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ กำหนดวิธี การระงับ การค้ากำไร เกินสมควร จากราชการ พ.ศ. ๒๔๘๘.....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ “คณะกรรมการ” หมายถึงคณะกรรมการ พิจารณา ระงับ การค้ากำไร เกินสมควร จากราชการ ซึ่งได้รับแต่งตั้งตาม ความในพระราชบัญญัตินี้

“คู่สัญญาฝ่ายรัฐบาล” หมายถึงรัฐบาล กระทรวง ทะบวง กรม หรือ นิติบุคคลอื่นใดในราชการ ซึ่งเป็นผู้สัญญา กับบุคคลอื่น ไม่ว่าจะได้กระทำโดยมีบุคคลใดหรือคณะบุคคลใดเป็นตัวแทนหรือไม่

LIRT

“คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง” หมายถึงบุคคลซึ่งเป็นผู้สัญญา
กับ คู่สัญญาฝ่าย รัฐบาล

“ราคาคาลาด” หมายถึงราคาทรัพย์สินซึ่งซื้อขายกัน
โดยปรกติ ในท้องตลาด ณ ททสมมอบทรัพย์สิน ในขณะทำสัญญา

“ต้นทุนและค่าใช้จ่าย” หมายถึงจำนวนเงินที่ ใ้ใช้ไป
หรือจะใช้ เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน รวมทั้งค่าก่อสร้าง ค่าซ่อมแซม
และค่าบำรุงรักษาทรัพย์สิน ดังแต่ขณะไ้รับทรัพย์สินจนถึงขณะทำ
สัญญา แต่ให้หักมูลค่าของประโยชน์อันพึงไ้รับจากการใช้ทรัพย์สินใน
ระยะเวลาดังกล่าวนี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่ารัฐมนตรีผู้รักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่สัญญาซึ่งเข้่าลกับขณะ
ต่อไปนี้

๑. สัญญาซึ่ง ไ้ทำขึ้นเนองจาก ไ้คิดารประมวลเบกเสียและมี
กำหนดเวลาพอสมควรแก่การย่นยระมูล

๒. สัญญาซึ่งทรัพย์สินทุกคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ซื้อ จะ
ซื้อ หรือเช่าซื้อ โดยคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เช่าหรือมมูลค่าควม สัญญา
ต่ำกว่าห้าแสนบาท และสัญญาซึ่งทรัพย์สินทุกคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็น
ผู้ขาย จะขายหรือเช่าซื้อโดยคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้เช่าซื้อ มี
มูลค่านเกินห้าแสนบาท

๓. ทีวี สัญญาจ้างทำของซึ่งคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลจะต้อง
ชำระหนี้ต่ำกว่าห้าแสนบาท

๓. สัญญาซึ่งไ้มีการชำระหนี้เกินกว่า สัญญา โดยสนเข้่า
ก่อนวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ถือว่าสัญญาซึ่งได้กระทำขึ้นระหว่างวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ ถึงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๐ และเข้าลักษณะ ดังต่อไปนี้ เป็นสัญญาที่ไต่กระทำการเพื่อกำไรเกินสมควร จากราชการคือ

๑. สัญญาซื้อขาย และ สัญญาเช่าซื้อ ซึ่งคู่สัญญา ฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ขาย และสัญญาเช่าซื้อ โดยคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เช่าซื้อ และคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งยกเอากำไรสำหรับสินค้าที่นำมาขายมากกว่า ประโยชน์ที่ควรจะได้ของตัวของที่ดินและค่าใช้สอย และสำหรับสินค้าที่ผลิต ในประเทศหรือของสิ่งทรมิตรพโยเกินกว่าราคาตลาด

๒. สัญญาซื้อขาย และ สัญญาเช่าซื้อ ซึ่งคู่สัญญา ฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ขาย และสัญญาเช่าซื้อ โดยคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้เช่าซื้อ และคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งซื้อในราคาซึ่งต่ำกว่าราคาตลาด

๓. สัญญาจ้างทำของซึ่งคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้จ้าง และ คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งยกเอากำไรเกินกว่าร้อยละห้าของต้นทุนและค่าใช้สอย

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการ พิจารณาระงับ การค้ากำไรเกินสมควร จากราชการ" ประกอบด้วยประธาน หนึ่งนาย และกรรมการอื่นอีก แปด นาย ซึ่งระใ้ไต่กรมพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

มาตรา ๗ สัญญาซึ่งทรัพย์สินที่คู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ขาย จะ ซื้อ หรือเช่าซื้อ โดยคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ขายซื้อ มีมูลค่าตาม สัญญาตั้งแต่ห้าหมื่นบาทขึ้นไป และสัญญาซึ่งทรัพย์สินที่คู่สัญญาฝ่าย รัฐบาลเป็นผู้ขาย จะขาย หรือเช่าซื้อ โดยคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้เช่าซื้อ มีมูลค่าอันแท้จริงตั้งแต่ห้าหมื่นบาทขึ้นไป และสัญญาจ้าง ทำของซึ่งคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลจะต้องชำระหนี้ตั้งแต่ห้าหมื่นบาทขึ้นไป เป็น คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง มีหน้าที่ที่จะส่งเอกสารซึ่งเกี่ยวกับการทำ สัญญาการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาการผ่อนผันการชำระหนี้และการอนุญาโตตุลาการ

หน้าที่ตามสัญญาในคดีสัญญาฝ่ายรัฐบาลภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้ข้อมติพระราชบัญญัตินี้ และระงับสิทธิฐานอื่น และคำชี้แจงเพื่อแสดงว่าสัญญานี้มิได้กระทำเพื่อการค้าไว้ เกินสมควร จากราชการไปต่อกับใครก็ได้ แต่ในกรณีที่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งแสดงหลักฐานไว้ เป็นที่เชื่อได้ว่าไม่สามารถส่งเอกสารดังกล่าวไว้ทันกำหนดเวลาตามฉบับวันที่รัฐมนตรีผ่อนเวลาออกไปได้สมควร

ถ้ารัฐมนตรีเห็นว่าสัญญานี้มิได้กระทำขึ้น เพื่อการค้าไว้ เกินสมควร จากราชการ ก็ให้สัญญาฝ่ายรัฐบาลแจ้งให้สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งทราบว่าระงับไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕. ในกรณีที่รัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่าสัญญาใดใดที่ทางชนเพื่อการค้าไว้ เกินสมควร จากราชการตามความในมาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจดังต่อไปนี้

๑. ในกรณีที่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งไม่ส่งเอกสารอันควรแก่เรื่องภายในกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจเลิกสัญญาได้เอง

๒. ในกรณีที่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งส่งเอกสารอันควรแก่เรื่องภายในกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีเสนอเอกสารที่ควรรับมาจกสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งต่อคณะกรรมการ พร้อมทั้งชี้แจงข้ออนุมัติให้ขอลเลิกสัญญาภายใน กำหนดเวลา สามสิบวัน นับตั้งแต่วันที่สัญญาฝ่ายรัฐบาลรับเอาเอกสารจากสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง

มาตรา ๖. เมื่อได้รับคำขออนุมัติให้เลิกสัญญาจากรัฐมนตรี แล้วให้คณะกรรมการ แจ้งให้สัญญา อีกฝ่ายหนึ่งทราบ เพื่อให้โอกาสที่จะชี้แจงเพิ่มเติมก่อน และให้คณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ ถ้าเห็นว่าสัญญานี้ไม่เข้าลักษณะเป็นสัญญาที่ใดที่ทางชนเพื่อการค้าไว้ เกินสมควร จากราชการ ก็ให้คณะกรรมการแจ้งให้สัญญาฝ่ายรัฐบาลและสัญญาอีก

LIRT

ฝ่ายหนึ่งทราบคำวินิจฉัยนั้นโดยถ้วน แต่ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าสัญญา
นั้นเข้าลักษณะเป็นสัญญาที่ก่อให้เกิดข้อพิพาทใด ๆ เกินสมควร จากราชการตาม
ความในมาตรา ๕ ก็ให้คณะกรรมการแจ้งคำวินิจฉัยให้คู่สัญญาฝ่ายรัฐบาล
ทราบคำอนุมัติให้เลิกสัญญานั้นได้

เพื่อประโยชน์แห่งการวินิจฉัยของคณะกรรมการตามความในวรรคก่อน
คณะกรรมการจะส่งอนุกรรมการ ชุดหนึ่งหรือ หลายชุด ให้พิจารณาและ เสนอ
ความเห็นต่อคณะกรรมการก่อนก็ได้ อนุกรรมการนั้นอย่างน้อยต้องประกอบด้วย
กรรมการในคณะกรรมการหนึ่งนาย

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการและอนุกรรมการซึ่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๙
มีอำนาจเรียกคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งและบุคคลใด ๆ มาชี้แจง และให้มีอำนาจ
เรียกพยาน หลักฐานจากคู่ควรย ครอบ ครอบงำ บังคับ ให้คู่สัญญา สาธารณ หรือ
บุคคลทั่วไ้ ในการนี้ ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมา
ใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการปฏิบัติราชการของคณะกรรมการและอนุกรรมการตามความในวรรค
ก่อน ให้ถือว่ากรรมการและอนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามความหมาย
ของกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๑๑ การเลิกสัญญาให้กระทำโดยคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลแสดง
เจตนาไปยังคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งภายในกำหนดเวลาที่ข้อนี้

๑. ในกรณีที่รัฐมนตรีมีอำนาจเลิกสัญญาไปเอง ความความ
ในมาตรา ๘ (๑) ภายในกำหนดเวลา หกสิบวันนับตั้งแต่วันที่ใช้บังคับพระ
ราชบัญญัตินี้ แต่ในกรณีที่ ไม่ปรากฏ หลักฐานการทำสัญญา ที่คู่สัญญา
ฝ่ายรัฐบาล ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ปรากฏหลักฐาน อัน
ภายหลัง

๒. ในกรณีที่คณะกรรมการอนุมัติให้เลิกสัญญา ภายใน
กำหนดเวลาสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ทราบคำอนุมัติของคณะกรรมการ

ถ้าคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลไม่แสดงเจตนาขอลงเลิกสัญญาภายในกำหนด
เวลาที่กล่าวแล้ว ให้ถือว่าคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลละสิทธิที่จะเลิกสัญญา

มาตรา ๑๒ นอกเหนือจากรับค่าแรงจากคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลแล้วจะไม่
ดำเนินการตามพระราชบัญญัติที่ตามมาตรา ๗ หรือรับค่าแรงจาก
คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาที่ไม่เข้าลักษณะเป็นสัญญาที่จัดทำขึ้นเพื่อการค้า
เกินสมควร จากราชการ ตามความในมาตรา ๙ ห้ามมิให้คู่สัญญาอีกฝ่าย
หนึ่งนำคดีมาฟ้องร้อง คู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลขอให้ ปฏิบัติการตามสัญญาก่อน
พ้นกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ และในกรณีที่คู่สัญญาอีก
ฝ่ายหนึ่ง เรียกร้องให้คู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลปฏิบัติกรตามสัญญาได้ ให้คู่
สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเรียกร้องดังต่อไปนี้

- (๑) สิทธิเรียกร้องที่คู่สัญญา อีกฝ่ายหนึ่งพึงมีอยู่ตาม
สัญญา ถ้าหากได้มีการชำระหนี้ตามกำหนดเวลา และ
- (๒) ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น เนื่องจากถูก ถัดเข้าเพราะการ
ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัติ แต่ห้ามมิให้เรียกค่าเสียหายเพราะ
เหตุนี้เกินกว่าร้อยละ ห้า ของมูลค่าทรัพย์สิน หรือ จำนวน เงิน
อันคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งพึงเรียกร้องได้ตาม (๑)

มาตรา ๑๓ เมื่อคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลได้แสดง เจตนาไปยังคู่สัญญา
อีกฝ่ายหนึ่งขอเลิกสัญญาภายในกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑
ให้ถือว่าได้มีการเลิกสัญญากันนับตั้งแต่วันที่การแสดงเจตนาของ คู่สัญญา
ฝ่ายรัฐบาลลงคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง

มาตรา ๑๔ เมื่อได้มีการขอลงเลิกสัญญาแล้ว คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำ
กัอให้อีกฝ่ายหนึ่งได้กลับคืน ไปสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม และเรียกค่า
เสียหายตามสมควรเพราะการเลิกสัญญานั้นได้

ในกรณีที่ไม่สามารถเรียกได้กลับคืน ไปสู่ ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมได้
ให้ชดใช้ราคาทรัพย์สินนั้นโดยยุติกรรมตามราคาในขณะวันทำสัญญาและดอกเบี้ย

ร้อยละครึ่งต่อชึ่งงานเงินอื่นเป็นราคาตลาดนั้น ก็คงแต่วันที่ทำสัญญา
จนถึงวันส่งมอบ

ถ้าทั้งสองสังคนเงิน ให้บวกดอกเบี้ยร้อยละครึ่งต่อชึ่งด้วย โดย
ก็คงแต่วันที่ไ้รับจนถึงวันส่งมอบ

มาตรา ๑๕ ภายในกำหนดสมัยนับแต่วันที่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งได้
รับการแสดงเจตนายกเลิกสัญญาจากสัญญาฝ่ายรัฐบาล คู่สัญญาอีก
ฝ่ายหนึ่งมีสิทธิที่จะเร่งความงำนไปยังคู่สัญญาฝ่าย รัฐบาล เลิก ปฏิบัติตาม
สัญญานานตามข้อกำหนดคงต่อไปนี้ ก็

๑. ในกรณีสัญญาซื้อขาย หรือ สัญญาเช่าซื้อ ของ ชายซึ่งคู่
สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ซื้อ หรือสัญญาเช่าซื้อโดยคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้
เช่าซื้อ และทรัพย์สินที่ขายเป็นอสังหาริมทรัพย์ หรือสินค้าคงคลังภายใน
ประเทศ คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งยอมชดเชยตามราคาตลาดหรือต่ำกว่า

๒. ในกรณีสัญญาซื้อขาย หรือ สัญญาเช่าซื้อ ของ ชายซึ่งคู่
สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เช่าซื้อ หรือสัญญาเช่าซื้อโดยคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาล
เป็นผู้เช่าซื้อ และทรัพย์สินที่ขายเป็นสินค้าที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ คู่
สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งยอมชดเชยค่ากำไรเพียงร้อยละสิบห้าของต้นทุนและค่าใช้จ่าย
หรือต่ำกว่า

๓. ในกรณีสัญญาซื้อขาย หรือสัญญาเช่าซื้อ ของ ชายซึ่งคู่
สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ขาย หรือสัญญาเช่าซื้อโดยคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง
เป็นผู้เช่าซื้อ คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งยอมชดเชยตามราคาตลาดหรือสูงกว่า

๔. ในกรณีสัญญาจ้างทำของซึ่งคู่สัญญาฝ่าย รัฐบาลเป็นผู้
จ้าง คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งยอมชดเชยค่ากำไรร้อยละสิบห้าของต้นทุนและค่า
ใช้จ่ายหรือต่ำกว่า

เมื่อการ แสดง ความงำนตามความในวรรคก่อนมาถึงคู่สัญญาฝ่าย
รัฐบาล ก็ถือว่าคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายมีความผูกพันในข้อที่ระบุด้วยการทำ
สัญญาตามข้อกำหนดดังกล่าวแล้ว

LIRT

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลและคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง
มีข้อพิพาทกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และความในมาตรา ๑๕
ให้เสนอข้อพิพาทนี้ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาชี้ขาด

คำชี้ขาดของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด เว้นแต่กรณีที่มีข้อพิพาท
ไปฟ้องร้องต่อไปไม่ได้

ในการปฏิบัติตามหน้าที่ของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการ
มีอำนาจหน้าที่ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าสัญญาที่ขอลือ
นั้นไม่ใช่สัญญาในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ตามความในมาตรา ๔ กัต หรือ
เห็นว่าไม่เป็นสัญญาที่กระทำขึ้นเพื่อค่าจ้างใด ๆ เป็นสมควร จากการศึกษาตาม
ความในมาตรา ๕ กัต ให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิฟ้องร้องขอให้ศาล
แสดงว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการไม่ถูกต้อง ภายในกำหนดเวลาสามสิบ
วันนับแต่วันที่ทราบคำบอกกล่าวเลิกสัญญา

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

ประธานวุฒิสภา: ขอให้กรรมการชี้แจงเพราะมีการแก้ไข ข้อ
ให้ชี้แจง ที่ประชุมจะรับทราบ

พระยาปริศนาฤๅษี (กรรมการ): ทามที่ใดสิ่งมีขั้วสอง
หน้า ๒ ซินมาเมอถัน การแก้ไขนั้นไม่ได้แก้ไขอะไรสำคัญ เป็นแต่
พิมพ์ผิดเท่านั้น ไม่ได้แก้ไขอะไรสำคัญจากที่กรรมการได้ตกลงกันไว้
แล้ว

เลขาธิการรัฐสภา: ร่างพระราชบัญญัติซึ่งกันการกำกับ
ราชการเกินสมควร พ.ศ. ๒๔๗๑ ชื่อพระราชบัญญัติ คำปรารภ มาตรา ๑
มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ .....

พระรัตนเสวีวิศวกรรม: มาตรา ๓ นี้กรรมการได้แก้ไขคือใน
วรรค ๒ คำสัญญาฝ่ายรัฐบาล ไม่ได้ว่ารัฐบาล กระทรวงทบวงกรมหรือ
นิติบุคคลอื่นใดในราชการนั้นเป็นข้อความที่กรรมการได้เพิ่มขึ้น ของเดิม
เขามีว่าองค์การของรัฐบาล ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าเหตุใดกรรมการจึงไป
แก้เช่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าองค์การของรัฐบาลที่มีไว้กับนั้นกว้างขวางที่อยู่
แล้ว ถ้าไปแก้เช่นนั้นทำให้วงแคบลงไป เพราะองค์การของรัฐบาลที่
เป็นนิติบุคคลมีและที่ไม่เป็นนิติบุคคลก็มี อาจเป็นจริงว่าไปแก้ไขอาจเป็น
เพราะที่ท่านแก้เช่นนั้นเพราะเหตุว่าองค์การที่ไม่เป็นนิติบุคคล ได้ทำสัญญา ก็
ถือว่าไม่เป็นสัญญานาน ถ้าเช่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องเช่นนั้นปล่อย
ไว้เป็นอย่างดีของเก่า สัญญาแต่ละฉบับก็รักษาทัวของมันเอง ถ้าไปตัด
วงให้แคบเสียเช่นนั้นแล้ว อาจเป็นจริงอย่างที่ได้

พระยาอรุณราชปิ่นพิณ (กรรมการ): การที่กรรมการแก้
คำว่าองค์การ ของ รัฐบาล เป็นว่า หรือนิติบุคคลอื่นใด ของ รัฐบาลนั้นเป็นต้น
เพราะเหตุว่ากรรมการเห็นว่าบุคคลที่จะเป็นสัญญา โคนนั้นจะต้องเป็นบุคคล
ธรรมดาหรือมีฐานะที่จะเป็นนิติบุคคล ส่วนองค์การที่ไม่เป็นนิติบุคคลนั้น
จะเป็นสัญญาอันไม่ไว้ ทัศนคามาร่างของรัฐบาลมีว่าสัญญาฝ่ายรัฐบาล

หมายความว่ารัฐชาติ กระทรวงทบวงกรม พนักงานราชการเห็นว่าบุคคลที่อยู่ใน
ในรัฐชาตินั้นนอกจากจะเป็นกระทรวงทบวงกรมแล้วอาจมีคนอื่นเช่นสำนักงาน
ซึ่งเป็นนักบุคคลเหมือนกัน แต่กระทรวงราชการจึงแก่นับเป็นบุคคลอื่นใด
เสีย ไม่ใช่ว่าเป็นองค์การแล้วเป็นนักบุคคล เว้นแต่สัญญาใด เพื่อให้
เป็นสัญญาใดก็ตามกฎหมายนั่นเอง

พระศรีนครสวรรค์ : ระวังองค์การซึ่งไม่ใช่เป็นนักบุคคลนั้น
ไม่ควรจะไปทำสัญญา แต่ที่ปรากฏว่าเมื่อใดทำสัญญาไว้แล้วเช่นนั้น ถ้า
เขาจะไปชักออกเสียเช่นนั้นจะเป็นการประมาทเกินไปใด

พระยาอรรณพการุณพันธ์ (กรมการการ) : ในกรณีองค์การต่างๆ
ที่ไม่ใช่เป็นนักบุคคลซึ่งเป็นของรัฐบาล เช่นคนว่าองค์การสรรพอาหารเป็นต้น
ถ้าไปทำสัญญาในกรณีใด, สัญญาหนักทำไปก็ชื่อว่าสัญญาหรือองค์
การไม่สัญญาอันถือว่าสัญญาบุคคลธรรมดาทำสัญญานั่นเอง ในเมื่อ
เช่นนั้นแล้ว ผู้เซ็นสัญญานั่นเช่นแทนถือว่าเช่นแทนกรมหรือกระทรวง
ทบวงกรมราชการซึ่งเช่นเจ้าขององค์การสรรพอาหารนั้น

เลขาธิการสภา : มาตรา ๔

๑๕.๕๐ น.

หลวงประจวบคีรีขันธ์ : การที่ข้าพเจ้าจะพูดข้อนี้ไม่ใช่ว่าข้อ
ร่างเดิมซึ่งข้าพเจ้าคัดค้านก่อนมาพูดหรือ แต่เมื่อร่างพระราชบัญญัติ
รับหลักการกันแล้ว ข้าพเจ้าในตำแหน่งที่หน้าที่จะต้องสนับสนุนให้กฎหมาย
นั้นออกมาในรูปกฎหมายที่ดี ในมาตรา ๔ นี้เช่นเรื่องที่เราจะต้องกล่าว
โดยละเอียดสักหน่อย เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อดี แล้วพอกรมการ
ส่งคำแก้ไขมากระหน่ำกันซึ่งแก้ไขในมาตราอื่น แต่ก็ร่างในมาตรา ๔ นี้
ของท่านสมาชิกทั้งหลายได้ไปทัก ย้ำร่างมาตรา ๔ นี้โดยละเอียดกันแล้ว
จะไปทักเข้าไว้ว่าที่ข้าพเจ้าพูดข้อนี้หมายความว่าอะไร ร่างในมาตรา ๔
นี้ในอนุมาตรา ๒ แห่งมาตรา ๔ เดิมที่ว่า สัญญาซึ่งราชการพินยอม

เป็บริเวณแห่งหนึ่งตามสัญญาฉบับเดิมค่าค่าว่าห้าแสนบาท ทั่วเขตผลผลิต
 ก็ไม่ทราบคณะกรรมการไปเพิ่มเป็นว่า สัญญาซึ่งสัญญาฝ่ายรัฐบาล
 เป็นผลขอ จะซื้อหรือเช่าซื้อ โดยสัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เช่าซื้อมูลค่าตาม
 สัญญาค่าห้าแสนบาท และสัญญาซึ่งทรัพย์สินกับสัญญาฝ่ายรัฐบาล
 เป็นผลขายหรือเช่าซื้อ โดยสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้เช่าซื้อ มี
 มูลค่าอันแท้จริงห้าแสนบาท โดยเหตุที่แก่เช่าซื้อเช่าซื้อหรือซื้อ
 มากมาย ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าแก่ด้วยเหตุอะไร เพราะฉะนั้นทุกไม่ถูก
 แต่ทำเท่าที่แก่มีอันผิด ในเบื้องต้นกฎหมายว่าด้วยลักษณะเช่าซื้อนี้มี
 ยัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่ง ตั้งแต่มาตรา ๕๗๒ ถึงมาตรา ๕๗๔
 มध्ये ๓ มาตรา ใน ๓ มาตราอันไม่มีสักมาตราเดียวที่เข้าเรื่องฝ่ายหนึ่งว่า
 ผู้เช่าซื้อหรือผู้เช่าซื้ออะไรก็ตาม ในกฎหมายไม่มีผู้เช่าซื้อเห็นได้จาก
 มาตรา ๕๗๒ ซึ่งวิเคราะห์ไว้ว่า ผู้เช่าซื้อคนคือสัญญาซึ่งเจ้าของเอาทรัพย์สิน
 สันออกให้เช่า และให้คำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้น หรือว่าจะให้ทรัพย์สิน
 นั้นนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่าโดยเงินซึ่งผู้เช่าได้จ่ายเงินจำนวนเท่ากันเท่า
 คราว แล้วอีก ๒ มาตราที่ใช้คำว่าเจ้าของฝ่ายหนึ่ง อีกฝ่ายหนึ่งเช่า
 เพราะฉะนั้นในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่มีคำว่าผู้เช่าซื้อเลย นี้เป็น
 ประการแรกที่ข้าพเจ้าควรทราบมาใหม่ไปใช้คำแห่งหนึ่งว่า โดยสัญญา
 ฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เช่าซื้อซึ่งไม่มีคำในกฎหมาย อีกประการหนึ่งโดยสัญญา
 อีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้เช่าซื้อไม่มีในกฎหมายเหมือนกัน การใช้คำต้องใช้คำ
 ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เราเอาคำมาใช้ก็ต้องใช้คำในกฎหมาย
 และต้องใช้คำว่าผู้เช่า จะไปใช้คำอื่นไม่ได้ นี้เป็นประการแรก

ประการที่สอง ร่างเดิมหรือหรือไม่ก็ตามแต่ทำให้เข้าใจว่ามุ่งถึง
 ว่าค่าตอบแทนในสัญญาที่มาตรา ๕ มุ่งจะยกเว้นนั้น ถัดคำว่า ๕ แสนบาท
 ไม่ชัดในกฎหมายพระราชบัญญัตินี้ คราวนี้กรรมการไปแก้ไขอันไป
 อีกอย่างหนึ่ง เมื่อนำเท่าไรก็ไม่เข้าใจ ประโยชน์แรกอันว่าอย่างนี้

สัญญาซึ่งทรัพย์สินที่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ซื้อ หรือหรือเข้าซื้อโดยที่
 สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เข้าซื้อ มีมูลค่าตามสัญญาต่ำกว่า ๕ แสนบาท กรณี
 ไปรษณีย์หรือกิจการแล้วจะเข้าใจดีกว่า ประโยชน์ถ้าจะเพ่งถึงความมุ่งหมายของ
 คณะกรรมาธิการก็น่าจะเป็นว่าในกรณีรัฐบาลเป็นผู้ซื้อ เป็นฝ่ายหรือหรือ
 เป็นฝ่ายเข้าในกรณีเข้าซื้อ ในทันทีขอมีคำว่าเข้าซื้อมาใช้ก่อนเพื่อเป็น
 การง่าย ในกรณีเช่นนั้นแล้วถ้าสัญญาต่ำกว่า ๕ แสนบาทยกเว้น แต่
 ลอยค่าที่เขียนหาเป็นเช่นนั้นไม่ ไปเขียนว่าสัญญาซึ่งทรัพย์สินที่สัญญา
 ฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ซื้อ หรือหรือเข้าซื้อ โดยที่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เข้าซื้อ
 มีมูลค่าอะไรในทันที ในทันทีต้องแยกเป็น ๓ กรณี กรณีแรกคือรัฐบาล
 เป็นผู้ซื้อ สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้เข้าซื้อไม่ได้ สัญญาเช่นนั้นไม่ได้
 กรณีที่ ๒ รัฐบาลเป็นผู้เข้าซื้อและรัฐบาลเป็นผู้เข้าซื้อไม่ได้ มันแต่ในกรณี
 ที่ ๓ รัฐบาลเป็นผู้เข้าซื้อโดยที่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เข้าซื้อ คือเข้า
 ลงไปนั่นเองก็ไม่ต้องระงับ เช่นบอกว่าสัญญาที่นาย ก. เป็นผู้เข้าซื้อ โดย
 นาย ก. เป็นผู้เข้าซื้อ เขียนเช่นนั้นก็เปลี่ยนออก เพราะฉะนั้นกรณีแรกนั้นเมื่อ
 เขา คำว่าโดย กรณีที่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เข้าซื้อไปสัมพันธ์กับสัญญา
 ที่รัฐบาลเป็นผู้เข้าซื้อแล้วก็ได้ เมื่อไม่ได้แล้วประเด็นในกรณีแรก
 ก็เลยไม่ได้ ก็เลยไม่ยกเว้น คราวนี้กลับกันที่รัฐบาลเป็นผู้ขาย หรือขาย
 หรือเข้าซื้อโดยที่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งมีมูลค่าต่ำกว่า ๕ แสนบาทก็ต้อง
 แยกเป็น ๓ กรณีก็เหมือนกัน ในตอน ๒ คือสัญญาทรัพย์สินฝ่ายรัฐบาล
 เป็นผู้ขาย อีกฝ่ายหนึ่งเข้าซื้อ ไม่ได้ รัฐบาลหรือขาย อีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้
 เข้าซื้อไม่ได้ และรายชื่อที่ควรยกเว้น ในตอน ๓ ของอนัน รัฐบาล
 เป็นผู้เข้าซื้อ อีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้เข้าซื้อ เลยไม่ยกเว้นอะไร ครั้นว่า
 สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ขาย หรือขาย เข้าไปเข้าไว้ที่กรรมาธิการ คือ
 รัฐบาลเป็นผู้เข้าซื้อ ใช้ภาษาธรรมดา ไม่ใช่ภาษากฎหมาย ถ้าเป็นภาษา
 กฎหมายต้องเป็นเจ้าของ รัฐบาลเป็นผู้เข้าซื้อโดยที่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เข้าซื้อ

ไม่ม็อกเหมือนกัน พฤศจิกายนเช่นปวงกฎ ๒ แห่งคือในมาตรา ๘ และ
 มาตรา ๗ สองแห่งเหมือน ๆ กันทำให้อ่านไม่เข้าใจและทำให้การตีความ ที่
 ไม่ได้ คือไปก็ไม่รู้ว่าอะไร ไม่กลายเป็นข้อยกเว้น มาตรา ๒ ก็ไม่มีเป็นข้อ
 ยกเว้น มาตรา ๗ ก็ไม่มีเป็นข้อ กรมราชการขอแก้ไขในมาตรา ๖ เช่นมาตรา
 ๕ มาตราอะไร ๆ เหล่านี้ที่ส่งมา ข้าพเจ้าทราบดีอยู่แล้ว นั้นเห็นว่าแก้ไข
 ถูกต้องแต่เหตุใดจึงไม่แก้ไขมาตรา ๔ มาตรา ๗ ด้วย ข้าพเจ้าไม่เข้าใจ
 ข้าพเจ้าได้เรียนไว้แล้วว่า ข้าพเจ้าควรระงับสิ่ง ๆ แต่ด้วยเหตุที่ไม่อยากจะ
 เห็นกฎหมายที่บกพร่องจึงต้องลงขันมาพูดและอยากให้ท่านกรมราชการ ไป
 แก้ไขเสียใหม่ตามที่ได้ทักท้วงมาน

พระยาปริชานฤเบศร์ กรมราชการ : ขออนุญาตเขียนข้อท่านสมาชิก
 ผู้มีเกียรติ คุณหลวงประจักษ์ยอบอกว่าเราใช้ข้อผิดประมวลแพ่ง ๆ ที่ท่านสมาชิกผู้
 มีเกียรติพูดเมื่อคืนเป็นเหตุอธิบายว่าเราขอข้ออย่างไรเท่านั้นเอง ในนี้เรา
 ใช้คำยา ๆ ซึ่งท่านสมาชิกผู้มีเกียรตินั้นไม่พอใจ แปลไม่ออก อ่านไม่เข้าใจ
 เราเข้าใจเป็นข้อเข้าชื่อ ถ้าอ่านในอนุมาตรา ๒ ของมาตรา ๔ แล้ว เรา
 ย่า ๒ ชั้นให้ชิต ชั้นต้นรัฐบาลเข้าชื่อ ออกชั้นหนึ่งคนยื่นเข้าชื่อ
 ชั้นกษัตริย์บาล รัฐบาลเข้าชื่อชากบคณอิน ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่าไม่
 เข้าใจในการที่เราไปเปลี่ยนร่างเดิม สัญญาซึ่งราคาทรัพย์สินอันเป็นวัตถุ
 แห่งที่ดินตามสัญญาที่มีมูลค่าต่ำกว่า ๕ แสนบาท ไปเปลี่ยนเป็นว่าเข้าชื่อ
 มีมูลค่าต่ำกว่า ๕ แสนบาท ขอนเราเถียงกันมากในคณะกรมราชการ
 และในที่สุดเราเข้าใจกันว่าเราไม่ได้มุ่งตัวทรัพย์สินต่ำกว่า ๕ แสนบาท เรา
 มุ่งค่าเข้าชื่อต่ำกว่า ๕ แสนบาท ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เราไม่ได้มุ่ง
 ตัวทรัพย์สินเข้าชอกัน เรามุ่งราคาเข้าทรัพย์สินราคาคันใดแล้วแต่เราขอราคา
 แยะ ๆ เช่นนี้เป็นต้น นี้เราเปรียบให้ฟังว่าอย่างนั้น เรามุ่งอย่างหนึ่งเขียน
 อย่างนั้น และที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่าไม่เข้าใจนั้น ข้าพเจ้าก็ไม่ทราบว่าจะ

จะอย่างไรให้เข้าใจได้ แค่ว่า ๘-๘ คนเข้าใจก็ แค่ว่าไปตั้ง
ว่าจะแปลว่าอย่างไรก็ตาม

๑๖.๐๐ น.

หลวงประกรมนิตสาร : ตามที่ท่านสมาชิกผู้เกียรติ ซึ่งข้าพเจ้าไม่
ต้องขอออกนามได้สลับปรายมาเมื่อกัน ไม่ได้แก่ข้อข้องใจของข้าพเจ้าโดย
สิ้นนึกเทียบจนจากท่านระบอบว่า ผู้เข้าชื่อพอจะอธิบายได้ว่า เป็นใคร ข้าพเจ้า
คิดว่าด้วยคำที่ใช้ในกฎหมายมีอยู่แล้ว ไม่ใช่ ไปใช้ด้วยคำอื่นที่ไม่มีอยู่ใน
กฎหมาย เราอาจใช้ในสัญญาที่ร้านอะไรแถวเยาวราช นั่นก็เรื่องหนึ่ง
แต่ข้าพเจ้าว่าเราต้องใช้ด้วยคำในกฎหมาย ถ้าไม่ใช่คำในกฎหมายแล้วจะ
ต้องวิเคราะห์ศัพท์ใหม่ว่าแปลว่าอะไร โดยเหตุที่มีสมาชิกบางท่านไม่ทราบ ได้
มาถามข้าพเจ้าว่าไม่เข้าใจว่าเข้าชื่อแปลว่าอะไร เห็นจะต้องอธิบายนิทหนอย
ว่า คำว่าเข้าชื่อไม่ได้หมายความว่าเข้าหรือช้อหรือตก หมายถึงคำว่าชื่อของ
สมัครคนแพ่งหนอย คือสิ่งเงินเป็นวงๆ เมื่อครบแล้วก็ไปทrophy นใน
กรรมสิทธิ์ คำว่าเข้าชื่อนั้นเป็นคำสันนิษฐาน ทนกรรมสิทธิ์ไม่ได้ข้อข้องใจ
ของข้าพเจ้าเลย ข้าพเจ้าแยกเป็น ๓ กรณี ทั้งทอนคืนและทอนสองของ
อนุมาตรา ๒ ในมาตรา ๔ นั้นว่าท่านไปสนอีกนัยอย่างไร รัฐบาลเป็นผู้ชื่อ
ผู้ทำสัญญา อีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้เข้าชื่อมันสันนิษฐานไม่ได้ แล้วตอนหลังที่ว่า
รัฐบาลเป็นผู้เข้าชื่อ อีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้เข้าชื่อ มันไม่มีผิดในสัญญาอย่างนั้น
ขอให้ทรงพิจารณาให้ละเอียด ถ้าท่านจะถือว่าท่าน ๘ คนเข้าใจแล้วศาลจะต้อง
เข้าใจอย่างท่านนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าจะไปตั้งหนอยเพราะว่ากฎหมายนั้น
ศาลเป็นผู้ตีความ ไม่ใช่ท่านเป็นผู้ตีความ ถ้าจะปล่อยไปอย่างนี้ไปตั้งศาลๆ
โยนเลย ไม่มีประโยชน์อะไรเลย ไม่ได้ห้าม ไม่ได้ทวงใครเลย มาตรา ๔
อนุมาตรา ๒ นี้ทำลายหมดเลยทีเดียว

พระยาปริศนาคานฤเบศร กรรมการ : ในข้อนี้มี ๓ อย่าง รัฐบาล
เป็นผู้ชื่ออย่างหนึ่ง จะชื่ออย่างหนึ่งและเข้าชื่ออย่างหนึ่ง มีสามอย่างในนี้

เราไม่ไปเอา ๓ อย่างมาขโมยแล้ว มันมันมาลงว่าทำไมไม่ไปใช้คำใน
 ประมวลแพ่ง ข้าพเจ้าได้เรียนมาก่อนแล้วว่า ประมวลแพ่งข้อขายแล้วว่า
 ลักษณะเข้าซื้อคืออย่างไร ลักษณะเข้าซื้อคือเจ้าของทรัพย์เขาทรัพย์ออก
 ให้เข้า เมื่อผู้เข้าซื้อเงินครบเป็นงวดๆ แล้วทรัพย์นั้นยกกรรมสิทธิ์ของ
 เขา นี่เราไม่อยากจะขายลักษณะเข้าซื้อ เราจึงไม่เอาคำในประมวล
 แพ่ง มาใส่ในนี้ มีสำนวนว่า ข้อ จะซื้อหรือเข้าซื้อ เราจะไม่เอา
 คำในนั้นออกมากัน ท่านท่านสมาชิกผู้แทนความสงสัยว่าศาลจะไม่เปลี่ยนแปลง
 กฎหมายนั้น ถ้าอยากทราบว่าเมื่อมีการเกิดขึ้นว่าจะไปเป็นเข้าซื้อหรือไม่ก็ไป
 พลิกประมวลแพ่ง ว่าใครเป็นคนทำสัญญาให้เข้า ใครเป็นคนทำสัญญาซื้อ
 ว่าอย่างนั้นดีกว่าไปใช้ ท่านในข้อทว่ายา เราขายเพื่อความเข้าใจ ไม่ใช้
 ยาเพื่อขายอื่น และในเรื่องนี้ ได้เรียนแล้วว่าเราแบ่งเป็นสองตอน ตอนที่
 หนึ่งรัฐบาลเป็นผู้เข้าซื้อ อีกตอนที่สองนั้นเป็นผู้เข้าซื้อ รัฐบาลจะซื้อทรัพย์
 สิ้นซอผู้ซื้อคนหนึ่งและผู้ซื้อเข้าซื้อของรัฐบาลอีกคนหนึ่ง

หลวงประยูรวงศ์นิสาร : ข้าพเจ้าเข้าใจแล้วว่ากรรมการได้ขอ
 แก้ และ เป็น ของ แน่ เหลือ เกิน ข้าพเจ้าจะ พยายาม ใ้ ว่า จะ เกิด เรือง เช่น
 ข้าพเจ้าขอให้ท่านกรรมการได้ไปปรึกษากันแล้ว ถ้าส่งสมาชิก
 ภายหลังสักนักก็ขอความนั้นจะส่วยเหลือเกิน เพราะฉะนั้นท่านแก้
 ความค้อนนี้ให้สอดคล้องก็ยังไม่ได้ ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างที่ท่านแก้
 มาตรา ๕ อนุมาตรา ๑ ให้อ่านว่า สัญญาซื้อขายและสัญญาจำนองซื้อขาย
 ซึ่งสัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ซื้อคนหนึ่ง และสัญญาเข้าซื้อโดยสัญญาฝ่าย
 รัฐบาลเป็นผู้เข้าซื้อและสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งไม่ยกว่าเป็นผู้เข้าซื้อ แต่
 หมายความว่าเช่นนั้น ท่านแก้ไว้เช่นนั้น น้กรณีอนุมาตรา ๒ ท่านเอามา
 รวมปนเป้ ถัดกันข้างนี้ไม่มีอยู่หาเรื่องการค้าความ แต่ท่านยืนยันของ
 ท่านไป ข้าพเจ้าไม่ประมุคคิไว้และข้าพเจ้าไม่ประสงค์ให้คำคำแก้แก้ท่าน
 เห็นว่าคำแก้ไม่แก้ ข้าพเจ้าเห็นว่ากฎหมายนั้นเป็นกฎหมายประหลาดอยู่แล้ว

แล้วมีด้วย คำ ประหลาด ขน อีก ประหลาด หนึ่ง เป็น สอง ประหลาด เช่น นั้น เจริญ
ก็ ตามใจ ข้าพเจ้าขอจะแก้กฎหมายตามความประสงค์ของข้าพเจ้า

ประธานวุฒิสภา : ท่านจะแก้อะไรก็ทำเถิด

หลวงประกอบนิติสาร : ก็กรมมาธิการไม่ยอมให้พิมพ์ของ

ประธานวุฒิสภา : คือท่านเห็นข้อความใจของท่านควรจะเป็นอย่างนั้น
แล้วท่านก็ถามกรมมาธิการว่าจะเอาไหม

หลวงประกอบนิติสาร : ขอขอบคุณมากแต่ว่าในการที่จะมาเขียนด้วย
คำในขณะนั้นจะเกิดขึ้นก็ยังมีเวลาอีกหลายวันขอให้กรมมาธิการไปพิจารณา
ใหม่ ข้าพเจ้าจะยินดีไปร่วมและชี้แจงในเวลานั้น ถ้ากรมมาธิการไม่ยอม
เช่นนั้นข้าพเจ้าก็ขอย้ายไป

นายหยุก แสงอุทัย กรมมาธิการ : ข้าพเจ้าขอโอกาสชี้แจงต่อ
สภา ๔ นี้เพื่อให้ชัดเจน ข้าพเจ้าขออ่านคำถามตัวอักษรเพื่อให้เข้าใจ เรา
สัญญาสองอย่างสัญญาที่หนึ่งเป็นสัญญาทรัพย์สินที่สัญญาฝ่ายรัฐบาล เป็น
ข้อมูลค่า ๕ แสนบาท สัญญาที่สองสัญญาซึ่งทรัพย์สินที่สัญญาฝ่ายรัฐ
บาลเป็นผลขายหรือเช่าข้อมูลค่าตามสัญญาต่ำกว่า ๕ แสนบาทเป็นสัญญา
สอง สัญญาที่สามคือสัญญาซึ่งทรัพย์สินที่เช่าซื้อโดยสัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็น
ผลเช่าซื้อมูลค่าตามสัญญาต่ำกว่า ๕ แสนบาท โดยเหตุนี้ในการเขียนอย่างนี้
ถ้าหากว่าไม่อ่านก็ ๆ แล้วก็จะไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงไว้ว่าข้าพเจ้าก็
อ่านโดยแยกออกเป็นสามข้อ คืออ่านคำถามตัวแรกซึ่งไม่เกี่ยวข้องกัน
เสีย หวังว่าท่านสมาชิกผู้มาร่วมก็คงเข้าใจ นอกจากนั้นแล้วข้อที่ออกข้อหนึ่ง
ทำไมเราจึงไม่มีค่าของประมวลกฎหมายแพ่งมาใช้เพราะเห็นแก่ที่ เรา
อธิบายอยู่แล้ว เราเขียนในแง่ตัวบุคคลก็เขียนว่าเป็นผลซึ่งเป็นผลหรือเป็นผล
เช่าซื้อ เพราะว่าเช่าซื้อนั้นมีเสียงที่จะแก้กันสอง อย่างคือข้อที่ขยี้เข้าขยี้และ
เป็นราคา ที่ขยี้ขยี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงวางใจที่จะแนะนำให้กรมมาธิการ

กลับไปแก่นั้นถ้าหากว่าสมาชิกวุฒิสภาอ่านสัญญาออกเป็น ๓ สัญญาทั้ง
ที่ข้าพเจ้าชี้แจงเห็นว่าเรื่องชนิดนี้แล้วคงไม่เหมาะลทระแก่ไข

พระสุทธีวรณฤมณตร : ข้าพเจ้าก็เข้าใจความหมายของความ
ตั้งใจของความในอนุมาตรา ๒ แล้ว แต่รู้สึกว่าบางทีในพรรวรรคก่อนทำ
ให้เข้าใจยากไปหนึ่งข้อหนึ่ง คือว่าบรรทัดที่ ๒ หลังจากคำว่า “หรือเข้าชื่อ
โดยคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เข้าหรือคำว่า “หรือเข้าชื่อโดยคู่สัญญา” คง
จะหมายความว่าให้ชกกันไปและข้อต่อมาจนถึงว่า “โดยคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาล
เป็นผู้เข้าชื่อ” แล้วถวรรค “มุลค่า” คือมูลค่าเพื่อไม่ให้ผิดหรือขยาย
ตกลงชื่อหรือชื่อ และโดยทางนั้นโดยขยายการเข้าชชข้อด้วยโดยที่ทำไว้ข้อ
มาข้างท้าย คือตอนข้างท้ายคำว่า “หรือเข้าชื่อโดยคู่สัญญา” ก็กกันไป
แล้วถม “มูลค่า” วรรค เมื่อทำอย่างเดียวกันเช่นนั้นแล้วข้าพเจ้าเข้าใจว่า
คงจะเข้าใจตลอดก็

พระยาปรีชานฤเบศร : ธรรมดาการ : ตามที่สมาชิกวุฒิสภาผู้
พูดกลแล้ว นั้นจะโทษกรมาธิการไม่ได้ โทษก็ของโทษคนพิมพ์ ของ
กรมาธิการพิมพ์ผิดไป ความจริงคงที่กกัน แต่เขาไปพิมพ์วรรคเสีย
หรือทวรรคไปก็กกันเสีย อย่างที่ทานสมาชิกผู้มเกียรติพิมพ์มกกันก็คง
แล้ว

หลวงประคอบนิติสาร : โดยเหตุที่มีสมาชิกผู้มเกียรติประวณิประนอม
แทนข้าพเจ้า คงลกชนพูดกทหนึ่ง ถึงแก่กไม่ทำให้ความหมายชกกัน
เพราะเหตุว่าคำในคอกันเขียนว่า “สัญญาซึ่งทรัพย์สินทุกคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาล
เป็นผู้ชช จะชช หรือเข้าชช” แม้จะทยคเพียงนั้น “หรือเข้าชชโดยคู่สัญญา
ฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เข้าชช” มันกไม่เห็นแน่ลกะไว้กกันในกรเอาไปชกกันหรือ
ทากัน เพราะว่าคำว่า หรือ เช่นนั้นกนไม่มาอะไรชช ถ้ามาอะไรมาชช
เช่นชชว่า “หรือสัญญาซึ่งทรัพย์สินทุกคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ชช” ถ้า
อย่างนชช แต่เมื่อไม่ชชชช ก็ว่าข้าพเจ้าได้ความแล้วว่า โยภ

อย่าลืมว่าการตีความคำพิพากษา เมื่อข้าพเจ้าคนหนึ่งเห็นว่าอาชญากรรมความผิด
อาชญากรรมเป็นโทษเมื่อศาลตีความของข้าพเจ้า เมื่อเห็นว่าการมาจัดการทำไม่ไม่ประวิติ
ประนีประนอมให้แก่ แล้วกลับไปสักครวหนึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ยุติอะไร ก็ยังทน
อย่างที่ท่านเขียนชื่อกันในมาตรา ๕ ซึ่งข้าพเจ้าขอสมมติในที่นี้ ไม่ยุติ แล้ว
ก็ออกชดเชยไม่โทษแก่ข้าพเจ้า ที่ข้าพเจ้าต่อสู้สัญญาฝ่ายรัฐบาลไทยอีก
ฝ่ายหนึ่งเข้าชื่อ เข้าชื่อนั้นไปไม่โทษ และข้าพเจ้าก็จะขอขมคำอธิบาย
ไม่พักอีกต่อไป

พระยาอรรถการีย์ปัญญัตถ์ กรมมาธิการ : กรมมาธิการเห็นว่าข้าพเจ้า
มานี้เข้าใจก็แล้ว แต่ท่านสมาชิกเห็นว่าจะไม่เข้าใจแล้วท่านจะเสนอว่า
เขียนอย่างไรจะเข้าใจก็ กรมมาธิการเห็นว่าเขียนชื่อกันสมควรจะขอชดเชยและ
กรมมาธิการก็ระงับ แต่ว่ากรมมาธิการไม่ทราบว่าจะขอชดเชยอย่างไร กรมมา
ธิการก็ยังไม่เห็นท่านเสนอแต่อย่างไรมา จึงเห็นว่าไม่สมควรจะเสนอไป

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม : ข้างที่
รัฐบาลขอชดเชยเสนอเป็นทางประวิติประนีประนอม ถ้าเพิ่มเติมคำอย่างนี้ข้างที่
จะเข้าใจหรือไม่ยิ่งไม่ทราบ ก็ข้อ ๒ ความในนั้นอย่างนี้ “สัญญาซึ่ง
ทรัพย์สินที่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นชดเชย” เติมคำว่า “หรือ” อันต่อไป
“หรือสัญญาเข้าชื่อ โดยสัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นชดเชย” วรรค “มีมูลค่า
ตามสัญญาต่ำกว่าห้าแสนบาท” และสัญญาซึ่งทรัพย์สินที่สัญญาฝ่าย
รัฐบาลเป็นชดเชย” แล้วเติมคำว่า “หรือ” “หรือชดเชย” แล้วต่อไปว่า
“หรือเข้าชื่อโดยสัญญาชดเชยของฝ่ายชดเชย” แล้ววรรค “มีมูลค่าอัน
ต่ำกว่าห้าแสนบาท” อย่างนี้จะเข้าใจกัน

พระมณฑานันท์วิมลศาสตร์ : ข้าพเจ้าไปเพียรพยายามอ่านร่างที่
กรมมาธิการแก้ไขที่ขอยุติจะเข้าใจเหมือนกัน แต่ไม่เข้าใจจริงๆ แต่
ที่ทางรัฐมนตรียุติธรรมเสนอ ข้าพเจ้าเข้าใจ

ประธานวุฒิสภา : กรมมาธิการว่าอย่างไร ตามที่ทางรัฐบาลขอชดเชย

พระยาปริธานฤเบศร์ กรรมาธิการ : กรรมาธิการคิดว่าจะทำให้ท่านสมาชิกผู้ใดก็ตามที่เข้าใจให้ ก็ไม่มีข้อข้องอะไร แต่เวลาเข้าใจขอให้เป็นอย่างที่เราเขียนนี้

ประธานวุฒิสภา : อย่งใด ก็ว่าตามที่นายรัฐบาลเสนอเพิ่มเติมเข้ามาเล็กน้อยนี้เข้าใจไหม

พระยาปริธานฤเบศร์ กรรมาธิการ : ขอสืบประธานเรียนว่า ไม่ขัดข้องสักว่า

ประธานวุฒิสภา : เห็นระเข้าใจกันแล้ว ถ้าเดิมอย่างนี้ ที่เดิมลงใหม่

หลวงประกอบนิติสาร : ยมขอถอยคำที่รัฐบาลเสนอออกที่ ยังฟังไม่ทัน

เลขาธิการรัฐสภา : สัญญาซึ่งทรงพระสันตคุณสัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ขอหรือระขอ หรือสัญญาเช่า สัญญาซึ่งทรงพระสันตคุณสัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เช่าขอมีมูลค่าตามสัญญาต่ำกว่า ๕ แสนบาท และสัญญาซึ่งทรงพระสันตคุณสัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เช่าขอหรือระขาย หรือสัญญาเช่าซึ่งทรงพระสันตคุณสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้เช่าขอ มีมูลค่าอื่นที่จริงต่ำกว่า ๕ แสนบาท

ประธานวุฒิสภา : เห็นระชัดแล้ว ก่อไปได้ พระอคมแปรญัตติหรือขอโทษ ไม่โต้ยกมือ ไม่เห็น

พล.ต. พระอคมโยธาธิปัต : ตามที่ข้าพเจ้าไปแปรญัตติไว้ในพระราชบัญญัติหลายข้อด้วยกัน แต่ข้าพเจ้าขอเรียนต่อสภาโดยใดใครพคือสภาเป็นอย่างยิ่ง คือหลายข้อเมื่อกรรมาธิการได้แจ้งให้เป็นที่พอใจแล้ว ข้าพเจ้าก็ระบพอใจไม่อยากจะเขาไปโต้เถียงกันในสภาได้เสียเวลาเปล่า ๆ อีกแต่ที่พอหาข้อข้องใจอยู่หน่อยเดียว ก็ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ซึ่งตั้งเงินต่ำกว่า ๕ แสนบาทแล้วพ้องไม่โต้ยกไปหมดเลย แปลความออกที่หมายความว่า ๕ แสนขึ้นไปจึงจะพ้องได้ ข้าพเจ้ากับแปรญัตติไว้ตั้งแต่

คนที่ ๒ แล่น ขี่รถเขาพาเราไม่มีอยู่แต่ละเพาะตัวเลขเท่านั้น แต่เรื่องเขาพา
ขอมกรมาธิการไม่ได้ จึงต้องขอพึ่งจากสมาชิกที่เคารพ อยากให้สภา
วินิจฉัยอีกชั้นหนึ่ง เขาพาจะไต่พ่งที่รัฐสภาชั้นแรกต่อไปในหนหลังว่า
สมควรไหม

พระยาปริธานฤเบศร์ กรรมาธิการ: เรื่องว่าจะเปลี่ยน ๕ แล่น
เป็น ๒ แล่นหรือไม่ ท่านสมาชิกผู้มกเกียรติได้ชี้แจงแล้ว แต่เราพิจารณา
เห็นว่าเรื่องจำนวนเงินไม่มีใครคัดค้านรัฐสภา คือสภาควรที่จะเปลี่ยน ๕ แล่น
เป็น ๒ แล่น เป็นการช่วยรัฐสภา คือลดจำนวนให้ต่ำลงอีก ที่รัฐสภา
วางไว้ ๕ แล่นเช่นแต่เรื่องจำนวนเงิน เราเห็นว่ารัฐสภาดีกว่าใคร ๆ
รัฐสภาดีกว่าเขาพาไปพอไม่พอ เพราะฉะนั้นรัฐสภาได้ชี้แจงแก่สมาชิกผู้มกเกียรติ
เวลาประชุมที่วาทะขอเราไม่น่าจะคัดค้านว่ารัฐสภาเขาพอใจแล้วทั้ง ๕ แล่น
ก็เช่น ๕ แล่น นอกจากนั้นมติอีกข้อหนึ่งว่า ๕ แล่นเคยวนเท่ากับ ๒ ไพ
เท่านั้น จำนวน ๕ แล่นซึ่งที่จริงราคาจริงไม่เท่าไร ข้อข้อหนึ่งเราจึงยอม
๕ แล่นไว้ ตามที่รัฐสภาเสนอขึ้นมาว่าเป็น ๕ แล่นแล้วไม่ในเหตุอะไรก็
จะไปช่วยรัฐสภา ทัศนคติอย่าง อย่างนี้คือประเด็นซึ่งต่อท่านประธานให้ทราบ
ที่เขาพาจำได้ภายหลังมรดกเวลาตอนเขาพาไม่ได้อยู่ในสภา รัฐสภาทรงถาย
มรดกมาว่ามตายมีทรัพย์สินแค่ ๒ หมื่น ๕ พันบาทขึ้นไป เกษเกษมมรดก สห
วิสัยนิยมหนักอย่างไรไม่ว่าเขาพาเห็นด้วย เขาพาเห็นว่ามีคน ๆ เพราะว่า
จำนวนเงินอย่างที่ว่ารัฐสภาเขาดีกว่าเขาพาไปพอขึ้นได้ จำนวน
๕ แล่นที่รัฐสภาตั้งไว้จึงถาวรรัฐสภาพอใจแล้วไม่ในเหตุที่จะแก้หรือเหตุข้อ
รัฐสภาต่อไป จึงเสียใจว่าเราไม่ใคร่ยอมมากที่ท่านสมาชิกผู้มกเกียรติขอ
แก้ ๕ แล่นเป็น ๒ แล่น

น.อ. ม.จ. พรประชา กัมลาศน์ ร.น.: ที่เขาพาขอมขึ้นมาพอน
เพราะเหตุว่าเขาพาได้ขึ้นขอรับของ เขาพาเห็นว่า ๒ แล่นเป็นการสมควร
และเขาพาเขาพาขอมที่รัฐสภาอาจทรงใจก็ได้ จึงไม่ใคร่ใจเพราะเขา

LIART

เอาทั้งเซาริง ๆ เลี้ยงแต่ริง ๆ นั้นขอให้ พอควรไม่มากเกินไปหรือทำเกินไปจน
ไม่มีเหตุผลเลยเลย ข้าพเจ้าจึงขอให้ท่านสมาชิกสภาการแพ่งพิจารณาตัว
เลขที่ข้าพเจ้าเกินกว่าควรระมัดไว้หรือไม่ประการใด คือไปและเพื่อที่เวลาของ
สภาให้สั้นเข้า ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติเสียทีเดียว

ประธานวุฒิสภา : ไม่ได้ออกข้อให้คนอื่นเสนอคามข้อซึ่งกันใช้
อนุโลม คนอื่นเสนอได้แต่ท่านเป็นคนอภิปรายอยู่

พล.ต. พระอุดมโยธาธิบดี : ขอให้เข้าไปถามที่ท่านประธานได้กล่าว

พระยาโกลนวิกรมนคร : ตามที่กระทรวงการคลังคือฝ่ายรัฐบาล
เสนอมาทำเช่นนั้น เราได้ใคร่ครวญกันมากว่าเราทำเช่นนั้นหรือเรา
สองแสนอย่างที่ท่านสมาชิกสมุหเกษรทิวาก์ เราต้องนึกถึงมาคร่า ๔ มาคร่า ๔
ควย มาคร่าเหล่านี้กฎหมายนี้ใช้บังคับเพียงสัญญาที่ทำไว้ครั้งแต่วันที่ ๑๖
สิงหาคมถึงวันที่ ๘ พฤศจิกายน และเงินในครั้งกระนั้นรัฐบาล
กำหนดทำแต่แผนกรมาธิการเห็นว่าเป็นการสมควร อย่างที่ท่านสมาชิกว่า
สองแสนยวทนั้น ครึ่งก่อนก็เวลาเคยรบนนั้นเทียบกันเงินในไม่มากนัก
อันใดก็ที่ท่านสมาชิกสมุหเกษรทิวาก์มีรกันอยู่แล้วว่าของแพงขึ้น ๑๐ เท่าทำแต่
เราเสียหาวที่เพียงห้าหมื่นบาทท่านเอง ข้อนี้กรมการได้ถามเห็นแต่ฝ่าย
รัฐบาลแล้วก็ไปบอกแล้วแต่จะเห็นสมควร เราเห็นว่าทำเช่นนั้นสมควร
แล้ว ในฐานที่เห็นกรมการไม่ใช่ที่จะทำต่อไปภายหน้า ถ้าทำต่อไป
ภายหน้าข้าพเจ้าก็เห็นควยว่าเป็น จำนวนเงินมากขึ้นระคักก็ออกเหลือ สองแสน
ก็ยิ่งเห็นควย ในฐานที่เห็นกรมการจึงเห็นว่าควรเห็นทำแต่

น.อ.ม.จ. พรปรีชา กมลสาสน์ ร.น. : เมื่อกรมการตกลงกัน
ข้าพเจ้าก็ขอเสนอให้ลงมติ

พ.ท. พระสารสาสน์พลชนะ พล.ร.ท. พระยาจิวารณจักริก ร.น.
รับรอง :

ประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอให้ลงมติแล้ว ไม่มีผู้ใดเห็นแย้งอย่างอื่น

ระดมที่จากที่ประชุม ความต่างกันระหว่างผลประโยชน์ที่ควรให้ถือจำนวนเป็น
สองแสนบาท ฝ่ายกรรมาธิการเสนออีกเอาตามร่างเดิมเป็นห้าแสนบาท ซึ่ง
ประเด็นนี้อย่างนั้น ผู้ใดเห็นว่าควรจะแก้ไขตามทูลขอประมุขที่เสนอเป็น
สองแสนบาท โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๒ นาย

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ห้าแสนตามร่างของ
กรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔๑ นาย

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าให้ขึ้นไปตามร่างของกรรมาธิการ
ห้าแสนบาท ต่อไป

เลขานุการรัฐสภา : มาตรา ๔ ธน ๒ ทวิ ธน ๓ มาตรา ๕
มาตรา ๖ มาตรา ๗

หลวงประกอบนิติสาร : มาตรา ๗ นี้ ก็ทำนองเดียวกับข้อ ๒
แห่งมาตรา ๔ ซึ่งข้าพเจ้าเข้าใจว่าเมื่อได้ทำทั้งนั้นแล้ว กรรมาธิการก็
จะแก้ไขทำนองเดียวกับ ๓ ธน มาตรา ๕ ที่เราแก้ไขไปเมื่อ
แต่ก่อนเมื่อถึงเวลานี้เลยเหลือเกิน มาเลิกลงไปตามที่ท่านรัฐมนตรี
ขอปรารถนาแล้วกลับมาก่ออันเลวไม่ถูกความใหญ่ เลยมาปรึกษา
กรรมาธิการ ไม่ทราบว่าจะโดยอนุมัติของสภานี้จะให้หรือไม่ก็หรือไม่ ถ้า
อนุมัติให้ย่อนไปก็ได้แล้ว ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกับข้าพเจ้า
พร้อมที่จะแก้ไขให้ขึ้นไปได้ในตอนที่พิทักษ์ประธานนำสา รัฐสภาอ่านแล้ว
และๆ เหลือเกิน ถ้าอนุมัติแล้วข้าพเจ้ากับเจ้าคุณธรรมดากวีย่า จะให้ทำ
กันในระหว่างพิทักษ์ประธานนำสา

ประธานวุฒิสภา : คืออย่างนี้ ตามปกติเมื่อผ่านมาแล้วจะย่อนหลัง
ไม่ได้ เว้นไว้แต่ที่ประชุมจะยินยอม แต่ข้าพเจ้าขอเตือนว่าถ้าแล้วมาแล้ว
และกลับเช่นนี้ของมกราคม ถ้ามีการพิทักษ์แล้วข้าพเจ้าพร้อมที่จะประชุม

LIART

ให้ เคียงก่อน ท่านว่าอย่างนั้น ทนจะถามถรรพมาธิการบ้าง ตามที่ท่าน
สมาชิกผู้เกี่ยวข้องได้เสนอว่าควรจะยื่นไปนั้น เพราะเมื่อถึงก็ต้องแก้ด้วยกัน
คือแก้กันก็ต้องแก้กันนั่นด้วย ท่านถรรพมาธิการจะเห็นอย่างไร

พระยาอรุณการสินพนธ์ ถรรพมาธิการ : ขอประทานโทษ คือ
ถ้าற்பບความเห็นข้าพเจ้าแล้วเห็นว่าถรรพมาธิการเขียนมานาน เข้าใจก็ถูกต้อง
แต่ว่าเมื่อท่านรัฐมนตรียุคธรรมชวลเสณกแก้ในนั้น ข้าพเจ้าก็เห็นว่าท่านแก้ไข
นั้นไม่เสียหายอะไร ไม่น่าจะขัดข้อง ครั้นมาอ่านก็รู้สึกทงที่รู้สึกว่ามีนัย
ทงนี้ไม่ใช่ว่าข้าพเจ้าต้องการจะยื่นตามความเห็น ก็ขออย่ากระให้ถูกกฎหมาย
ผ่านสภาโดยใช้ด้วยความเรียบร้อยจริงๆ ท่านควรสักยุงเพิ่มอีกขึ้น ที่หลวง
ประกอบฮารวมเมืองกันเมื่ออ่านก็แล้วสักอย่างนั้นจริง ๆ ทงนี้ไม่ใช่จะให้ยื่น
ไปตามที่ข้าพเจ้าวางมาหรือ ก็ถรรพที่ให้เป็นอย่างนั้น แก้เมื่ออ่านก็เป็น
อย่างนั้นเมื่อท่านจะไปรื้อให้ข้าพเจ้ากับหลวงประกอบก็ไปรับแจ้งกับถรรพมาธิการ
ไปแก้ไขให้ดีกว่านี้ก็จะเห็นพระคุณมาก

ประธานวุฒิสภา : มีกรณีพิเศษแล้ว ก็ถรรพมาธิการเห็นสมควร
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอมติที่ประชุมแล้วก็แล้วกันว่าขอให้ยื่นไปแก้ข้อความเรื่อง
ก็เห็นว่ามีนัย ก็คือเรื่องอ่านไม่เข้าใจจริงๆ เรื่องมีนัยมาก เป็นกรณีพิเศษ
แล้วทั้งนี้ทั้งนั้นหรือ ข้าพเจ้าจะถามมติที่ประชุมว่าจะยอมให้ยื่นไปแก้
ทั้งหมดมาตรา ๒ พร้อมกับมาตรา ๗ นี้หรือไม่ ก็ขอว่าถรรพมาธิการก็
เห็นว่าควรจะไปพิจารณาใหม่ แล้วให้พิจารณาพร้อมด้วยหลวงประกอบและ
รัฐมนตรีที่ตักทวงขอแก้ไข ผู้ใดเห็นว่าควรจะอนุญาตก็เป็นกรณีพิเศษ
ให้ยื่นพิจารณาคือให้ถรรพมาธิการยื่นขอมาตรา ๒ แห่งมาตรา ๔ ไปพิจารณา
ใหม่พร้อมมติที่ประชุมตามระเบียบข้อนี้ไปรื้อคดีข้อนี้

สมาชิกก็ยกมือส่วนมาก

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วยไปรื้อคดีข้อนี้

สมาชิกยกมือ ๑ คน

ประธานวุฒิสภา : ส่วนมากเห็นว่าควรระงับญาคเป็นเรื่องพิเศษ แต่
มีสมาชิกผู้หนึ่งที่เห็นด้วย เป็นฝ่ายน้อย เพราะฉะนั้นเห็นว่าให้
กรรมาธิการไปพิจารณาพร้อมด้วยหลวงประกรอมฯ รัฐมนตรียุติธรรม ขอ
พัก ๓๕ นาที

ที่ประชุมหยุดพัก เวลา ๑๖.๓๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๗.๒๐ นาฬิกา

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญประชุมต่อไป เชิญกรรมาธิการ

นายหยุด แสงอุทัย กรรมาธิการ : กรรมาธิการพร้อมด้วยรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงยุติธรรมและหลวงประกรอนิศสาร ได้พิจารณาร่างมาตรา ๔
อนมาควา ๒ ใหม่แล้ว ทกลงให้แก้ไขใหม่ มีข้อความกระชับง่ายขึ้น
“สัญญาที่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นข้อหรือข้อหรือเข้าข้อหรือพยสัน และ
ทรพยสันนั้นมีมูลค่าตามสัญญาต่ำกว่า ๕ แสนบาท และสัญญาที่สัญญา
อกฝ่ายหนึ่งเป็นข้อหรือข้อหรือเข้าข้อหรือพยสัน และทรพยสันนั้นมีมูลค่า
แท้จริงต่ำกว่า ๕ แสนบาท

ประธานวุฒิสภา : ก็พิจารณามาตรา ๗ ค่อยไปด้วยซิ ถ้าชองนัก

นายหยุด แสงอุทัย กรรมาธิการ : มาตรา ๗ นั้น กรรมาธิการ
พร้อมด้วยรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรม และ หลวง ประกรอนิศสาร ได้
พิจารณาตกลงแก้ไขข้อต้นคั้งนี้ สัญญาที่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเป็นข้อหรือ
ระข้อหรือเข้าข้อหรือพยสัน และทรพยสันนั้นมีมูลค่าตามสัญญาตั้งแต่ ๕
แสนบาทขึ้นไป และสัญญาที่สัญญาอกฝ่ายหนึ่งเป็นข้อหรือข้อหรือเข้า
ข้อหรือพยสัน และทรพยสันนั้นมีมูลค่าแท้จริงตั้งแต่ ๕ แสนบาทขึ้นไปแล้ว
ข้อคือไปข้อความตามเดิม คือ และสัญญาว่าทำของซึ่งสัญญาฝ่ายรัฐบาล
ระคือชำระหนี้ ตั้งแต่ ๕ แสนบาทขึ้นไปนั้น

ประธานวุฒิสภา : ข้าพเจ้าขอเสนอว่าอย่างนี้จะแก้ไขใหม่ คือเช่นเวอร์

LIRT

ยุ่งที่ยุ่งยาก และเพื่อที่จะให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมด้วย ข้าพเจ้าจะให้เจ้าหน้าที่
ไปพิมพ์ประวัติย่อด้วยโดยเร็ว และนำอ่านออกที่ห้อง ในระหว่างนี้เราก็คงว่ามาตรา
อื่นไปก่อน ถ้าอย่างนั้นคงเรียบร้อย เพราะฉะนั้นต่อไปมาตรา ๑๗ นี้ก็เขียนขึ้น
เลยไปก่อน

เลขานุการรัฐสภา : คือไปพิจารณามาตรา ๘ มาตรา ๑๑ มาตรา
๑๐ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ ไม่มี
การแก้ไข มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘

ประธานวุฒิสภา : ยิ่งค้างอีก ๒ มาตราถ้าลงพิมพ์ เห็นจะคงจะรอ
สักหน่อย เพราะฉะนั้นพักสัก ๕ นาทีเห็นจะได้ ขอหยุดพัก ๕ นาที

พักประชุมเวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๗.๔๕ นาฬิกา

ประธานวุฒิสภา : ขอให้พิจารณาต่อไปตามมติกรรมการแก้ไข
ได้พิมพ์แจกท่านทั้งหลายแล้ว

มาตรา ๔

๑. ....

๒. สัญญาที่คู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลเช่นต๋อ หรือระชอ หรือเซา
ขอหรือพยสัน และหรือพยสันนมมลค่าตามสัญญาต่ำกว่าห้าแสนบาท และ
สัญญาที่คู่สัญญาออกฝ่ายหนึ่งเป็นต๋อ หรือระชอ หรือเซาขอหรือพยสันและ
หรือพยสันนมมลค่าต่ำกว่าห้าแสนบาท

๒. ทวี

๓. ....

๒๒๘

สมาชิกยกมือ ๑๕ นาย

ประธานวุฒิสภา: ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๔ นาย

ประธานวุฒิสภา: ไม่เห็นด้วยเป็นส่วนน้อย เป็นอันออกใช้เป็น
กฎหมายได้

ต่อไปขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ๓) พุทธศ.
กักราช ๒๕๕๑ ของรัฐสภา

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๑

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติโรงแรม พุทธศักราช ๒๕๓๘

เหตุผล

โดยที่สถานการณ์การเศรษฐกิจในปัจจุบัน รายได้ของเจ้าของ
โรงแรมได้ทวีขึ้นมาก เห็นควรเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมโรงแรมให้สูงขึ้นเพื่อ
ให้เหมาะสม

สำเนาออกห้อง

สุรนทร์

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติโรงแรม พุทธศักราช ๒๕๓๘

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พุทธศักราช ๒๕๓๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการออกใบอนุญาตให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินห้อยละ ๓๐ บาท”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้.

สำเนาอันถูกต้อง
รัฐมนตรี

๑๗.๔๐ น.

พล. ท. ชิต มั่นศิลป์ สนิทโยธารักษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ความที่รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบที่กล่าวมาขึ้นต่อสภานักกัเป็นเพราะเหตุว่าค่าธรรมเนียมที่เก็บจากโรงแรมนั้น ซึ่งปกติอยู่ที่ขณะนี้ในกักระทำตามอัตราซึ่งทำมาแต่ พ.ศ. ๒๔๗๘ และรัฐบาลก็กลัวจะไปแล้วได้พิจารณาเห็น เป็นการสมควรที่จะขอมีขยาย ค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ คือเพิ่มขึ้นหรือเดยวนี้ที่เก็บนั้น เก็บเพียงห้องละ ๑.๕๐ บาท ซึ่งเมื่อเทียบกับอัตราในแหรอตราที่เก็บจากผู้เช่าแล้วก็รู้สึกว่าน้อยมาก เมื่อรัฐบาลเห็นเช่นนั้นก็เห็นว่าเป็นการสมควรที่จะได้ส่งองการที่คำไว้ได้มาให้เป็นผลขึ้น และไม่ยอมให้คงค้างไว้ และนอกจากนั้นที่เสนอขอเพิ่มอาาเป็นประโยชน์ ถ้าใครจะตั้งโรงแรมอาาเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราใหม่ได้ เมื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติกันเข้าสภาแล้ว กรมสมาชิกวุฒิสภาที่ทวงทีได้มาทักท้วงว่า ในเรื่องเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ แม้จะเป็นการเก็บค่าธรรมเนียมกั แต่เป็นการผูกพันที่จะก่อให้เกิดกัขึ้นแก่ผู้ที่ต้องเสียทำนองภาษีอากร ถ้าหากว่าเรารอไว้ขณะนี้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งจะเลือกตั้งเข้ามาในระยะไม่ห่างไกลแล้วก็ระคึกมาก ก็จะได้พิจารณาสมฐานที่เสนอผู้แทนราษฎรโดยแท้จริง เมื่อรัฐบาลได้พิจารณาแล้วก็เห็นสมควร โดยที่ทำงานประธานสภาได้ให้เสนอเรื่องนี้เข้าสภาแล้ว ฉะนั้นเมื่อระลอกนี้ถ้าเป็นจะต้องขอรับความเห็นชอบจากท่านสมาชิก ซึ่งแล้วแต่ท่านสมาชิกจะเห็นสมควรประการใดเช่นเดียวกัน ถ้าหากว่าท่านสมาชิกวุฒิสภาเห็นว่าให้ถ่วงไปก็ได้แล้ว รัฐบาลก็จะให้ถ่วงไปเพื่อให้รัฐบาลสมัยต่อไปที่มีในภายหน้าเสนอกับสภาที่จะเข้ามาใหม่

ประธานวุฒิสภา : เห็นอนว่ารัฐบาลจะขอถอนหรือ

พล. ท. ชิต มั่นศิลป์ สนิทโยธารักษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ขอถอน

ประธานวุฒิสภา: รัฐบาลขอถอนร่างพระราชบัญญัติ
คดีความหรือไม่ว่าไม่ผิดก็มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าจะถือว่า
ประชุมอันนี้คือที่รัฐบาลถอนร่างนั้นไปก็

ไม่ผิดก็ออกความเห็น

ประธานวุฒิสภา: เมื่อไม่ผิดก็มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ถอว่า
ที่ประชุมอันนี้คือที่รัฐบาลถอนร่างนั้นไปก็

ก็ไปยื่นขอได้พิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติอาวรณ์ เครื่องกระสุนปืน
วัตถุระเบิด คอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๑
ของรัฐบาล

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติอาวรณ์ เครื่องกระสุนปืน

วัตถุระเบิด คอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวรณ์ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๔๙๑

.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก่ใจเพมิเดิมพระราชบัญญัติอาวรณ์ เครื่อง
กระสุนปืน วัตถุระเบิด คอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวรณ์ พ.ศ. ๒๔๙๐

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติอาวรณ์
เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด คอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวรณ์ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๔๙๑"

LIRT

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ผู้ใดมิหรือครอบครองอาวุธปืน ซึ่งได้รับอนุญาตตาม
พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง พ.ศ.
๒๔๗๗ มาแล้ว แต่ใบอนุญาตที่สิ้นอายุแล้ว ถ้าได้นำมาขอรับใบอนุญาต
ใหม่ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้ หรือภายใน
กำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ ในกรณีที่ได้รับอนุญาตสิ้นอายุ
ภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา ๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๓ มีความผิดต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

สำเนาในเอกสาร

รัฐมนตรี

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด
ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๑๑

หลักการ

เพื่อให้ครอบครองอาวุธปืนซึ่งเคยได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วย
อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน และใบอนุญาตสิ้นอายุแล้วไม่ผิดข้อหาภายในกำหนด
เก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตใหม่และใช้อาวุธปืนเสียให้ถูกต้อง

เหตุผล

โดยที่ปรากฏว่าขณะนี้มีมณฑลมาวอวอนซึ่ง ครอบ โยชนญาทใหม่และใช้
มาแล้ว แต่โยชนญาทมีโทษน้อยลงและมีโทษอื่น โยชนญาทใหม่ภายใน
กำหนดตามกฎหมายเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้อาจเป็นโดยหลงลืมหรือเข้าใจผิด
จึงควรให้ผู้มี โยชนญาท ขาดอายุมาแล้ว ทั้งหมดไม่ว่ากรณีใด ๆ หรือที่ จะขาด
ต่ออายุต่อไปในปี พ.ศ. ๒๔๙๑ และ พ.ศ. ๒๔๙๒ มาชอวโยชนญาท
เสียใหม่ให้เป็นการถูกต้องต่อไป

ส่วนอื่นที่ต้อง

ดังนี้

พระยาอรรถการวิสิท รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :

รัฐบาลขอ เสนอ ร่างพระราชบัญญัติ อวอวอน เครื่อง กงกันขึ้น วัตถุประสงค์
ออกไม่เพลิง และสิ่งเทียมอวอวอน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๑ โดยมี
หลักการว่า “ ให้ผู้ครอบครองอวอวอนซึ่งเคย ครอบ โยชนญาทตามกฎหมาย
ว่าด้วย อวอวอน ฉบับก่อน ๆ และโยชนญาท สิ้นอายุ แล้วไม่ไปต่ออายุ ภายใน
กำหนด มาชอวโยชนญาทใหม่และใช้ อวอวอนเสียให้ถูกต้อง ” โดยมี
เหตุผลว่า “ โดยที่ปรากฏว่าขณะนี้มีมณฑลมาวอวอนซึ่ง ครอบ โยชนญาทใหม่
และใช้มาแล้ว แต่โยชนญาทมีโทษน้อยลงและมีโทษอื่น โยชนญาทใหม่ภายใน
กำหนดตามกฎหมายเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้อาจเป็นโดยหลงลืมหรือเข้าใจผิด
จึงควรให้ผู้มี โยชนญาท ขาดอายุมาแล้ว ทั้งหมด ไม่ว่า ในกรณีใด ๆ หรือที่ จะ
ขาดต่ออายุต่อไปในปี พ.ศ. ๒๔๙๑ และ พ.ศ. ๒๔๙๒ มาชอวโย
ชนญาทเสียใหม่ให้เป็นการถูกต้องต่อไป ”

๑๗.๕๒ น.

หลวงประจักษ์ศิลปาคม :

ทั้งนี้ร่างสำหรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
เรื่องเล็กน้อยและก็เป็นความประสงค์ของ รัฐบาลที่จะให้ ผลิตแก่ประชาชน
อายุโยชนญาทอวอวอนโดยทำการแก้ตัวซึ่งเกินกว่าครึ่ง แต่ข้าพเจ้าเสียใจว่า

LIRT

ของบ้าน แยกการบ้านนี้ไม่ใช่บ้านดังที่จะไม่มีหลักการ แต่มีความประสงค์
ที่จะให้รัฐบาลถอนร่างพระราชบัญญัตินี้ไปพิจารณาเสียใหม่ ด้วยเหตุผลที่ระ
กรายเรียนต่อไปนี้ กฎหมายชาวอินเดียน พุทธศักราช ๒๔๙๐ ก็คือ
ฉบับพุทธศักราช ๒๔๘๗ กฎหมายฉบับเก่า ๒๔๘๗ นั้นมีบทบัญญัติ
ในมาตรา ๕๙ ว่า ผู้ที่ชาวอินเดียนโอนสัญชาติแล้ว วิชาศก้ออายุก็มีโทษ
ปรับเพียง ๕๐ บาท ครั้นกฎหมายนี้ลดยกเลิกมา พระราชบัญญัติชาวอิน
๒๔๙๐ ขึ้น จะเห็นด้วยนโยบายของฝรั่งและสร้างกฎหมายฉบับหลังนี้
มีประการใดก็ตาม ในมีบทบัญญัติเช่นว่าไว้ คือ ไม่มีข้อยกเว้นที่ชาวศก้อ
อายุลดปรับ ๕๐ บาท ไม่ใช้ข้อยกไว้ เรืองก็เห็นว่าโคไม่โคก็ศก้ออายุ
อนุญาตแล้วก็กลายเป็นชาวอินเดียนสักกฎหมายมีโทษแรงมาก ฟังแล้วน่ากลัว
คือ สำหรับชาวอินเดียนจำคุก ๕ ปี ปรับหมื่นบาท เป็นการรุนแรงเห็น
ไว้ว่ากฎหมาย ๒๔๙๐ เรืองบุคคลชาวศก้ออายุอนุญาตแล้วกลายเป็นผู้ขาย
มีเงินเดือนโทษหนักเพราะไม่มีบทบัญญัติไว้สำหรับบุคคลชาวอินเดียนเอง เพราะ
เห็นแหละ ว่าผู้เจ้าเขาเพราะเหตุนี้เอง รัฐบาลจึงเห็นว่ามันน่าสงสารนัก
ชาวศก้ออายุที่ประสงค์จะมีเงินจำคุก ๕ ปี ปรับหมื่นบาท จึงเป็นการรุนแรง
เกิน ไปจึงได้เสนอพระราชบัญญัตินี้มาเพื่อขอรบเทาให้คนที่โอนสัญชาติตามกฎหมาย
เก่าแก่แล้วคือ โอนสัญชาติใหม่ทางแก่ตัวคือไปขอศก้ออายุเสียใหม่ภายใน
กำหนดระยะเวลาที่ร่างมาแล้วก็เห็นว่าไม่มีโทษ แต่ว่าถ้ายังผัดผ่อนขึ้นใหม่ถ้า
ตามร่างของรัฐบาลที่เสนอมานแล้วก็จะกลับมีโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท โข
เจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัตินี้จึงเห็นได้ว่า เป็นการเข้าแก่สิทธิเสรีอชว
ค้ออายุ โอนสัญชาติ โขโทษแล้วก็ตามกฎหมายนี้สวยงามมาก แต่ว่าข้าพเจ้าเป็น
นักกฎหมายและนักสิทธิกฎหมาย กฎหมายโคที่บัญญัติไปแล้วผู้ใดหา
ต้องว่ากันไม่ใช่ตามกฎหมาย จะมาออกกฎหมายที่หลังแก้ไขไม่มีโทษ ออกเป็น
พระราชบัญญัตินี้ โขกรรมเป็นพระราชกฤษฎีกาขอย โขกฎหมายก็ออกไป
จึงเกิดความไม่ศักดิ์สิทธิ์ เวลามีสื่อกฎหมายไทย ไม่ศักดิ์สิทธิ์ตั้งแต่กฎหมาย

อย่างนั้นอย่างนี้ เพราะกรณีไม่มาต่ออายุไม่มี คนมีบุคคลที่มียื่นไว้แล้วตาม
 กฎหมายยื่น พ.ศ. ๒๕๓๗ เท่านั้น ที่ท่านสมาชิกก็โต้แย้งว่า ในการ
 เขียนกฎหมายนี้ เราควรระมัดภัยด้วย ๒๕๓๐ ให้มีบทบัญญัติไว้ว่า
 ถ้าไปไม่มาต่ออายุขึ้นก็ให้ความลกระวางโทษแก่เด็กน้อย การเขียนดังนี้
 รัฐบาลได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเราไม่ควรจะเขียนอย่างนั้น ก็เพราะเหตุที่เรา
 ทราบแล้วว่าอายุขัย ๒๕๓๐ ไม่มีการต่ออายุขึ้น เมื่อเขียนนั้นทำไม
 เราเขียนในกฎหมายซึ่งไม่มีบทโทษไปเช่นนั้นก็ได้ ก็ถือว่าเป็นต้องเขียนในปี
 ๒๕๓๐ ควรเขียนพิเศษออกบทหนึ่งซึ่งที่รัฐบาลเสนอมานี้ ที่ท่านสมาชิก
 มีความเห็นว่าถ้าจะไปตามร่างรัฐบาลแล้วจะเกิดความไม่ยุติธรรมขึ้น คือ
 ว่าถ้าคุณมีโรคร้ายก็ไม่มาต่ออายุขึ้นก็มีโทษตามกฎหมายที่รัฐบาลเสนอนี้ คือ
 ปรับเพิ่ม ๒๐๐ บาท แต่ว่าถ้าข้อใดที่ใบอนุญาตยื่นอายุที่ห้องอาโรค
 ภัยโทษตามพระราชบัญญัติอาวชนัย ๒๕๓๐ ซึ่งมีโทษถึงจำคุก ๕ ปี
 ปรับเพิ่มบาท เช่นไปครั้งนี้ไม่ได้ โทษเหตุว่าด้วยบุคคลที่ขออายุตามกฎหมาย
 เภาเราต้องงานใบอนุญาตไว้ให้ข้อใดเพียง ๓ ข้อยเท่านั้น คือกรณีระต่อที่
 ก็ในปี ๒๕๓๑ และ ๒๕๓๒ เท่านั้นเองตามรัฐบาลเสนอมากลมโอง
 ทกกรณี คือเขียนว่า ผู้ที่มาอายุขึ้นแล้วขาดไม่มาต่ออายุใช้กฎหมายนี้
 หรือไม่มาต่อเมื่อครบ ๙๐ วันนับแต่วันที่ใบอนุญาตยื่นอายุถึงก็ได้มีความ
 คิด มีทั้งเห็นการที่กล่มถึงทุกกรณีแล้ว คือมีไม่มาอายุขึ้นโดยไม่มาต่อก่อน
 ออกกฎหมายนี้ก็หรือว่าเมื่อได้ใช้กฎหมายนี้แล้วมาขอต่อตั้งใหม่มาต่อ
 ก็ ถ้าได้มาต่อเสียภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ใช้กฎหมายขึ้นหรือวันนับแต่วันที่
 ใบอนุญาตยื่นอายุแล้วแต่กรณี บุคคลนั้นถ้าโรคร้ายแล้วคนนั้นหมดทุกคน
 และหลังจากวันใดไม่มาต่อ บุคคลเหล่านั้นทุกคนก็มีควาผิดที่อย่างเดียวกัน
 คือมีความผิดตามมาตรา ๕ หากได้มีการคัดค้านกันไว้ ก็รับที่หน้ารัฐบาล
 ให้เห็นว่ารัฐบาลได้เสนอมานี้ รัฐบาลเห็นว่าเห็นสมควรแล้ว

ใหม่ภายใน ๕๐ วันถัดไปหรือไม่ หากไม่เช่นนั้น คุกขังผู้ต้องหาไว้ก่อน ถ้าเกิดฟ้องร้อง แล้วไม่ตั้งที่ศาลกระหยดเล็กไปก็ได้ใหม่

พระยาอรรถการวิสิท รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ในกฎหมายนี้เราไม่ได้เขียนบทนี้ไว้ ทั้งนี้ก็โดยเหตุที่ว่าเป็นอยู่ตามกฎหมายอาญาอันหนึ่ง คือกฎหมายโทษที่โทษน้อยกว่าในเวลาที่ศาลพิพากษา ศาลก็จะใช้กฎหมายโทษเขากว่า แต่ในความประสงค์ที่เป็นอย่างที่ ท่านสมาชิกผู้แทนราษฎรท่านนี้ และที่กระทรวงสงเคราะห์ท่านอย่าง ท่านนี้

นายบรรจง ศรีขวัญ : พูกว่าความผิดนั้นขังคุกอยู่ แต่ถูกปรับ ๒๐๐ บาท ได้ไหม

พระยาอรรถการวิสิท รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ถูกแล้ว
๐๙.๑๐.๒๕

นายบรรจง ศรีขวัญ : ตามที่ทางรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้กรมการปกครองไปขอที่โอนผู้ต้องหาตามพระราชบัญญัติ ๒๕๕๐ ในทำนองที่กรมการปกครองเขาไม่ทราบ เมื่อในกฎหมายที่กล่าวถึง และมีเวลาน้อยเหลือเกิน ถ้าขอมาพ้นจากขังแล้วแต่ในข้อที่กล่าวไว้ ก็คงไปขังคุกแล้ว ก็ไม่เข้าพระราชบัญญัติที่กล่าวถึงความพระราชบัญญัตินั้น ท่านสมาชิกผู้แทนราษฎรท่านนี้ มาสนทนากับเขาว่าโดยที่ขังขังแล้วศาลก็ตัดสินมาแล้วว่าเข้าพระราชบัญญัตินี้ เพราะฉะนั้นเห็นเหตุผลสมควรแล้วควรแก้พระราชบัญญัติ ๒๕๕๐ ให้มีขังผู้ต้องหาด้วย โดยขอพระราชทาน ๒๕๕๐ นั้นเมื่อใดก็ตามที่ศาลตัดสินหรือตัดสินแล้วหรือศาลเห็นว่ามีโทษน้อยก็โดยที่ขังขังแล้วโดยที่ขังขังนั้นมาแต่กระนั้นตั้งแต่วันที่ ๕๐ วัน ซึ่งอาจมีที่มานั้นเห็นสมควรแล้ว

ที่คิดสั้นนั้น หมายถึงว่า เช่น ยืนเฉือนทิวเขา เหตุที่ว่าไม่ไปคือ อายภายใน กำหนด
 เวลาจึงควรขยายเวลาออกไปอีก ไม่ควรใช้ตามพระราชบัญญัติใหม่เพื่อถ้า
 ใช้พระราชบัญญัติใหม่แล้วก็จะกลายเป็นว่าอภัยโทษหรือนิรโทษกรรม เพราะ
 เวรนั้นไม่ใช่เรื่องทำนองอย่างเดียวกันแล้ว การลี้ภัยโทษตามกฎหมายจะ
 ให้ผ่านไปได้โดยออกพระราชบัญญัติก็ผ่านไปได้ แต่ข้าพเจ้าก็คิดว่าเป็นการผิด
 หลักกฎหมายอยู่ก็ และระไกรเห็น ตัวอย่างว่า ท้อออกไปแล้วผู้ที่ยกขึ้นก็ยกข้อ
 กฎหมายก็ยกขึ้นกว่าที่จะมีกฎหมายอนุญาตพิเศษก็ไปข้างหน้าเป็นตัวอย่าง
 ไม่ก็ ข้าพเจ้าจึงไม่เห็นด้วย ควรแก้กฎหมายนี้ ๒๔๕๐

๑๘.๑๓ น.

พระยาอรุณการุณยนิพนธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :
 การที่ท่าน สมาชิกกล่าวว่ ข้าพเจ้ากล่าวว่ผิดมาอาวอน แล้วไม่ไ้ไปคือ ไม่
 ผิดตามพระราชบัญญัติ ๒๔๕๐ นั้น ข้าพเจ้าไม่ไ้กล่าวเช่นนั้นเสีย ย่างที่
 ท่านอาพั้งผิดไป ข้าพเจ้ากล่าวว่ผิดมาอาวอนนั้นแล้วไม่ไ้ไปคือก็อาถูกจับ
 ตามพระราชบัญญัติซึ่งอากรมไทยแรง ข้าพเจ้าจึงเห็นว่ไม่ควรรจะเป็นไป
 ตามพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นจึงควรว่เป็นว่าผิดไม่ไ้ไปคืออันควรรจะมีโทษ
 ตามพระราชบัญญัติ แล้วที่ท่านเสนอว่ควรรแก้ในบทเฉพาะกาลดังเรื่อง
 ผิดโดยไม่ไ้ไปคืออาให้คือ ไปตามพระราชบัญญัติ ขอให้ท่านระลึกถึงว่
 การระเขียนบทเฉพาะกาลนั้นต้องเป็นกิจการ ซึ่งไ้เกิดขึ้นในขณะที้อออก
 กฎหมายนั้น ๆ แลรบทบัญญัติเฉพาะกาลนั้นเป็นบทเฉพาะกาลโดย เมื่อเวลา
 ไ้ถึงผ่านไ้ไ้คือเมื่อพฤกกิจการณตามบทเฉพาะกาลนั้นผ่านไ้ไ้แล้วเป็นอัน
 ว่บทเฉพาะกาลนั้นไ้ไ้คือไป การที่ระเอาพฤกกิจการใหม่มาแทรกบท
 เฉพาะกาลซึ่งไม่ไ้เกิดขึ้นตามกฎหมายนั้นเป็นการไม่สมควร

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีอภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าขอมติจากที่ประชุม
 ผู้ไ้เห็นว่าควรรระบร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้.....

กษ๑

พระยาปริธานฤเบศร์ : ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ข้าพเจ้าและสมาชิกหลายท่านยังไม่เข้าใจ ขอให้ท่านรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยช่วยอธิบายให้ข้าพเจ้าเข้าใจด้วย

พระยาอรรถการยงนิพนธ์ : รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :
ในกรณีการขาดอายุในกรณี ๒ กรณี คือว่า ได้ขาดไปแล้วก่อนวันใช้พระราช
บัญญัติในกรณีหนึ่ง หรือที่จะขาดต่อไปเมื่อใบอนุญาตครบกำหนดในกรณีหนึ่ง
คือคนที่ขาดอายุในใบอนุญาตตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๗ มาขาดอายุ พ.ศ. ๒๔๙๐
ถ้าไม่ขาดภายใน ๙๐ วันนับแต่วันใช้พระราชบัญญัติที่ขาดอายุ นั้นจะใช้
คำว่า ๙๐ วัน นับแต่วันใช้พระราชบัญญัติ สันนิษฐานว่าได้รับอนุญาตใหม่
พ.ศ. ๒๔๘๘ ขาดอายุใหม่ พ.ศ. ๒๔๙๑ ซึ่งเรื่องต่อไปนี้ เมื่อถึงแล้ว
ไม่ขาดก็ยังไม่ให้เวลาอีก ๙๐ วัน นับแต่วันใบอนุญาตขาดอายุ ภายที่ใช้ใน
นั้นขอกว่าหรือภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุในกรณีใบ
อนุญาตสิ้นอายุภายหลังวันใช้พระราชบัญญัติ

พระยาปริธานฤเบศร์ : ตามที่ท่านรัฐมนตรี ข้างบนนี้ยังไม่เข้าใจ
มีสมาชิกอีก ๆ ข้าพเจ้ายังไม่เข้าใจอีกหลายคน ว่าในกรณีที่ใบอนุญาตสิ้น
อายุภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินั้นไม่ต้องไปขอใหม่ ก็ขอว่าถ้านำมาข้อ
ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินั้นให้ข้าพเจ้าเข้าใจ แต่ใน
กรณีใบอนุญาตสิ้นอายุภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินั้นไม่เข้าใจ

พระยาอรรถการยงนิพนธ์ : รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :
ข้างที่พิมพ์มานี้ข้าพเจ้าทำให้ท่านสมาชิกผู้มั่งคั่งก็ฟังไม่ได้ คือคำว่า ใน
กรณีใบอนุญาตสิ้นอายุนี้ควรจะต้องกัน คือควรระอานว่า "หรือภายใน ๙๐
วัน นับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุในกรณีใบอนุญาตสิ้นอายุภายหลังวันใช้
พระราชบัญญัติ เมื่อถึงแล้วเราเห็นว่า สำหรับใบอนุญาตสิ้นอายุลงภาย
หลังวันใช้พระราชบัญญัติ ถ้าในกรณีที่ขาดอายุก่อนวันใช้พระราชบัญญัติ
ก็ไปเข้าหลักแรกข้อ ๙๐ วัน นับแต่วันใช้พระราชบัญญัติ

LIRT

๑๘.๑๘ น.

พระมณฑลวิมลศาสตร์ : ข้าพเจ้ายังต้องไขข้อข้องใจหนึ่ง คือที่ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ชี้แจงว่า โยนัญญา คาม พระราชบัญญัติชาวฉวน พ.ศ. ๒๔๙๐ ไม่มีอนญาตคน ข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่ถูกต้องทีเดียว เพราะเหตุว่าโยนัญญาคนเป็นโยนัญญาคนเพราะแต่ผู้รับโยนัญญาเมื่อผู้รับโยนัญญาขายโยนัญญาคนแก่คนอื่น จึงมีอาญาเหมือนกัน ข้าพเจ้าจึงอยากทราบว่าท่านได้คำนึงข้อนี้บ้างหรือเปล่า คือเมื่อผู้รับโยนัญญาขายโยนัญญาคนแล้ว ผู้รับมรดกหรือผู้ใดที่ครอบครองนั้นอยู่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และถ้าเขาไม่ปฏิบัติตามแล้วก็จะต้องตกอยู่ในฐานะเท่ากับขโมยเงิน ซึ่งจะได้รับโทษหนักเหมือนกัน เหตุใดท่านจึงไม่คำนึงที่จะช่วยเหลือพวกนี้บ้าง เพราะกฎหมายนั้นวางเกินไป ที่ให้ว่า ๕ ปีหรือป้อมหนึ่งก็พ้นบาท ข้าพเจ้าคิดว่าควรจะลดโอกาสซื้อขายในเรื่องที่โยนัญญา คาม พระราชบัญญัติเก่ามาครอบขายภายหลังวันใช้พระราชบัญญัติที่ระลอกใหม่นี้ ก็มาช่วยอย่างง่าย ๆ ข้าพเจ้าเองมีบัญชีผู้ลดหนึ่งซึ่งสิ้นอายุในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๔๙๒ พระราชบัญญัตินี้ขอความพระราชบัญญัติที่น้อยกว่าความพระราชบัญญัติที่ ๒๔๗๗ นั้นแหละเป็นตัวอย่างที่ท่านได้บอกที่เดียว

พระยาอรุณการีย์ ธรรมาธิการ : ในการร่างพระราชบัญญัตินี้รัฐบาลไม่ได้คิดถึงในกรณีตาย เพราะเหตุว่าถ้าบุคคลใดตายลงไปแล้วคนนั้นถึงแม้ว่าจะมีโยนัญญาคนสืบทอดก็เช่นเรื่องที่เราจะทำอะไรเขาไม่ได้ แก่คนตายส่วนการรับมรดกนั้นตามกฎหมาย พ.ศ. ๒๔๙๐ ข้าพเจ้าได้ถามมาว่าได้ไหมกับข้อมติที่ไว้แล้วว่า ถ้าผู้ครอบครองชาวฉวนนั้นตายลง ผู้รับมรดกก็จะยังทำประการใด กฎหมายมีบัญญัติไว้แล้ว

ประธานวุฒิสภา : เห็นว่าไม่มีใครพูดต่อไปนะ ไม่มีผู้ใดอภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าขอถึงจากที่ประชุม ผู้ใดเห็นว่าควรที่จะร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้

LIRT

พิจารณาต่อไป ขอให้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือส่วนมาก

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๑ คน

ประธานวุฒิสภา : ส่วนมากบริวารพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไป ส่วนที่คัดค้านมีคนเดียว เสียงส่วนมากบริวารพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไป เป็นอันว่ารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไป ส่งกรมการ

พระยาอรรถการวิชันพนธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :
สำมัญ

ประธานวุฒิสภา : ส่งกรมการสามัญคดีที่ ๑

นายบรรจง ศรีจรูญ : โทษเหตุที่พระราชบัญญัติฉบับนี้เรื่องจะตั้งพักกันมากเหมือนกัน สมขอเสนอกรมการวิชันพนธ์ จะเอาเข้าหน้าที่มาว่ากันด้วยนายทะเบียน

ประธานวุฒิสภา : มีผู้ขอให้ส่งกรมการวิชันพนธ์ รัฐบาลจะว่าอย่างไร

พระยาอรรถการวิชันพนธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :
ตามหลักการที่สถานี ไกรย ไปแล้วก็มีสันมากที่เกี่ยวข้อง แล้วท่านจะแก้ไขอะไร อย่างอื่นนอกจากนี้ไม่ได้ คือตามหลักการที่ว่า โศภนศรยบครองฮารุณมีซึ่งเคยแก้ไขไขจนญาคตามกฎหมายว่าด้วยฮารุณขึ้นระดับก่อนๆ และไขจนญาคสันอายุแล้ว ไม่ใช่ที่ข้ออายุภายในกำหนด มาขอรับไขจนญาคให้มีและใช้ฮารุณขึ้นเสียให้เด็กของ เพราะฉะนั้นที่ท่านวิตกว่าการแก้ไขแก้ไขไรมากมาขี้ไม่ม่ เพราะฉะนั้นรัฐบาลขอให้เป็นกรมการสามัญ

นายบรรจง ศรีจรูญ : เมื่อรัฐบาลมีความคิดเห็นอย่างนั้นยืนยันเข้าพิจารณา

ประธานวุฒิสภา : เห็นว่าส่งกรมการสาธารณสุขที่ ๑ แปร
ญัตติกายในวัน

พระยารรตการยื่นพินัย : ๒ วัน

ประธานวุฒิสภา : แปรญัตติกายใน ๒ วัน เมื่อไม่มีผู้ใดมีความ
เห็นเป็นอย่างอื่น ถัดจากที่ประชุมอันมีมติให้แปรญัตติกายใน ๒ วัน

ต่อไปพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกระทรวงมหาดไทย
กฤษฎีกา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ของรัฐบาล

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ
กระทรวงมหาดไทย กฤษฎีกา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยกระทรวงมหาดไทย
กฤษฎีกา

เหตุผล

สมควรกระทรวงมหาดไทย กฤษฎีกา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑
กฤษฎีกาที่ปรับปรุงส่วนพระองค์นั้นให้ขึ้นไปตามพระราชอัธยาศัย ไม่ควร
ให้อยู่ในบังคับแห่งกฎหมาย ว่าด้วยกระทรวงมหาดไทย กฤษฎีกา
และที่ปรับปรุงส่วนพระองค์ กฤษฎีกา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อเกิดความ
มั่นคงยิ่งขึ้นแก่กระทรวงมหาดไทย

สำเนาของ
ส่วนพร

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติกระทรวงมหาดไทย

(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๑

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้อย่างมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

“มาตรา ๔ ทวิ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่กระทรวงมหาดไทย”

มาตรา ๔ ทริ ให้ตั้งสำนักงานขึ้นขึ้นหนึ่งแห่งเรียกว่า “สำนักงานกระทรวงมหาดไทย” ให้มีหน้าที่ปฏิบัติราชการตามความในมาตรา ๔

ให้สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์มีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๔ จัตวา ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการอำนาจการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์" ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอีกไม่น้อยกว่า ๔ นาย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ในจำนวนนี้จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ให้เป็นผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์หนึ่งนาย

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการอำนาจการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์มอบหมาย

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕ ทรัพย์สินส่วนสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์บรรดาที่เป็นเครื่องอุปโภคบริโภคในครัวเรือนและความรู้แลการศึกษาของสำนักพระราชวัง

ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์นอกจากที่กล่าวในวรรคก่อน ให้อยู่ในความดูแลรักษาและจัดการหาผลประโยชน์ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๖ รายได้จากการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์นั้น เมื่อได้หัก

ตลอดแล้วซึ่งรายจ่ายที่ต้องจ่ายตามข้อผูกพัน รายจ่ายที่จ่ายเป็นเงินเกิน รวม
ทั้งเงินเข้าเห็นรางวัลตาม เงินค่าใช้สอย เงินการรบ เงินลงทุน และรายจ่าย
ในการพระราชกุศล จรจำหน่ายใช้สอย ใ้แก่ ไทยพระมหากษัตริย์ตาม
พระราชอัชฌาศัย หรือ ไทยคณะเสนาเจ้าราชการแทนพระองค์กะเพาะในกรณี
เกี่ยวแก่การพระราชกุศลอันเป็นพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์เท่านั้น

บรรดารายจ่ายที่ระบุไว้ในวรรคก่อน นอกจากรายจ่ายในการพระราช
กุศลราย ใ้แก่พระเมื่อ ใ้รับพระราชทานพระบรมราชานุมัติแล้วเท่านั้น "

มาตรา ๖ ไทยกเล็กควมในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ พุทธศักราช ๒๔๗๖ และใ้ใช้ความ
ถือใ้แทน

มาตรา ๗ ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์จะโอนหรือจำหน่ายใ้แก่
เพื่อประโยชน์แก่ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และใ้โดยใ้รับพระราชทาน
พระบรมราชานุมัติหรือ เพื่อสาธารณะประโยชน์อันไม่มบทกกฎหมายใ้ โอนหรือ
จำหน่ายใ้ได้แทน "

สำเนาพิพากษา
- ส่วนที่ -

๑๘.๒๕ ๓.

ม.จ. วิวัฒน์ไชย ไชยพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง :
รัฐบาลขอ เสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบ ทรัพย์สิน ฝ่าย พระมหากษัตริย์
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑ มีหลักการว่า แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย
การจ้ระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ เหตุผลที่ เสนอแนะว่า สมควร
ระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์เสียใหม่ กล่าวคือ กฎและกฎหมาย
ส่วนพระองค์คนใหม่ไปใ้ไปคามพระราชอัชฌาศัย ไม่ควใ้ใ้ในบังคับแห่ง
กฎหมายว่าด้วยระเบียบ ทรัพย์สิน ฝ่าย พระมหากษัตริย์ และทรัพย์สินส่วน

พระมหากษัตริย์ ก็ให้มีการคัดเลือกหา ไพร่ทกรม เพื่อให้เกิดความ มั่นคงยิ่งขึ้นแก่
 ทรพีสันตदानัน เพื่อที่ทานสมาชิกรจะเข้าใจ ได้สะดวก กระผมขอเรียน
 ขอดูรายละเอียดว่า ที่เรียกว่าทรพีสันตส่วนพระองค์คนนี้ หมายความว่าทรพีสัน
 ๓ ประเภท คือประเภทที่ ๑ ทรพีสันที่ทรงมีอยู่แล้วก่อนที่เสด็จขึ้นเสวย
 ราชสมบัติ ประเภทที่ ๒ คือทรพีสันที่เสด็จกลับมา ภายเป็นส่วนพระองค์
 ไม่ใช่ทูลเกล้าฯ ภายในฐานะที่ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ และประเภทที่ ๓
 คือทรพีสันที่ซื้อหามาด้วยเงินส่วนพระองค์ ตามที่เรียนมานี้ก็จะเห็นได้ว่า
 ทรพีสันที่เรียกว่าทรพีสันส่วนพระองค์นั้นก็เป็ทรพีสันของพระมหากษัตริย์
 ในทางส่วนพระองค์แท้ ๆ ไม่เกี่ยวข้องกับในฐานะที่ทรงเป็นพระมหากษัตริย์
 ด้วยเหตุนี้ร่างพระราชบัญญัติจึงได้มีบทบัญญัติว่าทรพีสันส่วนพระองค์นี้ ไม่
 อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายที่ว่าด้วยทรพีสันส่วนพระมหากษัตริย์ หรืออีกอย่าง
 หนึ่งก็คือทูลเกล้าฯ ภายใต้นฐานะที่มีสิทธิเหมือนคนธรรมดา ๆ กับทรพีสัน
 คราวนี้ทรพีสันออกข้อหนึ่งที่เรียกว่าทรพีสันส่วนพระมหากษัตริย์นั้น
 ทรพีสันส่วนนี้ในพระราชบัญญัติ นมยบทบัญญัติก็ควบคุมให้ตกมม่นคงยิ่งขึ้น
 กว่าที่เข็ญอยู่ในปัจจุบัน ความประสงค์ที่เป็นสำคัญก็ว่าจะไม่ให้ตกนทาย
 ปลายทูลเกล้าฯ แลลก็เมื่อทรพีสันนั้นมผลประโยชน์แก่บุคคลธรรมดาหรือ
 ไว้ถวายพระมหากษัตริย์ก็ทรงใช้ในในฐานะที่ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ ถ้ากระ
 ควบคุมทรพีสันให้ตกมม่นแข็งแรงยิ่งขึ้นนกระผมคงไม่จำเป็นต้องอธิบายอะไร
 มาก ขอเรียนแต่ว่าความพระราชบัญญัตินี้ให้คงกรมถว้ขึ้นคณะหนึ่งเป็น
 ผู้ควบคุมดูแลและจัดการหาผลประโยชน์ และมยบทบัญญัติว่าด้วยทรพีสัน
 ส่วนพระมหากษัตริย์นั้นประโยชน์จะจำหน่ายไม่ได้ เว้นไว้แต่เพื่อประโยชน์ของ
 ทรพีสันส่วนพระมหากษัตริย์นั่นเองและโดยพระบรมราชานุญาต หรืออีก
 ประการหนึ่งจะจำหน่ายก็ได้เฉพาะต่อเมื่อบริบทกฎหมาย กล่าวคือการโอน
 ราชทานพระรัฐสภาให้เป็นผลของเห็นด้วย นอกจากนั้นรายได้แก่กิจการทรพีสัน

ส่วนพระมหากษัตริย์นี้เมื่อจะเอาไปจ่ายจะเป็นเงินเดือน จะเป็นค่าใช้สอยหรือ
อะไรก็ตามก็ต้อง ใ้รับพระบรมราชานุมัติ รัฐบาลหวังว่าเมื่อได้ใช้พระราช
บัญญัติฉบับนี้แล้ว ก็ทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ก็ระอุอยู่ในฐานะที่มั่นคงยิ่งขึ้น
กว่าที่ได้เป็นมาแล้วในสมัยก่อน ๆ

๑๘.๒๙ น.

หลวงประกอบนิติสาร : ข้าพเจ้าไม่อยากจะทำให้เวลาของที่ประชุม
ล่าช้าเลย แต่ก็มีข้อความเป็นที่น้อย ข้าพเจ้าได้พิจารณาหลักการและเหตุ
ของรัฐบาลแล้ว ว่าโดยทั่วไปแล้วมีความเห็นด้วยอย่าง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์
ที่ระกการให้มีกฎหมายที่รักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ให้มั่นคง
ถาวร ไม่ให้ถูกทำลายไปตั้งที่ใดจนได้ฟังว่าถูกทำลายไป แต่ในรูปของ
พระราชบัญญัตินี้ ข้อพระราชบัญญัติกลบทนั้นค่าวารภักเห็นได้ว่าเป็นการ
แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ที่มีอยู่ คือฉบับ
พ.ศ. ๒๔๘๗ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๘๘ แต่เมื่อได้พิจารณาโดยละเอียด
แล้วจะเห็นได้ว่าได้เปลี่ยนแปลงรูปของพระราชบัญญัติเดิมไปมาก พระราชบัญญัติ
เดิมมีด้วยกันรวม ๘ มาตรา มาตรา ๑ เป็นชื่อพระราชบัญญัติไม่แก้ไข
มาตรา ๒ ใช้มาตรา ๓ ยกเลิกกฎหมายก่อนใหม่ไม่ได้แก้ไข มาตรา
๔ วิเคราะห์ศัพท์ไม่ได้แก้ไข คงแก้ไขเฉพาะมาตรา ๕, ๖, ๗, ๘ มาตรา
๙ ผู้รักษาราชการตามพระราชบัญญัติไม่ได้แก้ไข สำคัญแห่งกฎหมาย
ฉบับนี้มีอยู่ที่มาตรา ๕, ๖, ๗, ๘, นั่นเอง ที่รัฐบาลมาเสนอร่างแก้ไข
เพราะฉะนั้นเมื่อพิจารณาตราแล้ว เท่ากับยกร่างใหม่ ทั้งของเดิมเกือบทั้ง
สิ้น นพท.ในหลัก เพราะฉะนั้นว่าถูกแล้วในเรื่องของร่างกฎหมายและแก้กฎ
หมายข้าพเจ้ามีความเห็นว่าควรระบัญญัติกฎหมายใหม่แทนกฎหมายเดิม คือ
ยกเลิกกฎหมายใหม่ทั้งฉบับ จะเป็นทำนองนี้หรือทำนองอื่นก็ตาม ลักษณะกฎหมาย
ผู้รักษาราชการ ผู้ใช้กฎหมายก็สะดวก เพราะอ่านกฎหมายฉบับเดียว ถ้า
ไม่แก้ไขเพิ่มเติมกลายเป็น ๓ ฉบับ ซึ่งนักศึกษากฎหมาย ผู้ใช้กฎหมาย
และศาลต้องลำบาก ทั้งกฎหมายถึง ๓ ฉบับเป็นการลำบากเหลือเกิน

เมื่อแรกในสารสำคัญแล้ว เขาเป็นพระราชบัญญัติใหม่ ยกเลิกพระราช-
 บัญญัติเดิมระคิดว่า อันถึงยากกว่า ละไร ๆ ก็ยากกว่า อีกข้อหนึ่งที่เขาพบ
 เห็นว่าไม่คุ้มกันเลย คือข้อใหญ่ใจความของร่างนี้คือเอาทรัพย์สินส่วนพระองค์
 งบประมาณรัฐมนตรีไปชดเชยเมื่อกันว่า ทรัพย์สินส่วนพระองค์ก็มีกษัตริย์
 หรือก่อนเสวยราชสมบัติ ก็จะเห็นได้ในมาตรา ๘ ทวิร่างใหม่ว่า พระราช-
 บัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่ทรัพย์สินส่วนพระองค์ นี้ก็ถูกกว่าโดยหลักการก็ถูก
 ไม่ควรจะให้เข้ามายุ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นของพระ-
 มหากษัตริย์ ในฐานะทรงราชย์ แต่ว่าก็เมื่อก่อนการทรัพย์สินส่วนพระองค์ก็ออก
 จากกฎหมายระเบียบ หรือออกนอกระบบกฎหมายใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะ
 ไม่มีกฎหมายอื่น ๆ บัญญัติลงทรัพย์สินส่วนพระองค์เลย ก็เหมือนเช่นนั้นแล้ว
 ทรัพย์สินส่วนพระองค์ใช้กฎหมายอะไรได้ ทรัพย์สินส่วนพระองค์เท่ากันเช่นอยู่
 เวลานอนใน ความปกแผ่ของ สำนักงานพระคลังข้างที่ซึ่งสังกัด สำนักพระราชวัง
 ซึ่งสำนักพระราชวังมีหน้าที่ดูแลทรัพย์สินส่วนพระองค์ ทรัพย์สินสาธารณะ
 สมบัติของแผ่นดิน และทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ที่เก็บรวบรวมอยู่ โลกบริ โลก
 ความกฎหมายระเบียบเดิม ที่นทานเอาทรัพย์สินส่วนพระองค์ออกจากกฎหมาย
 พระคลังข้างที่ทั้งหมดอำนาจหน้าที่ที่พระคลังทรัพย์สินส่วนพระองค์ จึงเกิด
 ปัญหาต่อไปว่าพระคลังข้างที่มิใช่ทมิโวทาไม่พร้อมไว้เพื่อระดมทรัพย์สินเครื่องอุป-
 โภคบริ โภคซึ่งก็ควรจะเป็นของสำนักพระราชวังไม่เกี่ยวถึงพระคลังข้างที่ เรื่อง
 ของพระคลังข้างที่ทั้งหมดไปแล้วใครจะมากแลแทน หรือจะให้พระมหากษัตริย์
 มาคนแลของทำนงนั้นจะเกินไปสักหน่อยหรือจะให้คณะผู้สำเร็จราชการแทน
 คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์มีอำนาจดูแลทรัพย์สินส่วนพระองค์ ก็ดี ความ
 เช่นนั้นไม่โต ถึงระคิดความโตก็จะก่อให้เกิดความยุ่งยากว่า คณะผู้สำเร็จ
 ราชการแทนพระองค์ก็จะออกกฎหมายบังคับภายในอีก และไประคิดว่า
 กฎหมายฉบับนี้เมื่อตราออกไปเป็นพระราชบัญญัติในวันใดก็ตาม ทรัพย์สิน
 ส่วนพระองค์ก็ไม่มีการ แลระหว่างนั้นผลจะเช่นอย่างไร ชาวเราจึงม
 ความเห็นว่านอกจากจะบัญญัติกฎหมายนี้ทั้ง ระเบียบ ขึ้นใช้แทนแล้ว ก็ควร จะ

LIRT

มีกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินส่วนพระองค์ขึ้นเป็นของคู่กัน ทรงว่ารัฐบาลคง
ระแวกความซึ้งใจของข้าพเจ้า

๑๘.๓๕ น.

พระฮารรด์กราร์ฮันนิทซ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :

ในข้อแรกที่ท่านสมาชิกว่าในการที่จะเสนอ กฎหมายนี้ ออกเป็น การสมควรที่จะ
ยกเลิกกฎหมายเดิมแล้วมาเขียนกันใหม่ โดยท่านอ้างว่าความสำคัญ
อยู่ที่มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ รัฐบาลขอแก้ไข เมื่อมีความ
สำคัญเช่นนั้นแล้วทำไมจึงไม่ยกเลิกกฎหมายเดิมเสียแล้วมาเขียนกันใหม่ ข้อนี้
รัฐบาลขอชี้แจงว่าความสำคัญ ในการที่จะมีข ทรัพย์สิน พระมหากษัตริย์
พ.ศ. ๒๔๗๘ นั้นมีความสำคัญอยู่ ๒ ประการ คือประการที่ ๑ กัม
มีความสำคัญขึ้นเป็นอันมากทีเดียว ความสำคัญอันนี้ใดแก้ไขโดยถูกใจว่า
อะไรข้างอื่นในทรัพย์สินส่วนพระองค์ อะไรที่เป็นทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
และอะไรที่เป็นทรัพย์สินที่ขึ้นสาธาณะสมบัติของแผ่นดิน นี่แหละเป็นความ
สำคัญซึ่งมีความยุ่งยากที่เกี่ยว และถ้าหากว่าเราจะมีกฎหมายขึ้นมา
พิจารณาแก้ไข สถานการณ์จะเปลี่ยนแก้ไขว่าอะไรเป็นทรัพย์สินส่วนพระองค์
อะไรเป็นทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์และยุ่งยากมากทีเดียว และการจะเปลี่ยน
แก้ไขเช่นนี้ในคราว ยุ่งยากมาก ที่เจ้าพนักงานจะไปแยกทรัพย์สินว่า อะไรเป็น
ทรัพย์สินส่วนไหน เมื่อเขาได้ทำมาเรียบร้อยตามกฎหมายเดิมแล้วเช่นนั้น
รัฐบาลก็ไม่อยากจะไปแตะต้องเลย ไม่ควรจะมีมาคิดเขียนกันขึ้นใหม่
นี่แหละเป็นความสำคัญของกฎหมายฉบับเดิมซึ่งรัฐบาลนี้ไม่อยากจะไปแตะ
ต้อง

ในข้อที่ ๒ ที่ท่านยกว่าตามบทบัญญัติของกฎหมายนี้ คือในมาตรา
๕ ตรี ที่บัญญัติว่าทรัพย์สินของพระมหากษัตริย์นั้น ไม่ให้ใช้แก่ทรัพย์สินส่วน
พระองค์แล้วทรัพย์สินส่วนพระองค์จะทำอย่างไร ในเรื่องรัฐบาลไม่เห็นเหตุ
ของนบัลกละ เพราะทรัพย์สินของท่านก็จะเป็นเหมือนอย่างบุคคลธรรมดา

ใช้พระราชบัญญัติกันแก่ทรัพย์สินส่วนพระองค์ มาตราหนึ่งบัญญัติทรัพย์สินส่วนพระองค์ อีกมาตราหนึ่งไม่ให้ทรัพย์สินส่วนพระองค์ ข้าพเจ้ายังไม่หายข้องใจ

๑๘.๕๑ น.

พระยาอรรถการีย์พนธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ในข้อที่ท่านสมาชิกผู้แทนราษฎรแนะนำว่าเมื่อพระมหากษัตริย์ท่านทรงใช้สิ่งหนึ่งสิ่งใดที่การทรัพย์สินของท่านแล้ว ถ้าทำสัญญากับผู้อื่นและมีกรณีฟ้องร้องกันจะเป็นการลำบาก ก็ต้องใช้พระนามของพระองค์อะไรเช่นนั้น ขอนี้รัฐบาลขอขอยกท่านสมาชิกผู้แทน ปรึกษากว่าเป็นข้อแนะนำที่มาก แต่อย่างไรก็ตามก็เป็นข้อบัญญัติที่กันไว้ ก็อาจไปเคมในร่างนี้ไว้ว่าให้ผู้ว่าการมีอำนาจเป็นโรคที่เห็นชัดเลยในศาล ส่วนที่ ๒ ที่ท่านว่าทำไมไม่แก้มาตรา ๘ เสียด้วยนั้น ความในมาตรา ๘ ทรัพย์สินส่วนพระองค์คือทรัพย์สิน ในระหว่างร่างพระราชกฤษฎีกาหรือไม่ ก็เห็นว่าเราไม่จำเป็นต้องยกเลิก เพราะเหตุว่ายกเลิกก็ยังไม่ยกเลิกก็ต้องเสียภาษี ไม่มีกฎหมายคุ้มครอง แต่ว่าท่านเห็นว่าพระมหากษัตริย์เสียด้วย รัฐบาลไม่ขัดข้อง ก็อาจทำกันได้ในวรรคที่ ๒

หลวงประจักษ์ศิลปาคม : ข้าพเจ้าขอยกให้รัฐบาลพิจารณาเห็นว่าในข้อที่กระทรวงของข้าพเจ้าในเรื่อง ที่ว่าถ้าทรัพย์สินของ ส่วน พระองค์ ออกจากกฎหมายนี้แล้ว พระมหากษัตริย์จัดการทรัพย์สินของท่านเสร็จแล้ว เกิดการฟ้องร้อง รัฐบาลขอกว่าอาจแปรญัติก็ได้ ข้าพเจ้าว่าแปรไม่ได้อ เพราะพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่ทรัพย์สินส่วนพระองค์แล้วแปรญัติไม่ได้ เพราะฉะนั้นต้องเสนอกฎหมายลักษณะขึ้นหนึ่ง ไม่เช่นนั้นว่าท่านเกิดกรณีการฟ้องร้องทำไม่ได้อแล้วมาแปรญัติไปไม่ได้ เพราะพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่ทรัพย์สินส่วนพระองค์

พระยาอรรถการีย์พนธ์ : รัฐบาลเห็นว่าใช้ในกฎหมายนั้นได้ก็ที่สุดคือในกฎหมายรายบัญญัติกฎหมายมาตรา ๘ ทั่วไปเพิ่มเข้าไว้

ในกฎหมายระเบียบเดิม กฎหมายระเบียบเดิมห้ามไม่ให้ใช้ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่กฎหมายฉบับนี้ ถ้าเราไม่นำไปใส่ระเบียบเดิมไว้จะเห็นว่าผู้รักษาทรัพย์สินส่วนพระองค์มีอำนาจเป็นเท่าเทียมเท่าเทียมในศาลด้วยกันโดยอาศัยอำนาจกฎหมายฉบับนี้เอง

น.อ.ม.จ. พรปรีชา กมลาศน์ ร.น. : นอกจากที่ได้พูดกันมาแล้ว ข้าพเจ้าเห็นต่อไปกว่าหนักที่ในมาตรา ๔ มีความข้อความว่า ให้มีการการ ๔ นายนั้น ไม่น้อยกว่า ๔ นายนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่ากฎหมายอื่น ๆ เราแก้ไขเป็น ๘ นาย ถ้าหากว่าเราแก้ไขเป็น ๘ นายระดมมาก เว้นแต่ว่ารัฐบาลว่าระพุกกันในช่วงการมาธิการได้ ข้าพเจ้าก็ไม่ขัดข้อง

หม่อมเจ้าวิวัฒน์ไชย ไชยยันต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง : ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานี้ในโคเขียนไว้ว่า ไม่น้อยกว่า ๔ นาย แต่เรื่องที่ทำนสมาชิกรับส่งเมื่อถูกเป็นเรื่องที่จะพุกกันได้ในชั้นกรรมาธิการได้เหมือนกัน

หลวงประภอมนิตสาร : ร่างที่ข้าพเจ้าได้ติดต่อกับท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยนั้น เพื่อที่จะไม่ให้เป็นที่ข้องใจแก่บรรดาท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย ข้าพเจ้าเห็นว่ามีทางที่จะแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ ข้าพเจ้าเห็นด้วย แต่จะดูว่าใช้คำอย่างนี้ ใช้คำอย่างอื่น ธรรมดาข้าพเจ้าพอใจและที่ประชุมก็จะหายข้องใจ

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีผู้ใดอภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าขอเลิกจากที่ประชุม ผู้ใดเห็นว่าควรรับร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา โปรดยกมือขึ้น มีสมาชิกส่วนมากยกมือ

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดเห็นว่าไม่ควรรับร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา โปรดยกมือขึ้น ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานวุฒิสภา : ส่วนมากเห็นว่าควรรับร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้

พิจารณา เบื้องหน้า ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในวันพิจารณาต่อไป กรมมาธิการ
กนิยา

พ.ศ. ควม อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี : ขอประทานกรมมาธิการ
วิสามัญ ๙ นาย

พ.ศ. ควม อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี : ขอประทานเสนอก ๓ ท่าน
คือ หม่อมเจ้าวิวัฒน หม่อมทวีนงค์ และพระยาอรรถวิชัย

ม.จ. ชัชชวลิต เกษมสันต์ : ผมขอเสนอพระสัททิดีธรรณ
มธุระรอง

พล.ต. พระยาวิบูลยาบุรเวท : ผมขอเสนอพระยาศรีสุรราชศักดิ์
มธุระรอง

นายบรรจง ศรีจรูญ : ผมขอเสนอหลวงประภอย
มธุระรอง

พล.ร.ต. พระยาวิจารณ์จักรกิจ ร.น. : ผมขอเสนอเจ้าคุณไชยยศ
มธุระรอง

พล.อ. ม.จ. พระปรีชา กมลาสน์ ร.น. : ผมขอเสนอเจ้าคุณเทพพิรุ
มธุระรอง

พระยาภิรมย์ราชทรงศิริ : ผมขอเสนอพระยาศรีสุรราชศักดิ์

ประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอแล้ว

พ.ท. พระสารศาสนพถพันธ์ : ขอเสนอหม่อมเจ้าชัชชวลิต

ประธานวุฒิสภา : ครบบัญญัติแล้ว ๙ คน ผู้ใดกระเสนอต่อไปยังมี
การคัดค้านใด ไม่มีใครเสนอต่อไป เลขาธิการอ่าน

เลขาธิการวุฒิสภา : รายชื่อกรมมาธิการ ๙ ท่าน ดังต่อไปนี้

๑. หม่อมเจ้าวิวัฒนไชย ไชยพันธ์
๒. หม่อมทวีนงค์ ถวิลศักดิ์
๓. พระยาอรรถวิชัยพนธ์
๔. พระสัททิดีธรรณมธุระ
๕. พล.ต. พระยา
ศรีสุรราชศักดิ์
๖. หลวงประภอยนิตินสาร
๗. พระยาไชยยศสมบัติ

LIRT

๘. พระยาเทพวิฑูรย์ พล.ม.จ. ศัสตราวุฒิศาสตร์ เกษมสันต์

ประธานวุฒิสภา : แปรญัตติภายใน ๓ วัน

พ.ต. คง อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี : ขอ ๓ วัน

ประธานวุฒิสภา : แปรญัตติภายใน ๓ วัน ไม่มีผู้ใดมีความเห็น
เป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมอนุมัติ ทมกระเป๋ยขวารแล้ว เลิกประชุม

กรรมวิธีการตรวจรายงานการประชุมวุฒิสภา

ผู้ตรวจรายงาน

พระยาเมธาธิบดี

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

น.อ. หม่อมเจ้าพรปรีชา กมลาสน์ ร.น.

สุรินทร์ ตีผลาก

พล.ต. พระยาพิไชยสงคราม

สุพันธ์ จิตรภักดิ์

พระยาประชาศรียศเส

จำรูญ ปิณฑประ

พระนิตินัยประสาน

พิพัฒน์ เอกะโรหิต

ศิริ มนต์ไตรเวศย์

โถมเฉลา ตีผลาก

โชค คุปตะวาทีน

ประภัศร จินตามัย

เจริญ บันทาโร

เลขาธิการรัฐสภา

ศรีธรรมสาริเบศ

ประธานวุฒิสภา

